213 LAT SPISÓW LUDNOŚCI W POLSCE 1789–2002

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Warszawa, maj 2002

Prezentacja dokumentów opracowana przez zespół pod kierunkiem Wiesława Łagodzińskiego – Rzecznika Prasowego Prezesa GUS - w składzie:

Jan Berger
Hanna Ducal
Dorota Minasz
Waldemar Orlik
Barbara Uszko

Koncepcja i opracowanie redakcyjne:

Wiesław Łagodziński

Wybór dokumentów i dokumentacja archiwalna:

Jan Berger
Dorota Minasz

Opracowanie komputerowe dokumentów i przygotowanie prezentacji internetowej:

Waldemar Orlik

Koordynacja strony internetowej GUS:

Urszula Paleczna – Naczelnik Wydziału Udostępniania Informacji

Źródła dokumentów:

Archiwum Głównego Urzędu Statystycznego
Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
Państwowe Archiwum Historyczne Rosji w Sankt Petersburgu

Przedmowa

Główny Urząd Statystyczny przeprowadził w 2002 roku Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny. Podstawę prawną dla przeprowadzenia oby spisów stanowiły odpowiednie ustawy uchwalone przez Parlament RP w 1999 i 2000 roku.

16 czerwca 2003 r. na specjalnej konferencji prasowej Prezes Głównego Urzędu Statystycznego przekaże do publicznej wiadomości „Raport z wyników NSP 2002" i „Raport z wyników PSR 2002".

W celu ukazania historycznej perspektywy polskich spisów powszechnych na stronie Internetowej Głównego Urzędu Statystycznego zamieszczono wybór dokumentów historycznych obrazujących historię 213 lat polskich spisów powszechnych. Są to ważniejsze akty prawne, wzory formularzy, dokumenty spisowe, materiały informacyjne i promocyjne.

Dokumenty spisowe zostały zaprezentowane w kolejności chronologicznej, a spośród nich na szczególną uwagę zasługują skanokopie dokumentów z pierwszego spisu ludności na ziemiach polskich, przeprowadzonego w 1789 roku na podstawie decyzji Sejmu Czteroletniego.

W zbiorze zamieszczono również interesujące dokumenty z XIX i początku XX wieku, a w tym wiele bezcennych dokumentów dotyczących spisów ludności przeprowadzonych na ziemiach polskich w okresie rozbiorów.

Obszernie prezentowane są dokumenty spisowe z okresu dwudziestolecia międzywojennego (spisy powszechne w 1921 i 1931 roku), a zatem z okresu gdy odradzało się państwo polskie po 123 latach niewoli.

Po drugiej wojnie światowej przeprowadzono w Polsce sześć powszechnych spisów ludności (1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 2002) oraz jeden Powszechny Sumaryczny Spis Ludności Cywilnej w 1946 roku, co obrazuje bogata dokumentacja z tego okresu.

Prezentowane materiały ukazują nie tylko ważne wydarzenia w historii statystyki publicznej w Polsce, ale także pokazują ściśle powiązanie polskiej statystyki z nauką, standardami metodologicznymi i organizacyjnymi, które obowiązywały i obowiązują w statystyce europejskiej i światowej.

Zbiór tych dokumentów jest również efektem dokonanych dotychczas badań nad rozwojem polskiej myśli statystycznej oraz ukazuje on rozwój polskich instytucji statystycznych.

Z dotychczasowych prac, na szczególne podkreślenie zasługuje wielotomowa seria wydawnictw, która ukazała się pod zbiorczym tytułem „Historia Polski w liczbach". Ukoronowaniem tej serii będzie dwutomowe wydawnictwo zbiorcze, które ukaże się jeszcze w roku 2003. Inne publikacje kontynuujące ten nurt prac ukażą się w najbliższym czasie, będą one poświęcone postaciom wybitnych polskich statystyków oraz historii Głównego Urzędu Statystycznego. Ich prezentacja na stronie Internetowej Głównego Urzędu Statystycznego pozwoli na możliwie najszersze rozpowszechnienie.

Zbiór „213 lat Spisów Ludności w Polsce" udostępniony jest bezpłatnie dla każdej zainteresowanej osoby. Kierownictwo i pracownicy Głównego Urzędu Statystycznego są przekonani, iż możliwość zapoznania się z dokumentami polskich spisów ludności oraz ich wykorzystanie w praktyce posłużą rozwojowi naszej świadomości historycznej, wzbogacą wiedzę o historii państwa polskiego i jego instytucji, a także ukażą Państwu ponad dwustuletni dorobek polskiej statystyki publicznej.

Będziemy Państwu wdzięczni za zapoznanie się z tym zbiorem i jego wykorzystanie.

Tadeusz Toczyński

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego

I

POWSZECHNE SPISY LUDNOŚCI W OKRESIE 1789–1918

GŁOS JW. MOSZYNSKIEGO

SEKRETARZA W. W. X. Lit. POSŁA BRACŁAWSKIEGO

Miany na Seffyi Seymowey Dnia 9. Marca 1789. Roku.

NAYIAŚNIEYSZY KRÓLU, PRZEŚWIETNE RZECZYPOSPOLITEY SKONFEDEROWANE STANY.

Ożywia ſię iuż tedy Duch Obywatela, od tylu Miesięcy w letargu prawie nieczynności zagrzebany, gdy Prześw: Stany wzięły iuż na koniec przed ſię materyą Podatkową.

Wzrasta iuż nadzieia przyſzłych pomyślności Narodu, gdy widzi iuż te twierdze, te fundamenta zakładane, które ſkutecznie i roſtropnie zażyte, nieomylny gruntuią zaklad ſtruktury pomyślności Rzpltey; gdy ią w tym ſtopniu luſtru i okazałości polityczney w Europie poſtawią; od którego tyle lat, żeby nie mówić wieki, zdawały ſię onęż uſuwać. Gorliwość ratunku Oyczyzny przecie przemogła, że odkładaiąc na bok inne Materye, wzięliśmy Rezolucyą tę w początku ſzoſtego Miesiąca traktować, którą ſam porządny układ rzeczy radził w pierwſzym zaraz rozrządzić. Gdy ciągle prowadząc rzeczy, iużby do tego czaſu wydobyte zrzódła dochodow leżeyſzym ſpływały pędem i podſycałyby te wſzyſtkie urządzenia, które dziś ieſzcze iak martwe przez niedoſtatek Skarbowych układow tak prędko ieſzcze bydź nie mogące udziałane, ſpoczywać muſzą. Już dochod od Stepla uregulowany. Już podwoyne Kwarty Staroſtw przy nowey Luſtracyi uſtanowione. Pogłowne Żydowſkie, czeka tylko Decyzyi do zamiany w Prawo. Gdzie iednak nie radziłbym, duplikować do razu, ale zamiaſt trzech, tylko dwiema Złotemi podwyższyć, dla znacznego zubożenia Żydow. Ale trudnieyſze pozoſtaie Nam ieſzcze do uſkutkowania, to ieſt Początek Ziemſki w należytym uproporcyonowaniu wſzyſtkich Prowincyi i Woiewództw. Gdyż iak iuż w tey tu ſzbie w Głoſie moim wſpomniałem, wſzelkie inne Projektowane Podatki, za drobne, ſzczupłe i nigdy celu ſwego niedopiſuiące ſię znaydą, a zawſze przykre i w wyborze koſztowne. A ten, przynaymniey tak w wynalezieniu i wybieraniu dla Obywatelow, a daleko ſkuteczniey ſzy, gdy razem ze wſzyſtkich Intrat i dochodow ſię wyznacza, ułożony bydź może. Ponieważ Maſſa wydatkow powiękſza ſię uſtawą Etatu Woyſkowego do 48,531,411. Zł: gr: 27. Na które, gdy z dawnych Intrat Skarbow Oboyga Narodow, to ieſt z Korony 6,290,000. z Litwy 2,500,148. wraz złączona Summa 8,790,148. Zł: iuż ſię w dawnych Perceptach mieści, bo inne wſzyſtkie Percepty Oboyga Skarbów, do dawnych urządzań odkładam, zważaiąc: że coby ſię oſzczędzić mogło, i co ieſzcze z ſuperat zoſtaie, widząc układ Rzpltey większego łożenia wydatkow na Poſelſtwa do Dworow Zagranicznych, koniecznie na to zoſtawić należy. Uprafiaiąc wſzelako Prześ: Deputacyi, intereſſow Zagranicznych: o ułożenie i pokazanie Nam Etatu Expenſy, na wſzyſtkie te legacye i Kancellarye które ieſzcze w tym Roku potrzebne będą, dla uformowania generalnego Etatu Expenſy i Percepty Rzeczypoſpolitey.

Jako ſię tedy rzekło, że od tey płacy, podług Projektowanego od Kommiſſyi Woyſkowey Etatu, odchodzi Summa przedtym i dotąd na Woyſko płacona Zł: 8,790,148. więc zoſtaie do wynalezienia nowego Podatku z wſzyſtkich 3ch Prowincyi 39,741,263. Zł: 27. gr: do którego ieſzcze łączyć potrzeba, Prowizyi po 7. od ſta, od 13. millionow Zł: zapożyczaiących ſię 910,000. Złł: wynoſzącey, ſucceſſive dopiero przez upłacenie kapitału zmnieyſzać ſię mogącey. Na którego upłacenie równie corocznie 1,300,000. Zł: odłożyć trzeba, ażeby tenże zapożyczony Kapitał in ſpatio dziewięciu lat przynaymniey mógł bydź oddany. Wypada zatym potrzeba mieć nowey Intraty Zł: 41,951,263. gr: 27. Wchodzić tedy co do Etatu tu mi ſię nie należy, bo rzecz ta Deputacyi do roztrząśnienia oddana, oczekiwać będzie decyzyi Prześ: Stanow; ale mówić należy o funduſzach, które tę kwotę dopełniać będą mogły, i czy doſtateczność onych może bydź zapewniona? Przez kilkoniedzielną pracę, ſtaraiem ſię przez zbiór różnych Taryſſ Podatkow, Kalkulacyi, Proporcyi onychże iakiekolwiek znaleść światło, którehy mogło w tych dotąd mało ubitych i grudami uſtanych ciaſnych ścieżkach przewodniczyć mogło. Ale gdy te fundamenta Politycznych Kalkulacyi, przez brak Materyałow, które w innych Państwach każdemu przez Taryſſy rozmaite ſzerzą daleko toruią drogę. Co z niektórych tylko zrzodeł czerpać mogłem, W.K. Mci i Prześ: Stanom, mam honor w Tabellach, które na to umyślnie wydrukować kazałem przełożyć. Okazuią tedy te Tabelle, cały Stan Rzeczypoſpolitey tak co do dymow, iako i proporcyi Dufz, rozmaitych dotąd dochodow. rozległości Państwa, iako i proporcyi mil kwadratowych ile możności, których tak ściśle żadną miarą zapewnić nie można, dla różnych między ſobą niezgadzaiących ſię Mapp, gdzie przez kilku biegłych w Nauce ſwoiey Geometrow kalkulacye czynione, i iak nayściśley tylko mogło bydź, uproporcyonowane zoſtały. Summy zaś reſpectivè każdego Woiewodztwa z rozgatunkowaniem Podatkow, accurate z Taryſſ Skarbowych wzięte i okalkulowane, o dokładności onych zabeſpieczaią. Okażą tedy te Tabelle Statyſtyczne iak naydokładniey: tak Stan Gliny Rzpltey, iako i ſzczególny każdego Woiewództwa, gdzie Dyſproporcye Prowincyi i Woiewodztw między ſobą iuż w dawnieyſzym Głoſie moim ſub 15. Januarij namienione, tym iaśniey ſię okażą, że iuż wſzyſtkie razem zebrane ſtałe z Dóbr Podatki rozłączone ſą oſobno od tych, które od caſualności, iako to Cło, Tabaka, Papier Stęplowy, Loterya, &c. zawiſły. Okaże ſię tamże: że Prześwtna Prowincya Wielkopolſka, wytrąciwſzy Warſzawę, która ſama 845,468. Zł: czyni, a którą z przyczyny wpływaiących maiątkow z trzech Prowincyi wyłączyć należy tylko 2,441,284. Zł: 16. gr: ſtałych Podatkow czyni. A Prowincya Małopolſka 5,879,500. Zł: 5. gr: Prowincya zaś W.X. Lit: 4,012,667. Zł: 5. gr: w tychże ſtałych Podatkach Importuią. A ſame cztery Woiewodztwa, Wołyńſkie, Kiiowſkie, Bracławſkie i Podolſkie 3,471,103. Zł: 2. gr: to ieſt 1,029,878. Zł: 16. gr: więcey, niż cała Prowincya Wielkopolſka płacą. Ta nierówność w Podatkowaniu, w ſamey nawet Prowincyi Wielkopolſkiey ſię okazuie: gdzie Woiew: Gnieźnieńſkie maiące tylko 10425. Dymow, płaci Podymnego 106,844. Zł: a Woiewództwo Płockie 11818. Dymow, to ieſt 1397. Dymow więcey maiące, nie płaci tylko 77,256. Zł: tegoż Podymnego. Woiewództwo zaś Brzeſkie Kuiawſkie, w proporcyi 6758. Dymow, tylko 58111. płacąc, ani ſię proporcyonuie do Gnieźnieńſkiego. Jakoż i Inowrocławſkie z Ziemią Dobrzyńſką, przewyższaiące 1295. Dymow, Brzeſkie tylko 7912. Zł: przewyższa. Co ſię i reſpectivè o Woiewodztwie Kaliſkim naprzeciw Poznańſkiemu mówić może. Równie taka Dyſproporcya i w Wodztwach Małopolſkich, i Woiewodztwach W. X. Lit: ſię znayduie. Dla czego, tym potrzebnieyſza ieſt przy układzie formy Rządu i Koekwacya Podatkowania Prowincyi i Woiewództw. Gdyż nawet, i w Senatorach i Poſłach reſpectivè, to ieſt Reprezentantach Prowincyi, tak ſą Prowincye między ſobą nieporownane, że Wielkopolſka tak mało płacąc, a wſzelako Reprezentantow na Seymie w Senatorach i Poſłach ma 153. Małopolſka 106. a Prowincya Lit: tylko 76. iak obſzerniey Tabella okazuie. Zkąd pokrzywdzenie naturalne iedney Prowincyi nad drugą w krefkowaniu o Podatkach, naſtąpić muſi, i należałoby aby równoważność utrzymać, dodać do Prowincyi Małopolſkiey 27. a do Prowincyi W. X. Lit: 57. aby ſię zrównała w 3ch Prowincyach liczba Seymuiących. Bo ta przewaga Prowincyi Koronnych nad Prowincyą Lit: złączona z gorliwością iey wyſtarczania, zawſze w Proporcyi 3ch części we wſzyſtkich układach, tak tę Prowincyą w nieregularność wprawiły: że gdy teraz temu Prześ: Stany nie zaradzą, taż Prowincya nigdy nie wyſtarczy, i zawſze we wſzyſtkich układach, iako i Pieniężnych ſkładkach cierpieć niedoſtatek będzie. Gdyż oczywiście z włożonych tak gorliwie iuż dawniey na ſiebie ciężarów widać: że upadać muſi, przykładaiąc ſię w większey Proporcyi do Podatkow iak Koronne Prowincye. Gdyż w ſtałych Podatkach z Dóbr w Summie 4,012,667. tak przewyższa Wielkopolſkę i dosięga Małopolſkę choć te dwie Prowincye 906,957. Dymow maią, a W. X. Lit: tylko 318,813. Dymow liczy, że gdy w Koronie tylko po 7, 6 i 5. Zł: Kominy ſię opłacaią; w W. X. Lit: aż do 8, 9 i 10. Zł: opłata od Kominow podwyższona. W Koronie tylko pułtory Kwarty płacono, a w W. X. Lit: dwie Kwarty były uſtanowione. A każda kategorya tak Dymow iako i innych dochodow, gdy w Koronie Cło, Tabaka &c. 4,324,601. Zł: a też dochody w W. X. Lit: ledwo 1,002,015. Zł: czynią. Oczywiſty okazuie dowod: iż

gdy na taką gorliwość Prowincyi Litewskiey w Podatkowaniu siły iey się targaią i w wypłatach wszelako uiści się nie może; iż wkładaiąc na nią Proporcyą trzeciey części, taż Prowincya zupełnie upadać, zubożeć i w ułożeniach swoich wszystkich uchybiać musi.

Należy mi teraz ieszcze namienić o Proporcyi całkowitego Kraiu, na przeciw ſił i bogactw drugich Kraiow i Mocarstw, które oraz służyć będą do wyszczególnienia w części i szczególnych Woiewodztw ichże intrat, i Poi Mocarstw, które oraz służyć będą do wyszczególnienia w części i szczególnych Woiewodztw ichże intrat, i Po-

	W. Wołyńskie.	W. Podolskie.	W. Kiiowskie.	W. Bracławskie.	Summa cyfr:	Ogólne obie Prowincye czynią za Summa
	701	110	2118	2675	5604	5342
	264	56	906	11337	12563	563
	945	88	4727	11879	17639	5301
	$37	57	1142	5706	-	6758
	3596	410	5320	6218	15544	5301
	2340	37	3101	6218	11696	5301
	9273	1023	13757	14475	39527	5301
	6405	1984	22691	17965	49045	5301
	3804	1984	22691	17965	46444

Lustracya dymów i podanie ludności.

Ponieważ od ustawy podatku podymnego lustracyi kominów dotąd nie było, przeto nakazuiemy; aby wszystkich miast, miasteczek i wsiów królewskich, także naszych stołowych, oraz duchownych i ziemskich, tak dawnych, iako nowo osadzonych i przybyłych, dziedzice, possessorowie, lub dyspozytorowie, a co do dóbr naszych stołowych vice-administratorowie, w miastach zaś wolnych królewskich magistraty wielość kominów, nie wyłączaiąc żadnego w Koronie komina, czyli dymu, i równie w Wielkim Xięstwie Litewskim, nie opuszczaiąc żadnego dymu, z wyszczególnieniem różnicy kominów gruntowych, ogrodowych, i chałupników, przed kommissyami powiatowemi zaprzysięgli. Dwory zaś tylko ieden komin z wszystkich dworskich budynków podawać maią. Tam, gdzie w iedney chałupie więcey gospodarzy na osobnych gruntach siedzi, i osobne odbywaią powinności, to nie za ieden dym, ale podług liczby gospodarzy rachowano bydź powinno. Szlachta żadnych poddanych nie maiąca, tylko podatek podymnego opłacaiąca wielość kominów, bądź dymów u siebie przybyłych, podobnie przed kommissyami powiatowemi pod przysięgą poduć iest obowiązana. Takowe taryffy wielości kominów kommissye powiatowe do kommissyi skarbowych oboyga narodów odeślą, dla dalszego urządzenia, i sprawiedliwego uproporcyonowania w tym Rzeczypospolitey; opłata zaś kominowego do czasu nowego takowego urządzenia dawnym sposobem podług dawney taryffy do skarbu wnoszona bydź ma. Takowa zaś lustracya kominów, iż do lat dwudziestu ponowiona nie będzie, waruiemy. Przy tym zaprzysiężeniu podymnego, zaraz liczbę dusz w ich dobrach podług schemmatu przez kommissye skarbowe oboyga narodów ułożyć się, i nieodwłocznie rozesłać mianego, podać będą powinni.

Tekst Konstytucji Sejmu Czteroletniego z 22 czerwca 1789 r. w sprawie przeprowadzenia spisu ludności i domów.

TABELLA LUDNOSCI

W Mieście Królewskim, vel Duchownym, vel Dziedzicznym w Woiewodztwie
Ziemi Powiecie Parafii
leżącym w Possessyi zostaiącym. Na mocy Prawa Seymu
Roku 1789. spisana. Dnia Miesiąca Roku 1789. 528

Nazwisko Miasta.	Mieszczanie.							
	Mężczyzni.	Białogłowy.	Dzieci Ich.			Ogół Dusz Męskich.	Ogół Dusz Białogłowskich.	Ogół Dusz wszystkich.
			Syny.		Corki.			
			do lat 15.	od lat 15.				
Gospodarze.								
Kupcy handluiący.								
Rzemieśnicy.								
Fabrykanci.								
Szynkarze i Karczmarze.								
Czeladź i służący.								
Luźni za robotą bawiący się.								
Zebraki.								

ADNOTACYA. Na Przedmieściach gdzie Chłopy znayduią się, maią bydź zapisani według Tabelli dla Wś sporządzoney.

POD ARTYKUŁEM Dzieci te tylko maią być zapisywane ktore są w stanie wolnym i ktore w domu znayduią się, albowiem w służbie zostaiące tam zapisanemi bydź maią gdzie służą.

TABELLA LUDNOSCI

We Wſi Krolewſkiey, vel Duchowney, vel Dziedziczney w Woiewodztwie

Ziemi Powiecie Parafii

leżącey w Piſſeſſyi zoſtaiącey. Dnia Mieſiąca

Roku 1789. z mocy Prawa Roku 1789. ſpiſana.

S27

Nazwisko Wsi.	Chłopi.							
	Mężczyzni.	Białogłowy.	Dzieci Ich.			Ogół Duſz Mę-ſkich.	Ogół Duſz Białogłowſkich.	Ogół Duſz wſzyſtkich.
			Syny.		Corki.			
			do lat 15.	od lat 15.				
Gospodarze Rolnicy.								
Czynszownicy Chałupnicy.								
Komornicy.								
Fabrykanci.								
Rzemieśnicy.								
Szynkarze i Karczmarze.								
Luźni za robotą luzuiący się.								
Zebrali.								

ADNOTACYA. *Pod Artykułem Dzieci, te tylko maią bydź zapiſywanemi, ktore ſą w Stanie wolnym i ktore w domu znayduią ſię, albowiem w ſłużbie zoſtaiące tam zapiſowanemi bydź maią gdzie ſłużą.*

~~№ 136~~ N. 52

Urządzenie Tabell Populacyi

261

Ponieważ obszirność y ludność Kraiow Rzeczypospolitey, Których liczba y wiadomość nam potrzebna, iak Ceteris Praw y urządzeń Krajowych na teraźnieyszym Sejmie stanowionych; a tak prędko porządne spisanie onych nastąpić niemoże, przeto My Król za powszechnaq Stanow Skonfederowanych zgodą stanowiemy, Aby wszyscy Plebani Parochowie, y w Parafiach Curam Animarum sprawuiący utrzymuią Ritus, tak w Koronie iako y w W. X. Litt. zacząwszy od Roku 1789. Dnia 1. Stycznia, aż z wyiściem tegoż Roku y Dniem ostatnim Grudnia, z Metryk Chrztu y Pogrzebow z Urodzonych y Zmarłych Ludzi, z Dystynkcyą Szlachty y Pospolstwa, Dorosłych y Dzieci z wypisaniem Woiewodztwa, Dyecezyi, Dekanatu, y Parafii z wyszczegolnieniem Wsi do niey należących, y z liczbą odbytey spowiedzi Wielkanocney w Rz. niniejszym następuiącey w Schemmatach czyli Tabellach przez Kommissye Skarbowe ułożyć y na Dyecezye rozdzielanych wypisali, y z podpisem swoim y Dziekana z Pieczęciami Kościoła y Dekanatu, do Konsystorzow Dyecezyi swoich Corocznie na Dzień pierwszy Czerwca zacząwszy od Roku niniejszego posyłali.

A takowe Extrakty przez Konsystorze Dyecezyi zweryfikowane y z Regestrowane z Dniem 15. Czerwca do Kommissyi Skarbowey tak Koronney iako y Litewskiey odsyłane przez te Konsystorze być powinny. Na które, Kommissye Skarbowe Konsystorzom kwity wydać powinny będą. Do czego uskutecznienia y dopilnowanie WW. Biskupow obowiązuiemy.

Takowez same Extrakty od Parochow Disunickich, Greckich, iakoteż Religii innych wszelkich wstępnie z samym czasie podawane mieć chcemy. A Zwierzchnościom onychże dopełnienie Prawa tego nakazuiemy. Czym wszystkim Kommissye Skarbowe Obuyga Narodow pilne baczenie zachowania, y Rok rocznie Rachunek przybytych y ubytych Dusz z różnicą kondycyi utrzymywać będą.

Moszyński
Kanc.
Ewel Drzewicki

OKAZANIE PROPORCYI

Między Woiewództwami, Miast, Wsiow, Dymow i Podatkow, oraz Intrat stałych z Dóbr dwoch Prowincyi Koronnych, nie łącząc Cła, Tabaki, Stempla, Loteryi, i innych przypadkowych.

PROW: WIELKOPOLS:	Mile □ z rólnych Mapy zniesione	Miasta	Wsie	Dymy mieyskie Dziedziczne	Duchowne	Królewskie	Dymy wieyskie Dziedziczne	Duchowne	Królewskie	Summa Dymow Mieyskich	Wieyskich	Summa general: Dymow	Podymne	Półpodym:	Summa Podymnego z Półpodymnym	Półtory Kwarty	Łanowe	Pogłow Zydowsk:	Czopowe z Miast Dziedzk Duchow: i Królewskich	Summa ogólna
		w ogólności											Z Vste	Gr:	Złote Gr:	Złote Gr:	Złote Gr:	Złote	Złote Gr:	Złote Gr:
W. Poznańskie.	228	63	1479	8088	1747	4997	28545	5029	1419	14852	34093	49825	276097	14119	290216	39118 27	2583 20	30501	184081 8	547894 15
W. Gnieźnieńskie.	64	18	516	870	201	1016	5675	2109	554	2087	8338	10425	106844	5714	112558	7766 24	-	4818	26384 5	151526 29
W. Kaliskie.	191	48	1172	4720	379	1700	17480	2656	2387	6808	22585	29331	178641	10349	188993	30425 29	5583 2	12885	80955 21	318842 22
W. Sieradzkie i Z. Wieluń:	202	39	1541	2212	658	5570	22795	6336	4316	5446	33447	38893	213556	15889 15	229445 15	56220 5	4998 4	20631	48002	359296 24
W. Rawskie.	92	19	893	539	809	757	8417	3526	1757	2125	13680	15805	79204	5097	84301	38303 15	2635 22	13626	58661 12	177527 19
W. Łęczyckie.	82	19	793	791	291	757	7671	1807	656	1839	10194	12033	56248	2680 15	58928 15	19876 15	1946 28	6501	29335	116587 28
W. Brzeskie Kuiawskie.	85	12	426	257	191	583	4065	1051	851	811	5947	6758	33111	2540	35651	16711 24	2360 20	4521	15405 4	74099 18
W. Inowrocławskie.	100	9	426	158	116	535	5624	769	731	829	7154	7953	40604	2955	43562	4159 8	-	-	14056 6	61807 14
W. Płockie.	87	13	954	415	200	699	9536	783	180	1314	10505	11818	77236	2679	79915	7862 29	596 22	14817	28455 23	71641 14
W. Mazowieckie. *NB:* (*)	385	73	4049	13582	1268	15832	40386	7182	7696	30482	55264	85746	457753	48085	485836	149791 25	8330 14	31087	732382 4	1407427 15
Summa Effect -	1446	313	12229	31432	5860	29281	150194	31307	20513	66373	202014	268387	1499297	110109	1609406	370231 21	29055 2	139687	1198548 23	3286752 16
PROW: MAŁOPOLSKA																				
W. Krakowskie.	187	37	1158	2853	1258	6695	19141	11792	6387	10206	37520	47726	311980	32146	344126	56769 20	3730 14	18969	90254 3	543849 7
W. Sandomirskie.	319	97	2484	7022	2503	4018	30596	11193	7147	13943	54936	68879	435611	23856	459467	108764 16	6393	40808	104342 20	719775 6
W. Podlaskie.	214	37	1711	665	3077	2125	28376	1120	6728	5865	36223	42088	230501	19736 15	250237 15	107989 20	5977 24	40228	41072 16	445505 15
W. Lubelskie.	232	46	906	5610	68	3555	25555	2301	3597	9033	31451	40484	230931	20632	251583	69057 20	5581 16	47736	73567 7	447325 13
W. Ruskie i Zie. Chełmska	137	20	378	2086	164	1167	12837	632	4919	3417	18588	21805	99715	10928	110643	75113 8	5398 2	-	19479 8	210633 18
W. Belzkie.	-	2	51	84	-	274	461	61	365	358	877	1235	7571	1623	8994	-	-	-	32160 4	41254 4
W. Wołyńskie.	761	110	2113	20575	503	2349	92739	6405	3204	23427	102348	125775	633550	11525 15	644881 15	65074 22	489 8	108089	82505 7	961040 12
W. Podolskie.	264	56	906	11337	37	3101	51378	1923	13787	14475	67085	81505	530996	47064	578060	209029 25	3385 18	70749	55768 7	916990 20
W. Kiiowskie.	945	88	1727	18179	410	5376	60001	2984	22991	17965	85976	103941	507609	37809	545418	222308 24	-	81582	47670 16	896945 10
W. Bracławskie.	837	57	1147	5769	-	621	93017	194	5473	6390	98084	105074	519838	14029 15	534467 15	51029 15	-	82686	27107 20	696150 20
Summa Effect -	3896	550	12561	67580	8420	29079	420098	38595	74598	105079	533291	638370	3508128	219749 15	3727877 15	996037 20	30954 12	490847	573833 18	5879506 5
Ogólnie obie Prowincye czynią *in Summa* - -	5342	863	24790	99012	14280	58360	570292	69902	95111	171652	735507	906957	5007425	329858 15	5337283 15	1366269 11	59989 14	630534	1772182 11	9166258 21

In Summa Miast Dziedzicz: 562. Duchown: 87. Królewskich 214. Wsi Dziedz: 19468. Duch: 2850. Królew: 2472. to iest w Prowin: Wielkopol: Miast 313. Wsi 12229. w Prowin: Małop: Miast 550. Wsi 12561.

(*) W Prowincyi Wielkopolskiey z Woiewodztwa Mazowieckiego, wytrącić należy Miasto Warszawę, gdzie confluxus i konsumpcya wszystkich trzech Prowincyi, które czyni do Kassy Rzeczypospolitey (Podymnego 140,326. Półpodymnego 29,505. Effect: Podymnego z Półpodymnym 169,831.) (Importancyi Czopowego z Warszawy i Pragi post Expensas - - 675,837.) *in Summa* - 845,468.

w Drukarni Korpusu Kadetów, pod Dyrekcyą P. Difour.

Spisy ludności Księstwa Warszawskiego w 1808 i 1810 r.

Ludność miast Księstwa Warszawskiego w 1808 i 1810 r.

Powiat / Miasto	Podług spisu 1808 r.			Podług spisu 1810 r.		Podług spisu 1921 r.	
	Chrześcijan	Żydów	Ogółem	Domów mieszkalnych	Dusz ogółem	Domów	Ludności
Departament Warszawski							
Warszawski							
Warszawa	56 500	11 911	68 411	3 273	77 727	22 378	936 713
Nowydwór	562	183	745	96	841	408	7 829
Piaseczno	539	26	565	103	735	422	5 604
	57 601	12 120	69 721	3 472	79 303	23 208	950 146
Czerski							
Czersk	362	36	398	58	409	93	492
Góra	475	60	535	85	784	307	5 496
Goszczyn	549	67	616	96	650	149	1 237
Groiec	293	347	640	117	1 037	343	8 375
Mogilnica	415	208	623	121	1 039	332	5 316
Przybyszew	502	56	558	119	739	162	1 089
Warka	435	324	759	152	1 087	302	4 306
	3 031	1 098	4 129	748	5 745	1 688	26 811
Rawski							
Biała	174	299	473	50	467	152	2 323
Nowe Miasto	530	513	1 043	122	1 108	246	3 761
Skierniewice	1 336	73	1 049	193	1 649	998	15 265
Rawa	1 434	659	2 093	274	2 204	457	7 499
	3 474	1 544	5 018	639	5 428	1 853	28 848
Brzeziński							
Bętków	364	—	364	76	369	68	696
Bielawy	395	69	464	68	508	28	222
Brzeziny	1 230	413	1 643	324	1 756	766	10 633
Główno	177	398	575	74	663	205	2 422
Jeżów	559	27	586	111	651	231	2 650
Inowłódź	300	80	380	115	586 [c]	175	1 332
Sobotka	172	123	295	49	347	45	822
Stryków	380	868	1 248	185	1 645	394	4 127
Uiazd	337	172	509	87	649	211	1 978
	3 914	2 150	6 064	1 089	7 174 [d]	2 123	24 882
Łęczycki							
Łęczyca	1 058	999	2 057	174	2 573	452	10 267
Dąbie	697	90	787	140	998	302	3 765
Grabów	240	118	358	40	418	128	1 658
Grzegorzów	519	20	539	107	737	241	1 761
Kłodawa	719	221	940	199	1 554	329	3 901
	3 233	1 448	4 681	660	6 280	1 452	21 352
Orłowski							
Kutno	748	1 357	2 105	644	2 712	831	15 976
Dąbrowica	1 120	111	1 231	194	1 309	324	2 349
Krośniewiec	278	236	514	53	506	213	3 509
Żychlin	344	457	801	115	820	422	7 098
	2 490	2 161	4 651	1 006	5 347	1 790	28 932

[a] Źródło: „Tabella Specyalna Miast Xięstwa Warszawskiego". Rkp. Bibl. im. Łopacińskiego w Lublinie, Nr. 1 176.

[b] Źródło: „Tabella Miast w 10 Departamentach Xięstwa Warszawskiego z wyrażeniem ich liczby Domów i ludności". Rkp. Bibl. Zamoyskich w Warszawie, Nr. 1 789, karta 435—446, kopia karta 567—582.

[c] Wraz z częścią od departamentu radomskiego przyłączoną.

[d] W oryginale mylnie podano 7 114.

~~1428~~ Gł. U. St.

Tabella
Miast, Wsi, Osad,
Królestwa Polskiego,

z wyrażeniem ich położenia i ludności,

alfabetycznie ułożona

w Biórze Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Tom I.
A. — Ł.

BIBLIOTEKI

W WARSZAWIE,
W DRUKARNI ŁĄTKIEWICZA PRZY ULICY SENATORSKIÉY Nro 467.
1827.

1489

NAZWISKA					Jaka własność	Ilość Domów	Ludność Ogólna	Odległość od Miasta Obwodowego	UWAGI.
Miast, Wsi, Kolonii, Osad	Województw	Obwodów	Powiatów	Parafii					
Kutas -	Kaliskie	Piotrkowski	Piotrkowski	Krzepczów	prywatna	13	109	2	
Kutaski -	Podlaskie	Siedlecki	Węgrowski	Prostyń	prywatna	18	151	7½	
KUTNO O. i P. (16¼.)	Mazowieckie	Gostyński	Orłowski	Kutno	prywatna	218	4001	—	
Kutno folwark -	Mazowieckie	Gostyński	Orłowski	Kutno	prywatna	10	21	1/16	
Kutty -	Augustowskie	Maryampolski	Maryampolski	Władysławów	prywatna	6	42	7	
Kutyłowo bratki -	Płockie	Ostrołęcki	Ostrołęcki	Nur	prywatna	9	58	9	
Kutyły -	Augustowskie	Augustowski	Dąbrowski	Jeleniewo	rządowa	2	14	5½	
Kutyski -	Podlaskie	Siedlecki	Węgrowski	Skibniew	prywatna	19	133	5	
Kuza -	Augustowskie	Maryampolski	Maryampolski	Maryampól	prywatna	6	97	1½	
Kuzawka -	Podlaskie	Radzyński	Włodawski	Hanna	prywatna	49	337	8	
Kuzawka -	Podlaskie	Bialski	Bialski	Malowa góra	prywatna	23	188	5	
Kuzay -	Kaliskie	Wieluński	Ostrzeszowski	Cieszęcin	rządowa	7	56	3½	
Kuzie -	Augustowskie	Łomżyński	Łomżyński	Małopłock	rządowa	52	310	2¼	
Kuzki -	Krakowskie	Kielecki	Kielecki	Włoszczowa	prywatna	9	61	7	
Kuzki -	Krakowskie	Miechowski	Szkalbmierski	Szkalbmierz	prywatna	18	121	4	
Kuzki -	Podlaskie	Bialski	Łosicki	Sarnaki	prywatna	19	87	5¼	
Kuzki -	Podlaskie	Siedlecki	Siedlecki	Grębków	prywatna	25	173	3¼	
Kuźmy -	Mazowieckie	Rawski	Brzeziński	Dmosin	prywatna	19	159	4½	
Kuźmy -	Sandomierskie	Radomski	Kozienicki	Swierze górne	prywatna	15	136	5½	
Kuźnia -	Kaliskie	Kaliski	Kaliski	Chocz	prywatna	11	141	3	
Kuźnia -	Sandomierskie	Opatowski	Opatowski	Ostrowiec	prywatna	8	72	2¼	
Kuźnia -	Sandomierskie	Opoczyński	Szydłowiecki	Jastrząb	rządowa	14	93	6½	
Kuźniaki -	Sandomierskie	Opoczyński	Szydłowiecki	Grzymałków	prywatna	19	114	3½	
Kuźnica błędowska -	Krakowskie	Olkuski	Pilecki	Niegowonice	prywatna	13	115	1½	
Kuźnica karczkowska -	Krakowskie	Kielecki	Jędrzeiowski	Kurzelów	prywatna	17	125	9	
Kuźnica nagłowska -	Krakowskie	Kielecki	Jędrzeiowski	Nagłowice	prywatna	7	45	6½	
Kuźnica piciońska -	Krakowskie	Olkuski	Lelowski	Siewierz	rządowa	27	180	5	
Kuźnica rudnicka -	Krakowskie	Kielecki	Kielecki	Chrząstów	rządowa	39	197	8	
Kuźnica stara -	Krakowskie	Olkuski	Lelowski	Koziegłówki	rządowa	37	101	4	
Kuźnica sulikowska -	Krakowskie	Olkuski	Lelowski	Siewierz	rządowa	15	123	5	
Kuźnica Sgo Józefa -	Krakowskie	Olkuski	Lelowski	Siewierz	rządowa	10	66	5	
Kuźnica szembeka -	Krakowskie	Olkuski	Pilecki	Ciągowice	prywatna	14	69	1¼	
Kuźnica warska -	Krakowskie	Olkuski	Lelowski	Woykowice	rządowa	12	70	6	
Kuźnica -	Sandomierskie	Opoczyński	Szydłowiecki	Borkowice	prywatna	12	99	2¾	
Kuźnica -	Sandomierskie	Sandomierski	Staszowski	Kiełczyna	prywatna	1	3	5	
Kuźnica -	Kaliskie	Piotrkowski	Piotrkowski	Parzno	prywatna	14	70	3	
Kuźnica -	Kaliskie	Piotrkowski	Radomski	Kodrąb	prywatna	5	39	5	
Kuźnica -	Kaliskie	Piotrkowski	Radomski	Brzeźnica	prywatna	16	85	8	
Kuźnica -	Kaliskie	Piotrkowski	Piotrkowski	Kaszewice	prywatna	16	97	4	
Kuźnica -	Kaliskie	Piotrkowski	Radomski	Kłomnice	prywatna	14	146	9	

Переводъ на Польскій языкъ.

BEZPŁATNE.

№. Arkusza

ПЕРВАЯ ВСЕОБЩАЯ ПЕРЕПИСЬ

НАСЕЛЕНІЯ РОССІЙСКОЙ ІМПЕРІИ

на основаніи ВЫСОЧАЙШЕ УТВЕРЖДЕННАГО ПОЛОЖЕНІЯ 5 Іюня 1895 года.

PIERWSZY SPIS OGÓLNY

LUDNOŚCI CESARSTWA ROSYJSKIEGO

na zasadzie NAJWYŻEJ ZATWIERDZONEGO POSTANOWIENIA z dnia 5 czerwca r. 1895.

ПЕРЕПИСНОЙ ЛИСТЪ

(Форма Б).

ARKUSZ SPISOWY

(Forma W).

Gubernja albo obwód. .....

Powiat albo okręg .....

Miasto, osada, miasteczko .....

Cyrkuł miejski .....

Rewir .....

Miejscowość podmiejska (przedmieścia, kolonja podwiejska.....

.....

Cyrkuł spisowy №..... Cyrkuł obrachunkowy №.....

Ulica plac, zaułec .....

Dom (posiadłość) №.....

(Jeżeli posiadłości nie mają numeracji, w takim razie zamiast № pisze się nazwisko właściciela) .....

Mieszkanie №.....

Jeżeli cały dom jest zajęty przez jednego lokatora albo samego właściciela, w takim razie zamiast № ..... mieszkania piszesię: «caly dom».

Ile budynków mieszkalnych w obrębie posiadłości?

Z jakiego materjału każdy budynek wzniesiony.	Czem kryty.	Z jakiego materjału każdy budynek wzniesiony.	Czem kryty.
1		6	
2		7	
3		6	
4		9	
5		10	

Uwaga. Te wiadomości dotyczą całej posiadłości albo domu i wpisują się przez właściciela, albo osobę, zastępującą go, tylko na tych arkuszach, w które, jakby w okładkę, włożono arkusze spisowe oddzielnych gospodarstw albo mieszkań całego tego domu, posiadłości albo sadyby; na arkuszach zaś oddzielnych mieszkań albo gospodarstw *tu nic się nie pisze*. Jeżeli cały dom stanowi jedno mieszkanie, to osobnej okładki do takiego domu nie trzeba i wymagane wiadomości o budynkach mieszkalnych umieszczają się na samym arkuszu spisowym tego mieszkania.

Podsumowanie ludności w dzień, w którym spis ma być dokonany.

Całej ludności obecnej.		Ludności, zamieszkałej tutaj stale.		W liczbie ludności obecnej było osób, nienależących do stanu włościańskiego.		Zapisanej (do ksiąg) tutaj (w miejscowościach podmiejskich ludności włościańskiej.	
Tu wpisuje się suma wszystkich tych osób (mężczyzn i kobiet oddzielnie) naprost których w rubryce 10-j oznaczona kreska, a także tych naprost których napisano «czasowo przebyw.» i «czasowo przebyw. V».		Tu zapisuje się ogólna liczba wszystkich tych osób (mężczyzn i kobiet oddzielnie), naprost których w rubryce 9-j napisano «tutaj».		Tu zapisuje się (z rubryki 6-j) ogólna liczba wszystkich osób stanów niewłościańsk. (mężczyzn i kobiet oddzielnie) naprost których w rubryce 10-j oznaczono kreską, a także tych, naprost których napisano: «czas. przeb.» i «czas. przeb. V».		Tu zapisuje się ogólna liczba wszystkich osób (mężczyzn i kobiet oddzieln.) naprost których w rubryce 8-j napisano: «tutaj» i «tutaj w gminie».	
M.	K.	M.	K.	M.	K.		K.

Podpis osoby, zbierającej wiadomości.....

14. Zajęcie, rzemiosło, przemysł, urząd albo służba.

a) Główne, to jest to, które dostarcza głównych środków utrzymania.

Tutaj *koniecznie* naprost *każdej zapisywanej osoby, zarówno mężczyzny jak i kobiety* należy zaznaczać: *zajęcie, rzemiosło, przemysł, urząd albo służbę*, która dostarcza tej osobie środków do utrzymania. Jeśli kto ma kilka zajęć albo urzędów i t. d. dostarczających mu zarobku, to w rubryce tej należy zaznaczyć tylko to z nich, które osoba ta uważa za *główne* zajęcie, t. j. takie, które stanowi podstawę jego bytu. Przy tem należy zaznaczać naprost każdej osoby zarówno *rodzaj jej zajęcia jak jej stanowisko, zajmowane względem tego zajęcia.*

Osoby, pozostające na *służbie państwowej lub społecznej*, a także *duchowni i służba kościelna* zaznaczają tu swą posadę; *kupcy, fabrykańci, oficjaliści kantorów handlowych i bankierskich* oraz *rzemieślnicy*—rodzaj handlu, fabrykacji, przedsiębiorstwa, rzemiosła i t. d. *z oznaczeniem stanowiska*, które osoby te zajmują, np. gospodarz, dyrektor, członek zarządu, kantorowicz, subjekt, przedsiębiorca, majster, czeladnik. uczeń, robotnik i t. d. W podobny sposób oznaczają się i inne zajęcia, służące jako źródło utrzymania dla danej osoby np. lekarz praktykujący, adwokat przysięgły, artysta-malarz, literat, aktor i t. p. Zajmujący się ogrodnictwem, warzywnictwem, rolnictwem i t. p. oznaszają również swoje stanowisko np.: ogrodnik-gospodarz, rolnik-robotnik i t. d. Służba domowa oznacza się tak: — stangret, lokaj, kucharz, stróż i t. d. *Kobiety*, jeżeli mają jakieś zajęcia samodzielne, także oznaczają je ściśle,—np.: kobieta-lekarz, telegrafistka, krojczyni. szwaczka, sprzedająca w piekarni, robotnica w fabryce tytoniu, kucharka, praczka i t. d. Osoby, utrzymujące się *wyłącznie* z dochodów, otrzymywanych ze swego majątku nieruchomego, kapitałów, z emerytury i t. p. zaznaczają: właściciel majątku ziemskiego, właściciel domu, kapitalista, emeryt, stypendysta, utrzymuje się na koszt dobroczynności i t. p.

Goście, przyjezdni i t. p. także powinni zaznaczać swoje zajęcia zarówno główne, jak i poboczne. Osoby, znajdujące się czasowo *bez miejsca* zaznaczają tę okoliczność ze wskazaniem ostatniego, albo zazwyczaj pełnionego obowiązku.

Członkowie rodzin (żony, dzieci i t. d.) biorący udział w pracy głowy rodziny np. w robotach w polu, w rzemiośle i t. d. powinny koniecznie to zaznaczać np. robotnik-rolnik i t. d. A tylko naprost tych, którzy nie oddają się innej pracy, oprócz zajęć domowych, ani nie mają własnych dochodów, w rubryce tej się zaznacza, przy kim mieszkają, albo na czyj koszt żyją, np. «przy mężu», «przy rodzicach», «na wychowaniu», «przy synu» i t. d.

Wszystkie w ogólności informacje w tej rubryce powinny być szczegółowe i jasno określone. Nie należy przeto w żadnym razie przyjmować odpowiedzi ogólnikowych i niejasnych np. kupiec, rzemieślnik, najmita, służący, utrzymujący się z własnych funduszów i t. p. ale trzeba koniecznie zaznaczać zawsze zarówno rodzaj zajęcia jak i stanowisko w niem zajmowane.

b) 1. Poboczne czyli pomocnicze
2. Stosunek do służby wojskowej

Rubryka ta kreską poziomą dzieli się na dwie części: W wyższej części (b. 1.) należy naprost tych osób, których główne zajęcie jest już wskazane w rubryce poprzedniej, zaznaczać podrzędne ich zajęcie, w ktorem znajdują pomoc, albo które daje zarobek nie zależnie od głównego zajęcia; przeto, jeżeli kto obok służby państwowej albo społecznej, handlu, przemysłu i t. d. zaznaczony w rubryce 14 a. ma np. zarząd nad domem, zajmuje się przepisywaniem papierów, albo też sam jest właścicielem majątku ziemskiego lub domu, to w tej właśnie rubryce zaznacza te swoje zajęcia, jako pomocnicze. Jeżeli kobieta oprócz jakiegoś zajęcia stałego, prowadzenia gospodarstwa domowego, wychowamia dzieci, ma inne mniej lub więcej pomocnicze zajęcie, dające jej zarobek, również w tej *rubryce* (14 b 1) powinno być to ze szczególną ścisłością zaznaczone np. robi pończochy, haftuje bieliznę, przepisuje papiery, daje lekcje i t. d.

Wychowańcy i w ogólności osoby, uczęszczające do zakładów naukowych zaznaczają: student, uczeń gimnazjum i t. d. w tejże rubryce.

Oprócz zajęć zaznaczanych *w rubrykach 14 a i b. 1*, w niższej części rubryki b (b. 2.) zaznaczają się: 1) oficerowie, urzędnicy, lekarze i szeregowcy *w zapasie* armji i floty (oficerowie z oznaczeniem rangi i rodzaju broni, jenerałowie—tylko rangi) np. jen. m. zap., prap. zap. piech., podp. zap. kaw., urzęd. zap. lekarz zap. szereg. zap. 2) oficerowie i szeregowcy wojsk kozackich *na uldze* albo szeregowcy tych wojsk w kategorji zapasowej—z oznaczeniem nazwy wojska i rangi np.: Syb ulg. koz., Ur. ulg. wojsk. st. i t. d. 3) *zaliczeni do pospolitego ruszenia* wprost, przy poborze zaznaczają się przez: «posp. r. 1 kateg.» a przeniesieni *do pospolitego ruszenia* z zapasu — przez: «posp. r. b. zap.» 4) oficerowie *dymisjonowani* tak samo jak oficerowie zapasu i na uldze np. «dym jen. lejtn.», «dym. kap. piech.» «Usuryż dym. esauła» i t. d.

BEZPŁATNE. №. Arkusza

ПЕРВАЯ ВСЕОБЩАЯ ПЕРЕПИСЬ

НАСЕЛЕНІЯ РОССІЙСКОЙ ИМПЕРІИ

на основаніи ВЫСОЧАЙШЕ УТВЕРЖДЕННАГО ПОЛОЖЕНІЯ 5 Іюня 1895 года.

PIERWSZY SPIS OGÓLNY

LUDNOŚCI CESARSTWA ROSYJSKIEGO

na zasadzie NAJWYŻEJ ZATWIERDZONEGO POSTANOWIENIA z dnia 5 czerwca r. 1895.

Gubernja albo obwód. .....

ПЕРЕПИСНОЙ ЛИСТЪ
(Форма В).
ARKUSZ SPISOWY
(Forma W).

Powiat albo okręg .....

Miasto, osada, miasteczko .....
Cyrkuł miejski .....
Rewir .....
Miejscowość podmiejska (przedmieścia, kolonja podwiejska) .....
.....
Cyrkuł spisowy №..... Cyrkuł obrachunkowy №.....

Ulica plac, zaułec .....
Dom (posiadłość) № .....
(Jeżeli posiadłości nie mają numeracji, w takim razie zamiast № pisze się nazwisko właściciela) .....
Mieszkanie № .....
Jeżeli cały dom jest zajęty przez jednego lokatora albo samego właściciela, w takim razie zamiast № ..... mieszkania piszesię: «caly dom».

Ile budynków mieszkalnych w obrębie posiadłości?

Z jakiego materjału każdy budynek wzniesiony.	Czem kryty.	Z jakiego materjału każdy budynek wzniesiony.	Czem kryty.
1		6	
2		7	
3		6	
4		9	
5		10	

Uwaga. Te wiadomości dotyczą całej posiadłości albo domu i wpisują się przez właściciela, albo osobę, zastępującą go, tylko na tych arkuszach, w które, jakby w okładkę, włożono arkusze spisowe oddzielnych gospodarstw albo mieszkań całego tego domu, posiadłości albo sadyby; na arkuszach zaś oddzielnych mieszkań albo gospodarstw *tu nic się nie pisze*. Jeżeli cały dom stanowi jedno mieszkanie, to osobnej okładki do takiego domu nie trzeba i wymagane wiadomości o budynkach mieszkalnych umieszczają się na samym arkuszu spisowym tego mieszkania.

Podsumowanie ludności w dzień, w którym spis ma być dokonany.

Całej ludności obecnej.		Ludności, zamieszkałej tutaj stale.		W liczbie ludności obecnej było osób, nienależących do stanu włościańskiego.		Zapisanej (do ksiąg) tutaj (w miejscowościach podmiejskich ludności włościańskiej.
Tu wpisuje się suma wszystkich tych osób (mężczyzn i kobiet oddzielnie) naprost których w rubryce 10-j oznaczona kreska, a także tych, naprost których napisano «czasowo przebyw.» i «czasowo przebyw. V».		Tu zapisuje się ogólna liczba wszystkich tych osób (mężczyzn i kobiet oddzielnie), naprost których w rubryce 9-j napisano «tutaj».		Tu zapisuje się (z rubryki 6-j) ogólna liczba wszystkich osób stanów niewłościańsk. (mężczyzn i kobiet oddzielnie) naprost których w rubryce 10-j oznaczono kreską, a także tych, naprost których napisano: «czas. przeb.» i «czas. przeb. V».		Tu zapisuje się ogólna liczba wszystkich osób (mężczyzn i kobiet oddzieln.) naprost których w rubryce 8-j napisano: «tutaj» i «tutaj w gminie».
M.	K.	M.	K.	M.	K.	K.

Podpis osoby, zbierającej wiadomości.

1	2	3	4	5	6	7	8
Nazwisko (przezwisko) Imię i imię ojca, albo imiona, jeżeli jest ich kilka. Zaznaczenie, czy kto nie okaże się: ślepym na oba oczy, niemym, głuchoniemym lub nie przy zdrowych zmysłach.	Płeć M-męzka ż-żeńska.	Czem jest zapisany względem głowy gospodarstwa, względem głowy swojej rodziny.	Ile minęło lat albo miesięcy od urodzenia.	Kawaler, żonaty, wdowiec czy rozwiedziony	Stan, godność albo tytuł.	Czy tutaj urodzony, a jeżeli nie tutaj, to gdzie mianowicie? (Gubernja, powiat, miasto).	Czy tutaj zapisany do ksiąg ludności, a jeżeli nie tutaj, to gdzie mianowicie? (Dla osób, które są obowiązane zapisywać się).

9	10	11	12	13		14	
				Wykształcenie.		Zajęcie, rzemiosło, przemysł, urząd albo służb.	
				a.	b.	a.	b.
Gdzie zwykle mieszka? Czy tutaj, a jeżeli nie, to gdzie mianowicie. (Gubernja, powiat, miasto).	Zaznaczenie o nieobecności wyjeździe i o czasowem tu przebywaniu.	Wyznanie religijne.	Język ojczysty.	Czy umie czytać?	Gdzie się uczy albo uczył, albo gdzie ukończył wykształcenie.	Główne, to jest to, które dostarcza głównych środków utrzymania.	1. Poboczne albo pomocnicze. 2. Stosunek do służby wojskowej.

Правила для заполненія переписного листа.

Prawidła wypełnienia arkusza spisowego.

Do arkusza spisowego wnoszą się *1) Wszystkie osoby* w danem gospodarstwie albo mieszkaniu obecne, *t. j. wszystkie te, które w danem mieszkaniu spędziły noc ostatnią przed dniem, w którym spis będzie dokonany, albo przybyły do mieszkania rano tegoż dnia, spędziwszy noc w podróży*, bez względu na to, *czy osoby te zwykle tu zamieszkują*, czy też *przebywają tu tylko czasowo* (z wyjątkiem kwaterujących żołnierzy); za obecnych powinni być uważani także wszyscy ci, którzy ze względu na obowiązki służbowe spędzili noc na dyrzurze, pracy nocnej i t. p. *2) wszystkie* osoby, należące do składu osobistego tego gospodarstwa, ale *czasowo nieobecne. Nie należy* zaś zapisywać członków rodziny, którzy z powodu swych zajęć służbowych, przemysłowych, albo szkolnych i t. p. *zwykle mieszkają* w innej miejscowości, naprzykład nie należy zapisywać dzieci, które dla kształcenia się mieszkają w innem miejscu, oddzielnie od swojej rodziny. Podobne osoby powinny być zapisywane jako *czasowo przebywające* w tych razach, jeżeli przybyły do domu na czas pewien.

Arkusze powinny być zapełnione przed dniem, na który spis naznaczony będzie i rano tego ostatnego dnia bezwarunkowo znów sprawdzone i w razie potrzeby poprawione stosownie do składu ludności tego dnia, jako to: powinni być wykreśleni zmarli i ci, którzy wyjechali, a wpisani z odpowiedniemi zaznaczeniami w każdej rubryce nowonarodzeni i nowoprzybyli, a nadto powinny być zaznaczone inne zmiany jak: ożenienie się, owdowienie i t. p.

Wiadomości powinny być napisane *wyraźnie, oddzielnie o każdej osobie, każda w odpowiedniem miejscu*, przyczem należy pisać tak, aby wszystko mieściło się we właściwej ramce nie występując po za jej linje.

Każdy arkusz przeznaczony jest do umieszczenia w nim wiadomości *o dziesięciu* (10) osobach; jeżeli liczba osób, znajdujących się w obrębie gospodarstwa wynosi mniej niż 10 w takim razie puste №№ pozostałe w tej rubryce przekreślają się; jeśli zaś naodwrót, liczba osób, należących do gospodarstwa jest większa niż 10, to bierze się odpowiednia ilość arkuszy dodatkowych, w których numeracja już się zmienia, a mianowicie zamiast: 1, 2, 3 i t. d. pisze się 11, 12, 13 i t. d. a pozostałe №№ puste przekreślają się. Wszystkie arkusze spisowe odnoszące się do jednego mieszkania winny być ponumerowane jednym i tym samym № mieszkania, z dodaniem obok tego № mieszkania jeszcze liter *a, b, c* i t. d., odpowiednio do liczby arkuszy spisowych mieszkania.

1. Nazwisko (przezwisko) imię i imię ojca albo imiona, jeżeli jest ich kilka. Zaznaczenie, czy kto nie okaże się ślepym na oba oczy, niemym, głuchoniemym lub nie przy zdrowych zmysłach.

Do tej rubryki należy zapisywać nazwisko imię i imię ojca każdej osoby oddzielnie, albo też nazwisko i imiona, jeśli jest ich więcej niż jedno i wszystko pisać bez skróceń, przyczem nazwisko (przezwisko) najprzód, a potem imię i imię ojca.

Zapisywać należy w takim porządku: a) głowa domu b) jego żona i dzieci; następnie, jeżeli razem z głową domu mieszkają c) rodzice jego i rodzice jego żony d) bracia i siostry gospodarzy z ich rodzinami e) wszyscy inni krewni i swojacy f) oficjaliści, robotnicy, służący, jeżeli są, oraz ich rodziny, które zapisują się w takimże porządku, jak to powiedziano wyżej i, nakoniec, współlokatorowie pupilowie, domownicy, przyjezdni, goście i tak dalej.

Jeżeli w gospodarstwie znajdą się osoby *ślepe na oba oczy, nieme, głuchonieme* lub *obłąkane* to kalectwa te powinny być zaznaczone także w tej rubryce zaraz po imieniu osoby odnośnej, przyczem co do ślepych i obłąkanych należy koniecznie zaznaczać, czy ślepymi albo obłąkanymi (idjotami) są od urodzenia czy nie, i w ostatnim wypadku oznaczać wiek w którym ich to kalectwo spotkało.

2. Płeć. M—męzka, ż—żeńska.

Tu oznacza się płeć osób zapisywanych, a to celem większego uwidocznienia i ułatwienia pracy przy podsumowaniu ludności jednej i drugiej płci, przy czem dla skrócenia można pisać M (duże) przy mężczyznach i ż (małe) przy kobietach.

3. Czem jest zapisany względem głowy gospodarstwa i względem głowy swojej rodziny?

Tutaj naprost głowy domu należy pisać: «gospodarz» a naprost imion innych osób zapisywać: *po pierwsze* w jakim stosunku rodzinnym lub pokreweństwa (żona syn, siostrzeniec, teściowa i t. d.) znajduje się dana osoba, a jeżeli pokrewieństwa niema, to w jakim charakterze tam mieszka (robotnik, oficjalista, służący, lokator, współlokator, pupil, domownik, zajezdny, gość i t. p.) *powtóre* jeżeli do składu domu wchodzą inne rodziny oprócz rodziny samego gospodarza, to prócz oznaczenia stosunku każdej osoby do głowy domu, należy oznaczyć jeszcze stosunek jego do głowy własnej rodziny.

4. Ile minęło lat albo miesięcy od urodzenia?

Tutaj należy oznaczyć cyfrą, ile kto ukończył lat życia, np. «35» i t. d. Przy dzieciach, które nie mają jeszcze roku, należy pisać, liczbę miesięcy, wyraźnie oznaczając, że to miesiące np. «2 mc.». Przy dzieciach zaś nie mających miesiąca wieku pisać: «mniej niż 1 mc.».

5. Kawaler, żonaty, wdowiec, rozwiedziony.

Tutaj można oznaczać przez skrócenia w następnjący sposób: «K.» przy kawalerach, «Ż.» przy żonatych, «Z.» przy zamężnych, «P.» przy pannach, «Wd.» przy wdowcach i wdowach, «Roz.» przy rozwiedzionych. Naprost małoletnich przeciąga się kreska.

6. Stan godność albo tytuł

Tu krótko oznacza się stan do którego dana osoba należy z urodzenia, albo z poprzednio zajmowanego stanowiska, albo na podstawie praw nowonabytych np. szlachcic dziedziczny, szlachcic osobisty, urzędnik z nie szlachty, stanu duchownego, dziedziczny obywatel honorowy, kupiec, mieszczanin i t. d. *włościanin koniecznie z oznaczeniem jakiej jest grupy* np. z prywatnych, państwowych, domen, fabryczno-górniczych i t. d. *Cudzoziemcy* powinni *bezwarunkowo* zaznaczać *którego państwa są poddanymi.* Jako żołnierzy dymisjonowanych można oznaczać tylko tych, którzy wstąpili na służbę przed wprowadzeniem powszechnej powinności wojskowej, wszyscy zaś inni, którzy wstąpili do wojska już po wprowadzeniu powszechnej powinności wojskowej, powinni zaznaczać stan, do którego istotnie należą.

7. Czy tutaj urodzony, a jeśli nie tutaj to gdzie mianowicie?

Jeżeli kto urodził się w granicach tejże miejscowości, w której spis go zastaje, to należy pisać poprostu «*tutaj*». W przeciwnym razie, należy oznaczyć nazwę gubernji (obwodu) i miasta (miasteczka, osady i t. p.) albo gubernji (obwodu) i powiatu (okręgu), w którym kto się urodził; dla osób, urodzonych w Finlandji—gubernji albo miasta; dla urodzonych zagranicą—państwa i miasta albo prowincji i t. p.

8. Czy *tutaj* zapisany do ksiąg ludności a jeżeli nie tutaj, to gdzie mianowicie? (gubernja, powiat, miasto).

Informacje tutaj podają się tylko o osobach, które obowiązane są zapisywać się do gromad wiejskich, gmin lub ludności miejskiej. Jeżeli osoby zapisane zostały do tych miast, albo do tych gmin lub gromad wiejskich, w których wypełnia się dany arkusz spisowy, to pisze się słowo «*tutaj*»; w przeciwnym razie, jeśli osoby te zapisane są nie tam, gdzie je spis zastaje, pisze się nazwę gminy (włości, stanicy) i gromady wiejskiej albo miasta (miasteczka, osady) z oznaczeniem gubernji (obwodu) i powiatu (okręgu), gdzie zostały zapisane.

9. Gdzie zwykle mieszka: czy tutaj, a jeżeli nie tutaj, to gdzie mianowicie? (gub., powiat, miasto)

10. Zaznaczenie o nieobecności, wyjeździe i o czasowem tu przebywaniu.

W rubryce 9-ej należy oznaczyć miejsce («tutaj» albo gubernja i powiat, albo gubernja i miasto) gdzie kto zazwyczaj mieszka w zależności od swojej służby, albo zajęć stałych, przemysłu i t. p. bez względu na to, gdzie osoba dana może być zapisana.

Przy tem mogą się zdarzyć następujące wypadki: 1) Osoby *zamieszkują zwykle w danej miejscowości* i w chwili spisu *są obecne*,—o nich pisze się w rubryce 9-ej «*tutaj*» a w 10-ej zaznacza się kreska; 2) Osoby *mieszkają zwykle w danej miejscowości* ale w chwili spisu *czasowo są nieobecne* (np. wyjechały do innej wsi albo miasta za interesem, na jarmark, z wizytą i t. d.) wówczas należy pisać w rubryce 9-ej «tutaj» a w 10-ej «czasowo nieobecny» (w skróceniu «*czas. nieob.*») z oznaczeniem dokąd się udały, np., do takiego-to miasta, powiatu, zagranicę, w podróży do takiego to miejsca, do lasu i t. d. 3) *Nie mieszkają zwykle w danem miejscu, ale znajdują się tu przez pewien czas.* Z powodu interesów handlowych, służbowych i t. d., w gościnie i t. d.,—o tych pisze się w rubryce 9-ej nazwę miejscowości, gdzie zwykle zamieszkują (*miasto albo powiat (okręg) i gubernja (obwód)*, a w rubryce 10-ej: «*czasowo przebywający*» (w skróceniu: «*czas. przeb.*»). Względem osób czasowo nieobecnych, albo czasowo przebywających, gdy czas ich nieobecności albo przebywania ma trwać mniej niż 5 dni, przy słowach: «*czas. przeb.*» i «*czas. nieob.*» dodaje się jeszcze znak «V».

11. Wyznanie religijne.

Tu zaznacza się, kto jaką wiarę wyznaje, przyczem dla skrócenia można pisać: prawosławną—«praw.», jednowierczą—«jednow.», rzymsko-katolicką—«rzyms.-kat.», —luterańską—«lut.», reformowaną — «reform.», ormiańsko-gregorjańską—«orm.-greg.», żydowską—«żyd.», muzułmańską—«muzułm.», buddyjską—«bud.», lamaicką—«lam.», szamańską—«szam.» i t. d.

12. Język ojczysty.

Tutaj zaznacza się nazwa języka. który każda osoba uważa za swój ojczysty. Język ruski oznacza się w skróceniu przez «R.». małoruski—przez «M. R.», białoruski—przez «B. R.». Inne języki mogą być też oznaczone w skróceniu, np. pols., franc., niemiec., żyd., tatar., mord. i t. d.

13. Wykształcenie.

a) Czy umie czytać?	b) Gdzie się uczy, albo uczył, albo gdzie ukończył wykształcenie?

Tutaj pisze się *w rubryce* a): naprost tych, którzy umieją czytać po rusku—wyraz «tak»; naprost tych, którzy nie umieją czytać w żadnym języku—wyraz «nie». Naprost tych, którzy nie umieją czytać po rusku, ale czytają w innym języku—wyraz «tak» z oznaczeniem tego innego języka np. «tak, po polsku» i t. d. Naprost dzieci, nie mających lat 5 przeciąga się kreska. *W rubryce* b)—gdzie kto się uczy albo uczył czytać. albo gdzie ukończył wykształcenie np. w domu, w pułku i t. d. albo w skróceniu oznacza się nazwę szkoły lub zakładu

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
POLSKIE TOWARZYSTWO STATYSTYCZNE

KRZYSZTOF ZAMORSKI

INFORMATOR STATYSTYCZNY DO DZIEJÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH GALICJI

LUDNOŚĆ GALICJI W LATACH 1857—1910

Redaktor

HELENA MADUROWICZ-URBAŃSKA

KRAKÓW — WARSZAWA 1989

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
POLSKIE TOWARZYSTWO STATYSTYCZNE

STANISŁAW SZURO

INFORMATOR STATYSTYCZNY DO DZIEJÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH GALICJI

LUDNOŚĆ WOJSKOWA AUSTRO-WĘGIER REKRUTUJĄCA SIĘ I STACJONUJĄCA NA TERENIE GALICJI W LATACH 1869—1913

Redaktor

HELENA MADUROWICZ-URBAŃSKA

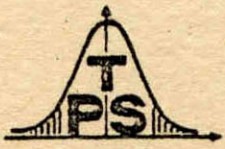

KRAKÓW—WARSZAWA 1990

Laufende Nummer.	Namen der Gemeindeeinheiten.	Gesamtflächeninhalt ha	Durchschnittlicher Grundsteuer-Reinertrag auf 1 ha M	Bewohnte Wohnhäuser	Andere bewohnte Baulichkeiten, Hütten, Zelte, Wagen, Schiffe usw.	Haushaltungen: Gewöhnliche Haushaltungen von 2 und mehr Personen	Haushaltungen: Einzelstehende mit eigener Hauswirtschaft	Ortsanwesende Bevölkerung am 1. Dezember 1910: Überhaupt	darunter befinden sich: männliche	weibliche	aktive Militär-	davon sprechen als Muttersprache: Deutsch: Überhaupt	Deutsch: Evangelische	Deutsch: Katholische	Deutsch: Sonstige Christen sowie Angehörige anderer und unbek. Bekenntnisses	Deutsch: Juden	Polnisch: Überhaupt	Polnisch: Evangelische	Polnisch: Katholische	Polnisch: Sonstige Christen sowie Angehörige anderer und unbek. Bekenntnisses	Polnisch: Juden	eine andere Sprache	deutsch und eine andere Sprache	Kirchspiel (bezw. Kirchengemeinde): Evangelisches	Kirchspiel (bezw. Kirchengemeinde): Katholisches	Standesamtsbezirk	Stadt- bezw. Amtsbezirk	Laufende Nummer.
								Personen																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	1
	Noch: 6. Kreis Grottkau.																											
	Noch: c) Gutsbezirke.																											
110	Kroschen	164,1	17,54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Falkenau	Falkenau	110
111	Lobedau †	195,8	21,97	5	—	14	4	76	34	42	—	65	2	63	—	—	11	—	11	—	—	—	—	Patschkau, Ldkr. Neisse	Laßwitz	Lobedau	Lobedau	111
112	Märzdorf	1 080,6	21,87	13	2	37	3	176	83	93	—	173	31	142	—	—	3	—	3	—	—	—	—	Grottkau	Deutsch Leippe	Koppitz	Koppitz	112
113	Matzwitz †	170,6	31,52	3	—	8	2	46	22	24	—	46	2	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Ottmachau	Ellguth	Ellguth	113
114	Mogwitz ††	146,8	25,47	3	—	8	—	43	19	24	—	40	5	35	—	—	3	—	—	3	—	—	—	Neisse, Stadt	Mogwitz	Mogwitz	Mogwitz	114
115	Nieder Giersdorf	164,9	19,99	5	1	14	1	64	26	38	—	57	1	56	—	—	7	—	7	—	—	—	—	Oldendorf, Kr. Strehlen	Giersdorf	Giersdorf	Giersdorf	115
116	Nieder Kühschmalz	150,7	12,45	2	—	3	—	11	4	7	—	11	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Grottkau	Kühschmalz	Kühschmalz	Kühschmalz	116
117	Niklasdorf	267,1	19,31	4	—	21	1	102	51	51	—	102	25	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Arnsdorf, Kr. Strehlen	Giersdorf	Striegendorf	Striegendorf	117
118	Nitterwitz †	236,4	28,61	10	—	39	—	220	112	108	—	219	15	204	—	—	—	—	—	—	—	1	—	Grottkau	Ottmachau	Ottmachau	Klein Mahlendorf	118
119	Ober Kühschmalz	301,1	12,86	3	—	6	—	31	13	18	—	25	—	25	—	—	6	—	6	—	—	—	—	Grottkau	Kühschmalz	Kühschmalz	Kühschmalz	119
120	Ossek	849,0	22,20	11	2	23	8	108	55	53	1	105	35	70	—	—	2	—	2	—	—	—	1	Michelau, Ldkr. Brieg	Deutsch Leippe	Ossek	Ossek	120
121	Ottmachau †	244,7	22,69	13	—	32	4	165	79	86	—	165	1	164	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Ottmachau	Ottmachau	Klein Mahlendorf	121
122	Pillwösche †	250,6	35,81	7	—	17	1	102	53	49	—	86	16	70	—	—	16	—	16	—	—	—	—	Ottmachau	Gauers	Gauers	Gauers	122
123	Reisendorf †	79,6	34,44	1	1	6	1	38	19	19	—	38	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Groß Karlowitz	Zedlitz	Zedlitz	123
124	Reisewitz †	333,3	35,86	8	1	25	1	126	61	65	—	124	—	124	—	—	—	—	—	—	—	—	2	Ottmachau	Groß Karlowitz	Zedlitz	Zedlitz	124
125	Rogau	263,5	8,63	1	—	1	—	6	3	3	—	5	1	4	—	—	1	—	1	—	—	—	—	Schreibendorf, Kr. Strehlen	Kühschmalz	Kühschmalz	Kühschmalz	125
126	Satteldorf †	126,6	40,76	3	—	10	2	46	17	29	—	45	3	42	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Ottmachau	Gauers	Gauers	Gauers	126
127	Schönheide ††	139,9	16,86	1	—	2	—	15	7	8	—	14	3	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Grottkau	Mogwitz	Petersheide	Petersheide	127
128	Schützendorf †	273,0	28,61	6	2	21	4	92	44	48	—	91	14	76	—	1	1	—	1	—	—	—	—	Münsterberg, Kr. Münsterberg	Kamnig	Kamnig	Kamnig	128
—	Schwammelwitz [1])	424,9	9,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Gläsendorf	Gläsendorf	—
129	Schwedlich ††	215,4	12,80	2	—	3	1	13	7	6	—	13	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Schreibendorf, Kr. Strehlen	Gläsendorf	Seiffersdorf b. Ottmachau	Seiffersdorf b. Ottmachau	129
130	Seiffersdorf b. Grottkau	369,6	30,39	5	—	27	9	105	42	63	—	105	11	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Groß Jenkwitz, Ldkr. Brieg	Deutsch Leippe	Ossek	Ossek	130
131	Seiffersdorf b. Ottmachau ††	191,3	13,72	6	—	11	1	58	29	29	—	58	9	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Schreibendorf, Kr. Strehlen	Gläsendorf	Seiffersdorf b. Ottmachau	Seiffersdorf b. Ottmachau	131
132	Starrwitz I †	271,6	38,76	5	—	11	3	70	33	37	—	47	13	34	—	—	22	—	22	—	—	1	—	Ottmachau	Ottmachau	Gauers	Gauers	132
133	Starrwitz II †	94,5	38,99	2	—	8	—	41	16	25	—	39	1	38	—	—	—	—	—	—	—	2	—	Ottmachau	Ottmachau	Gauers	Gauers	133
134	Striegendorf	407,8	13,90	7	—	15	—	83	40	43	—	66	10	56	—	—	14	—	14	—	—	—	3	Grottkau	Kühschmalz	Striegendorf	Striegendorf	134
135	Tharnau b. Ottmachau †	179,1	27,52	2	1	14	1	53	23	30	—	53	—	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Münsterberg, Kr. Münsterberg	Gauers	Gauers	Gauers	135
136	Tschauschwitz †	150,9	22,39	5	1	32	3	145	72	73	—	145	22	123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Ottmachau	Ottmachau	Woitz	136
137	Tscheschdorf †	371,1	16,13	2	—	8	2	40	19	21	—	40	3	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Groß Karlowitz	Kamnig	Kamnig	137
138	Ullersdorf †	165,4	24,23	4	—	9	2	48	23	25	—	48	7	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Ottmachau	Ottmachau	Klein Mahlendorf	138
139	Voigtsdorf	288,4	21,80	6	1	25	1	98	45	53	—	94	11	83	—	—	3	—	3	—	—	—	1	Grottkau	Giersdorf	Endersdorf	Endersdorf	139
140	Winzenberg	518,8	25,49	10	—	31	3	117	48	69	—	103	2	101	—	—	14	—	14	—	—	—	—	Grottkau	Koppitz	Winzenberg	Winzenberg	140
141	Woitz †	96,6	17,39	2	—	4	—	19	10	9	—	19	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Woitz	Ottmachau	Woitz	141
142	Würben	237,3	16,20	3	—	6	1	56	23	33	—	38	1	37	—	—	18	—	18	—	—	—	—	Arnsdorf, Kr. Strehlen	Giersdorf	Striegendorf	Striegendorf	142
143	Zaurzig †	132,8	31,71	3	—	9	—	42	17	25	—	41	1	40	—	—	1	—	1	—	—	—	—	Ottmachau	Groß Karlowitz	Klodebach	Klodebach	143
144	Zedlitz †	67,9	36,00	2	—	2	1	20	10	10	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ottmachau	Groß Karlowitz	Zedlitz	Zedlitz	144
145	Zülzhoff	504,8	11,76	7	—	19	4	114	64	50	—	111	17	94	—	—	2	—	2	—	—	1	—	Oldendorf, Kr. Strehlen	Giersdorf	Giersdorf	Giersdorf	145
	7. Stadtkr. Kattowitz.																											
1	Kattowitz	465,4	7,47	1 141	24	8 284	507	43 173	21 107	22 066	29	36 891	8 831	24934	196	2930	5 766	68	5 645	22	31	151	365	Kattowitz	Kattowitz	Kattowitz	Kattowitz	1
	8. Landkr. Kattowitz. (Sitz: Kattowitz.)																											
	a) **Städte.**																											a.
1	Myslowitz †	880,1	9,77	623	16	3 260	284	17 838	9 013	8 825	3	9 800	1 714	7 596	2	488	6 419	13	6 406	—	—	148	1 471	Myslowitz	Myslowitz	Myslowitz	Myslowitz	1
	b) **Landgemeinden.**																											b.
2	Baingow	67,2	18,38	52	2	172	16	928	463	465	—	127	17	110	—	—	793	—	793	—	—	—	8	Laurahütte	Michalkowitz	Schloß Siemianowitz	Schloß Siemianowitz	2
3	Birkental †	898,6	6,76	418	4	897	54	4 770	2 412	2 358	—	785	158	539	—	88	3 889	1	3 888	—	—	6	90	Myslowitz	Birkental	Birkental	Birkental	3
4	Bittkow	133,6	13,87	192	—	809	57	4 007	1 989	2 018	1	607	66	532	—	9	3 167	7	3 160	—	—	—	233	Laurahütte	Michalkowitz	Hohenlohehütte	Hohenlohehütte	4
5	Bogutschütz	698,1	8,89	650	10	4 265	298	22 922	11 747	11 175	2	6 768	974	5 641	6	147	15 477	141	15 335	1	—	264	413	Kattowitz, Stadt	Bogutschütz	Bogutschütz	Bogutschütz	5
6	Brynow	238,9	5,82	137	2	519	33	2 927	1 629	1 298	—	493	75	414	—	4	2 256	17	2 239	—	—	41	137	Kattowitz, Stadt	Kattowitz, Stadt	Brynow	Schloß Kattowitz	6

Kreis Grottkau: †) Zum Amtsgerichte Ottmachau und zum Landgerichte Neisse gehörig. — ††) Zum Amtsgerichte und zum Landgerichte Neisse gehörig. — [1]) Enklave, zum gleichnamigen Gutsbezirke im Landkreise Neisse gehörig.

Landkreis Kattowitz: †) Zum Amtsgerichte Myslowitz gehörig. — ††) Zum Amtsgerichte Beuthen gehörig. — †††) Zum Amtsgerichte Königshütte gehörig.

Wohnplätze (Gemeindeteile), die zu einem anderen Amtsgerichte, oder Kirchspiele, oder Standesamtsbezirke, oder Amtsbezirke gehören als ihre Hauptgemeinde, nebst Einwohnerzahl.

Noch: 6. Kreis Grottkau.

112. Mühle Tiefensee (= Klaramühle, evg. Kfp. Graase im Kr. Falkenberg) 40.

II

POWSZECHNE SPISY LUDNOŚCI W 1921 R. I W 1931 R.

R. 1919.

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WARSZAWA. **№ 85.** 15 listopada 1919

Treść:

464. Ustawa z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej 855
Statut Głównego Urzędu Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej 856
465. Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa Kolei Żelaznych o skróceniu terminu przechowywania ładunków węgla kamiennego i drzewa opałowego na stacjach Warszawskiego węzła 858
466. Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa Kolei Żelaznych o zmianie postanowienia § 81 Regulaminu Ruchu na kolejach polskich b. zaboru austrjackiego 858

464.

USTAWA

z dnia 21 października 1919 r.

o organizacji statystyki administracyjnej.

Art. 1. Organem naczelnym państwowej statystyki administracyjnej jest Główny Urząd Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej.

Organizację i stosunek Urzędu do władz państwowych określa podany w dodatku do niniejszej ustawy Statut Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 2. Rada Ministrów władna jest wydawać rozporządzenia potrzebne celem przeprowadzenia spisu ludności i wszelkich innych dochodzeń statystycznych oraz nakładać obowiązek zeznawania pewnych faktów, względnie zdawania z nich sprawozdań statystycznych.

Uprawnienia organów, przeprowadzających dochodzenie do kontrolowania prawdziwości złożonych zeznań lub sprawozdań, oznaczone będą w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Celem pokrycia kosztów statystyki handlu zagranicznego może Rada Ministrów wprowadzić osobną opłatę statystyczną, pobieraną od towarów, przewożonych przez granicę Państwa. Inne opłaty statystyczne mogą być wprowadzone tylko na mocy osobnej ustawy.

Art. 3. Wszelkie władze, urzędy i zakłady publiczne oraz związki komunalne są zobowiązane współdziałać przy dochodzeniach statystycznych, zarządzonych na podstawie art. 2 niniejszej ustawy, w granicach i w sposób w rozporządzeniu Rady Ministrów zakreślony.

Rada Ministrów władna jest również nałożyć na nie obowiązek przedłożenia Głównemu Urzędowi Statystycznemu akt, potrzebnych do dokonania obliczeń statystycznych.

Celem opracowania statystyki wyborów sejmowych udzieli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego Głównemu Urzędowi Statystycznemu akta wyborcze, odesłane do niego na mocy art. 85 ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego, a to po zatwierdzeniu przez Sejm ważności wyborów niezaprotestowanych, względnie po rozstrzygnięciu przez Sąd Najwyższy wniesionych protestów wyborczych.

Art. 4. Zeznania, poczynione na podstawie obowiązku, nałożonego w myśl art. 2, mogą być używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu.

Za ścisłe przestrzeganie tego przepisu odpowiadają osobiście funkcjonarjusze, biorący udział w dochodzeniu.

Art. 5. Kto nie czyni zadość obowiązkom, nałożonym w rozporządzeniu, wydanem na mocy art. 2 niniejszej ustawy, podlega karom, w odnośnem rozporządzeniu Rady Ministrów ustanowionym.

Kary te będą wymierzane w drodze administracyjnej i nie mogą w żadnym razie przewyższyć kary grzywny w kwocie 600 marek, a w razie niemożności uiszczenia grzywny—kary aresztu ponad jeden miesiąc, względnie w razie powtórnego wykroczenia—kary podwójnej.

Art. 6. Pierwszy, powszechny spis ludności odbędzie się w ciągu roku 1920, następny dnia 31 grudnia 1930, dalsze zaś co lat dziesięć.

Rada Ministrów może uchwalić, iż operaty spisowe mogą być używane albo do założenia i poprawienia ksiąg ludności, albo też zamiast tych ksiąg na ściśle określone cele administracyjne.

Art. 7. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezydentowi Ministrów.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Do artykułu 1-ego.

STATUT

Głównego Urzędu Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Główny Urząd Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej podlega bezpośrednio Radzie Ministrów.

Art. 2 Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego uczestniczy w posiedzeniach Rady Ministrów z głosem doradczym, ilekroć chodzi o ustalenie zadań, budżetu Urzędu i wogóle o sprawy, dotyczące statystyki.

Art. 3. Zadaniem Głównego Urzędu Statystycznego jest:

1) przeprowadzenie badań statystycznych według programu, zatwierdzonego przez Radę Ministrów,
2) nadawanie jednolitego kierunku wszystkim badaniom statystycznym, podejmowanym przez polskie władze państwowe, z wyjątkiem tych tylko badań, które drogą specjalnej ustawy przekazane zostaną innemu urzędowi,
3) ogłaszanie wyniku badań statystycznych, przeprowadzanych zarówno przez Główny Urząd Statystyczny, jak również przez inne urzędy państwowe.

Art. 4. Z własnej inicjatywy Ministerstwa lub inne urzędy państwowe mogą podejmować badania statystyczne w obrębie swej działalności i przez własne organa jedynie po uprzedniem porozumieniu się z Głównym Urzę-

dem Statystycznym. W razie niemożności osiągnięcia porozumienia decyduje Rada Ministrów.

Art. 5. Jeżeli jakiemuś urzędowi państwowemu dla celów administracyjnych potrzebne są wykazy statystyczne, nieprzewidziane w planie prac Głównego Urzędu Statystycznego, lub jeżeli wykończenie takich wykazów przewidziane jest w terminie późniejszym, aniżeli potrzeba danemu urzędowi, w takim razie kierownik tego urzędu może przydzielić do Głównego Urzędu Statystycznego swego referenta i potrzebną ilość sił pomocniczych dla przeprowadzenia lub przyśpieszenia potrzebnej mu statystyki.

Art. 6. Wyniki badań statystycznych, przeprowadzanych przez urzędy państwowe, ogłaszane są w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego, lub też po porozumieniu się z Głównym Urzędem Statystycznym w wydawnictwach poszczególnych Ministerstw albo innych urzędów państwowych. Te ostatnie muszą być ogłoszone w stosownem skróceniu w Roczniku Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej.

Dane statystyczne bez pozwolenia Głównego Urzędu Statystycznego nie mogą być przez urzędy państwowe udzielane osobom prywatnym.

Art. 7. Przy zbieraniu dat statystycznych Główny Urząd Statystyczny może posługiwać się wszystkiemi urzędami państwowemi po uzyskaniu na to upoważnienia od właściwego Ministerstwa.

Art. 8. Rada Ministrów może uznać pewne wyniki badań statystycznych za tajemnicę urzędową, a to na wniosek Ministerstwa, zainteresowanego w tajemnicy.

Art. 9. Główny Urząd Statystyczny składa się z dyrektora, kierującego całą działalnością biura, kierowników wydziałów, radców ministerjalnych, referentów oraz personelu pomocniczego: rachmistrzów, kontrolerów i t. d.

Art. 10. Przy Głównym Urządzie Statystycznym istnieje w charakterze organu doradczego Główna Rada Statystyczna Rzeczypospolitej Polskiej, złożona z:

a) dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, który jest jednocześnie przewodniczącym Rady Statystycznej; zastępcę przewodniczącego mianuje z pośród członków Głównej Rady Statystycznej Prezydent Ministrów,
b) przedstawicieli wszystkich Ministerstw, delegowanych przez odnośnych Ministrów,
c) przedstawicieli biur statystycznych urzędów autonomicznych, upoważnionych przez Prezydenta Ministrów do wysłania swych przedstawicieli do Głównej Rady Statystycznej,
d) przedstawicieli najważniejszych stowarzyszeń naukowych, społecznych i gospodarczych, upoważnionych przez Prezydenta Ministrów do wysyłania swych przedstawicieli do Głównej Rady Statystycznej,
e) profesorów ekonomji i statystyki wyższych państwowych zakładów naukowych, powołanych przez Prezydenta Ministrów,
f) kierowników wydziałów Głównego Urzędu Statystycznego z głosem doradczym.

Art. 11. Posiedzenia Głównej Rady Statystycznej odbywają się na zaproszenie dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego w miarę potrzeby oraz obowiązkowo raz na rok.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

R. 1921.

DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WARSZAWA. № 58. 7 lipca 1921.

Treść: 368. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1921 r. w sprawie przeprowadzenia powszechnego spisu ludności. 983

368.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 9 czerwca 1921 r.

w sprawie przeprowadzenia powszechnego spisu ludności.

Na zasadzie art. 2, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. Ust. Rz. P. № 85 poz. 464) i art. 1 ustawy z dnia 13 maja 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 43 poz. 262) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pierwszy powszechny spis ludności na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzony będzie według stanu z dnia 30 września 1921 roku i dotyczyć będzie wszystkich osób przebywających w tym dniu w granicach Rzeczypospolitej Polskiej stale lub chwilowo.

Jednocześnie przeprowadzony będzie spis sierot.

W związku ze spisem ludności przeprowadzony będzie spis domów mieszkalnych (tak zamieszkałych, jak i niezamieszkałych), oraz innych budynków, o ile są zamieszkałe, mieszkań, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych i spis zwierząt domowych.

Spisy te będą przeprowadzone według formularzy i instrukcji wydanych przez Główny Urząd Statystyczny.

§ 2. Wszystkie podlegające spisowi osoby, a przedewszystkiem głowy gospodarstw rodzinnych oraz osoby, najmujące na swoje imię lokal, obowiązane są udzielać władzom spisowym i ich organom zeznań w zakresie objętym wymienionemi w § 1 formularzami i okazywać na ich żądanie potrzebne do sprawdzenia tych zeznań dokumenty.

§ 9. Władzami spisowemi w b. dzielnicy rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej są rządowe władze administracyjne I instancji.

Władze te przeprowadzają spis za pośrednictwem komisarzy spisowych przy współudziale władz gminnych pod nadzorem władz rządowych II instancji. Władze rządowe II instancji mogą na wniosek starostów przekazać w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym przeprowadzenie spisu magistratom poszczególnych miast, które w tym wypadku będą posiadały prawa władzy spisowej.

W b. dzielnicy pruskiej i na Śląsku Cieszyńskim władzami spisowemi są władze miejscowe a to w województwach poznańskiem i pomorskiem magistraty w miastach, zarządy gminne w gminach wiejskich oraz zarządy dominialne na obszarach dominialnych, na Śląsku Cieszyńskim zaś przełożeni gmin.

Władze te przeprowadzają spis w b. dzielnicy pruskiej pod nadzorem i kierunkiem władz powiatowych i wojewodów, na Śląsku Cieszyńskim zaś pod nadzorem starostów i Komisji Tymczasowej.

§ 10. Władza spisowa dzieli podległe sobie terytorjum na okręgi spisowe i przydziela każdy z nich komisarzowi spisowemu, których mianuje w pierwszym rzędzie z pośród urzędników państwowych i samorządowych i wystawia im urzędowe legitymacje.

§ 11. Komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych mają charakter funkcjonarjuszy publicznych i stoją pod prawną ochroną przysługującą urzędnikom państwowym.

Pełnią oni swoje czynności, jako honorową funkcję obywatelską, w zasadzie bezpłatnie, jednak na żądanie otrzymują wynagrodzenie według norm ustalonych przez władzę spisową w granicach wskazanych przez Główny Urząd Statystyczny w porozumieniu z Ministrem Skarbu, względnie z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

§ 12. W celu wykonania prac przygotowawczych, rozwinięcia propagandy spisowej, wyszukania oraz przygotowania komisarzy spisowych, podziału powiatów, miast i gmin na okręgi spisowe, i innych funkcji, mogą być powołane przez władzę spisową, jako organ doradczy i pomocniczy, powiatowe, miejskie, a w b. dzielnicy pruskiej i na Śląsku Cieszyńskim i gminne komisje spisowe.

Komisja składać się będzie z przedstawiciela władzy spisowej, jako przewodniczącego, i z powołanych przez niego członków z pośród działaczy samorządowych, przedstawicieli instytucji społecznych i gospodarczych i miejscowych urzędników państwowych i komunalnych.

§ 13. Gminy wiejskie i miejskie, a w b. dzielnicy pruskiej i obszary dominialne, obowiązane są do dnia 1 sierpnia 1921 roku sprawdzić, ewentualnie uzupełnić lub wprowadzić numeracje domów mieszkalnych, a po ukończeniu numeracji do dnia 15 sierpnia 1921 r. dostarczyć władzy spisowej wykazów miejscowości, ulic i domów według numerów.

Numeracja domów winna być po dniu 1 sierpnia 1921 r. utrzymywana w ewidencji i przeprowadzana w dalszym ciągu. Wykreślenie numeru może być zarządzone tylko przez władzę administracyjną pierwszej instancji.

Przepisy wykonawcze o numerowaniu domów wyda Minister Spraw Wewnętrznych, względnie Minister b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym.

Władze administracyjne I i II instancji mają czuwać nad ścisłem wykonaniem przepisów niniejszego artykułu.

§ 14. Władze gminne wyszczególnione w § 13, obowiązane są ponadto współdziałać przy przeprowadzaniu spisu, a w szczególności dostar-

Informacji, dotyczących domów, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych oraz zwierząt domowych, obowiązani są dostarczać bezpośredni zarządcy tychże (właściciele, dzierżawcy, administratorzy, kierownicy i t. d.).

W razie nieobecności osób, na których ciąży bezpośredni obowiązek zeznań, przechodzi on na ich zastępców lub domowników.

Zeznania mają być składane, zależnie od bliższych co do tego przepisów instrukcji, bądź ustnie przez udzielanie odpowiedzi na pytania władz spisowych, bądź pisemnie przez wypełnienie doręczonych w tym celu formularzy spisowych

§ 3. Formularze spisowe będą wypełniane wyłącznie w języku polskim, jeżeli formularz jest drukowany tylko w tym języku.

Formularze drukowane, prócz polskiego, w drugim języku mogą być wypełniane w jednym z tych języków.

§ 4. Kto świadomie lub choćby tylko z niedbalstwa poczyni zeznanie nieprawdziwe lub kto mimo wezwania władz spisowych lub ich organów nieudzieli im informacji, wzbrania się wpuścić organa te do mieszkania, budynków gospodarskich lub na swoje pola, kto utrudnia im w jakikolwiek sposób sprawdzenia objętych badaniem okoliczności, o ile czyn ten nie podpada pod surowsze przepisy ustaw karnych, będzie karany grzywną do 600 marek, w razie zaś niemożności ściągnięcia grzywny, aresztem do jednego miesiąca, względnie w razie powtórnego wykroczenia karą podwójną.

Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących przepisów, a w szczególności w b. dzielnicy pruskiej, przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dnia 23 kwietnia 1883 roku. (Zb. Ust. str. 65), z wyjątkiem przepisu ustępu trzeciego art. 1 tejże ustawy.

§ 5. Spis osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie, przeprowadzony będzie przez władze wojskowe według formularzy i instrukcji wydanych przez Główny Urząd Statystyczny w porozumieniu z Ministrem Spraw wojskowych.

Wyniki przeprowadzonego w ten sposób spisu wojska będą opracowane przez Główny Urząd Statystyczny i opublikowane za zgodą Ministra Spraw Wojskowych w czasie, w którym te władze uznają to za stosowne.

Wojskowi którzy nie uczynią zadość obowiązkom nałożonym na nich w instrukcjach wydanych na mocy niniejszego rozporządzenia, karani będą przez władze wojskowe na mocy woskowych ustaw karnych, względnie przepisów dyscyplinarnych.

§ 6. Spis ludności cywilnej w budynkach wojskowych dokonany będzie przez cywilnych komisarzy spisowych, którzy w tym celu otrzymają na mocy rozkazu dowództw okręgów generalnych od komend odnośnych gmachów, względnie stacjonowanych w nich oddziałów lub urzędów wojskowych, pomoc i asystencję w osobie oficera lub urzędnika wojskowego.

§ 7. Zeznania poczynione w czasie spisu będą używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu, w szczególności zaś nie mogą być podstawą do nakładania podatków, przeprowadzenia rekwizycji lub wytaczania dochodzeń sądowych lub administracyjnych.

§ 8. Koszta druku i rozesłania formularzy, jak inne koszta związane z przeprowadzeniem spisu, prócz wyjątków wymienionych w § 14 niniejszego rozporządzenia, ponosi Skarb Państwa.

czyć komisarzom spisowym asystencji urzędowej, urzędowego lokalu wraz ze światłem i opałem, zaopatrzeć ich w materjały piśmienne, dostarczać w razie potrzeby podwód dla komisarzy spisowych, pokryć połowę kosztów wynagrodzenia komisarzy spisowych i wogóle spełniać wszystkie czynności wskazane instrukcjami spisowemi.

§ 15. Wykonanie niniejszego rozporządzenia w drodze wydania instrukcji dla władz spisowych oraz gminnych poleca się Dyrektorowi Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Spraw Wewnętrznych:
Raczkiewicz

Minister Skarbu:
Steczkowski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
W. Kucharski

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Sprawiedliwości. № 14278 P

Konto czekowe Poczt. Kasy Oszczędności 30130. Cena 4 mk.

Reklamacje, tyczące się nieotrzymania poszczególnych numerów Dziennika Ustaw, winny być kierowane do miejscowych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY.

Pierwszy powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych z dnia 30 września 1921 r.

Instrukcja dla komisarzy spisowych.

Ogólne zasady.

§ 1. Komisarz spisowy dokona w okręgu, wyznaczonym mu przez władzę spisową i pod jej nadzorem, spisu ludności, domów mieszkalnych i innych zamieszkałych budynków, mieszkań, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych, z wyjątkiem wojska jak również budynków, zwierząt i gospodarstw, znajdujących się w zarządzie wojskowym (§§ 7, 32 i 39 „Pouczenia" oraz § 26 nin. Instr.).

Druki spisowe.

§ 2. Komisarz spisowy otrzyma od władzy spisowej conajmniej na 6 dni przed terminem spisu, najpóźniej dnia 24 września, druki spisowe, a mianowicie formularze A, B, C, C_1 lub C_2 albo C_3, D_1 lub D_2 oraz instrukcję i „pouczenie o sposobie wypełniania arkusza spisowego—formularza A".

Wykaz miejscowości.

§ 3. Oprócz powyższych druków dostanie komisarz spisowy od władzy spisowej wykaz miejscowości, leżących w jego okręgu spisowym, z wykazem nieruchomości, położonych w obrębie tych że miejscowości. W miastach i większych miejscowościach, w których numeracja domów jest sporządzona według ulic, wykaz powyższy winien być zestawiony podług poszczególnych ulic i placów.

Legitymacje.

§ 4. Komisarz spisowy otrzymuje legitymację, którą się wykaże, wstępując do mieszkania, względnie do zakładu, biura i t. p. Komisarze spisowi mają w czasie wykonywania czynności spisowych charakter funkcjonarjuszy publicznych i stoją pod prawną ochroną, przysługującą urzędnikom państwowym.

Obznajmienie się z formularzami.

§ 5. Zaraz po swojej naminacji obznajmi się komisarz spisowy z treścią otrzymanych formularzy i instrukcji i, jeśli ma jakieś wątpliwości, zażąda wyjaśnień od władzy spisowej.

Strona 1.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

UWAGA!! O ile wśród osób, wpisanych na stronie drugiej niniejszego formularza (rubryka 3 i 4), znajdują się **sieroty** lub **półsieroty**, wówczas należy wypełnić dla każdej sieroty **osobny formularz sierocy.**

Okrąg spisowy № .....
Ilość załączonych wewnątrz:
1) Dodatków głównych .....
2) Dodatków rolniczych .....
3) Formularzy sierocych .....

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 roku.

ARKUSZ SPISOWY Nr. .....

Powiat ..... Gmina ..... Miejscowość (nazwa) .....
Imię i nazwisko właściciela domu ..... ulica (plac) ..... № nieruchomości (domu) $\frac{\text{orjentacyjny}}{\text{konskrypcyjny}}$ .....
Imię i nazwisko właściciela mieszkania ..... № mieszkania .....

I. Opis mieszkania.

(Pouczenie § 4).

1) Gdzie znajduje się mieszkanie: w piwnicy ..... suterenie ..... na parterze .....
na (którem) piętrze ..... na poddaszu .....
2) Ilość znajdujących się w mieszkaniu gospodarstw rodzinnych ..... gospodarstw osób samotnych .....
3) Czy znajduje się w mieszkaniu gospodarstwo zakładowe? (jakie?) .....
4) Ogólna liczba osób obecnych w mieszkaniu ..... prócz tego chwilowo nieobecnych .....
5) Mieszkanie składa się wyłącznie z izby kuchennej (tak lub nie) .....
z ..... pokojów (stancji), nie licząc kuchni, oraz z ..... kuchni

6) **Z powyższego mieszkania służą:**

	Liczba pokojów	Liczba kuchni	Razem
a) Wyłącznie dla celów mieszkalnych	.....	.....	.....
b) Równocześnie jako mieszkanie i dla celów zarobkowych (przemysłowych, handlowych, rzemieślniczych i t. d.)	.....	.....	.....
c) Wyłącznie dla celów zarobkowych (przemysłowych, handlowych, rzemieślniczych i t. d.)	.....	.....	.....

7) Dokładne oznaczenie zawodu (przemysłu, rzemiosła, chałupnictwa, handlu i t. d.) wykonywanego w mieszkaniu
8) Czy istnieje w mieszkaniu osobny wychodek (ustęp)? (tak lub nie) .....

II. Spis zwierząt domowych.

(Pouczenie § § 39, 40).

Imię i nazwisko właściciela zwierząt .....

	1. Konie		Liczba sztuk
a.	Źrebięta do 12 miesięcy włącznie		.....
b.	Wyżej 1-go r. aż do ukończenia 2-go r.		.....
c.	Wyżej lat 2 aż do ukończenia 3-go r.		.....
d.	Wyżej lat 3-ch aż do ukończenia 5-go r. . .	ogiery	.....
		wałachy	.....
		klacze	.....
e.	Wyżej lat 5-u aż do ukończenia 9-go r. . . .	ogiery	.....
		wałachy	.....
		klacze	.....
f.	Wyżej lat 9-ciu .	ogiery	.....
		wałachy	.....
		klacze	.....
	Razem konie . . .		.....
g.	Z liczby młodzieży w r. 2 i 3 (lit. b i c używa się do robót)		.....
	2. Osły i muły		.....

	3. Bydło rogate		Liczba sztuk
a.	Cielęta do 3-ch miesięcy włącznie		.....
b.	Cielęta od 3-ch do 12 miesięcy . .	buhajki	.....
		woły	.....
		jałoszki	.....
c.	Wyżej 1-go r. aż do ukończenia 2-go roku . .	buhaje	.....
		woły	.....
		jałoszki	.....
d.	Wyżej lat 2 . .	buhaje	.....
		woły	.....
		krowy	.....
	Razem bydło rogate . .		.....
e.	Wśród ogółu wołów było wołów w 3 r. życia . . .		.....
f.	Wśród ogółu bydła rogatego było opasu wyżej $1^1/_2$ r.	buhaje	.....
		woły	.....
		krowy	.....
g.	Czy i ile krów używa się do orki		.....
	4. Kozy		.....
	5. Króliki		.....

	6. Owce.		Liczba sztuk
a.	Jagnięta do 12 miesięcy włącznie		.....
b.	Wyżej 1-go roku	tryki (barany) .	.....
		skopy	.....
		maciorki (matki)	.....
	Razem owce . .		.....

	7. Trzoda chlewna.		
a.	Prosięta do 2-ch miesięcy włącznie		.....
b.	Prosięta od 2-ch do 6 miesięcy		.....
c.	Prosięta wyżej $^1/_2$ r.	knury (kiernozy)	.....
		wieprze . . .	.....
		maciory . . .	.....
d.	Trzoda chlewna wyżej 1-go roku	knury (kiernozy)	.....
		wieprze . . .	.....
		maciory . . .	.....
	Razem trzoda chlewna .		.....

	8. Drób.	
	a) kury	.....
	b) gęsi	.....
	c) kaczki	.....
	d) indyki	.....
	e) perlice (pantarki) . .	.....
	Razem drób . .	.....

9. Pszczoły. Ilość uli { a) ramowych . . .. ; b) zwykłych . . ..

Spis ludn. Formul. A.

Format: 44 cm × 29 cm (czterostronny).

Strona 2.

Spis wszystkich osób obecnych w mieszkaniu i chwilowo nieobecnych

№ № porządkowe gospodarstw rodzinnych, zakładowych i t. d.	№ № porządkowe osób w gospodarstwie (rodzinie)	Imię	Nazwisko	Pokrewieństwo z głową rodziny lub inny do niej stosunek	Płeć: Mężczyzna	Płeć: Kobieta	Data urodzenia: a) dzień, b) mies., c) rok	Miejsce urodzenia: a) Gmina lub miasto b) Powiat c) Państwo (dla urodzonych zagranicą)	Stan cywilny (kawaler, panna, żonaty, zamężna, wdowiec i t. d.)	Wyznanie religijne	a) Od kiedy przebywa w miejscu obecnego pobytu b) stale czy chwilowo	Obecne obywatelstwo państwowe	Język ojczysty	Do jakiej zaliczа siebie narodowości	Czy umie czytać?	Wykształcenie	a) głuchoniemy, b) ślepy na oba oczy	a) Bez rąk b) Bez nóg
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
§ 2, 5, 6, 7		p. § 7	poucz. § 7	p. § 8	§ 9	§ 9	p. § 10	poucz. § 11	p. § 12	p. § 13	p. § 14	p. § 15	p. § 16	p. § 17	p. § 18	p. § 19	p. § 20	p. § 20
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
							a)— b)— c)—	a)— b)— c)—			a)— b)—						a)— b)—	a)— b)—
		Razem . . .		—			—	—	—	—	—	—	—	Pol.— Inn.—	—	—	a)— b)—	a)— b)—

Według stanu w nocy z dnia 30 września na dzień 1 października 1921 r.

ZAWÓD (Fach, źródło utrzymania)										
TERAŹNIEJSZY ZAWÓD GŁÓWNY						Teraźniejszy zawód poboczny	Zawód główny w chwili wybuchu wojny r/VIII 1914 r.		Chwilowo nieobecni 30/IX 1921 r.	Miejsce pobytu chwilowo nieobecnych a) gmina b) powiat c) państwo (dla przebywających zagranicą)
Dokładna nazwa zawodu głównego	**Stanowisko** w zawodzie głównym (czy samodzielny, czy też jest kierownikiem, oficjalistą, robotnikiem, czy tylko pomaga jako członek rodziny)	**Oznaczenie** (rodzaj, nazwa i adres) **przedsiębiorstwa** (warsztatu, fabryki, sklepu, urzędu), **w którym** lub **dla** którego wykonywa się zawód główny	Jeżeli osoba jest samodzielnym przedsiębiorcą (rzemieślnikiem, kupcem, rolnikiem i t. p.), to podać: czy i ile zatrudnia obecnie obcych sił roboczych (z wyłączeniem członków rodziny)	Jeżeli pracuje u siebie w domu, to wskazać: czy pracuje na **rachunek własny**, czy na rachunek **przedsiębiorcy**	Jeżeli pracownik najemny jest w zawodzie głównym obecnie bez pracy, to wskazać a) **od jak dawna** b) i z jakiej **przyczyny**	Dokładna nazwa zawodu pobocznego	Dokładna **nazwa** ówczesnego (1914) zawodu głównego	Ówczesne (1914) **stanowisko** w zawodzie głównym (czy samodzielny, czy też był kierownikiem, oficjalistą, robotnikiem, czy tylko pomagał jako członek rodziny?)		
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
poucz. §§ 21, 22	pouczenie § 23	pouczenie § 24	p. § 25	p. § 26	poucz. § 27	poucz. § 28	poucz. § 29	poucz. § 29	§ 30	poucz. § 31
					a) b)					a) b) c)

Strona 4.

Opis gospodarstwa rolnego, ogrodowego, leśnego.

(Pouczenie § 32)

1) Imię i nazwisko gospodarującego (kierownika).....

2) Jeżeli gospodarstwo rolne nie jest własnością gospodarującego, to podać nazwisko **właściciela** (Przy gospodarstwach ponad 25 hektarów podać nazwisko wszystkich współwłaścicieli) .....

.....

3) Czy rolnictwo jest zawodem **głównym** gospodarującego, czy jego zawodem **pobocznym?** (poucz. §§ 22, 28) .....

4) Jaki jest **obszar gruntów** własnych i dobranych (wydzierżawionych, służbowych), na których gospodarujący **sam prowadzi** gospodarstwo z danego ośrodka gospodarczego? (pouczenie § 34).....

Wypełnić tablicę poniższą i zaznaczyć przez podkreślenie odpowiednich wyrazów, czy obszar podany jest (pouczenie § 37) { w hektarach i arach / w morgach i prętach (lub morgach i sążniach) / w dziesiatinach i sażeniach

Oznaczenie porządkowe	Gospodarstwo rolne (ogrodowe, leśne) jest prowadzone:	Ogólny obszar gruntu	Z ogólnego obszaru przypada na:										Uwaga do r. 4
			Grunt orny	Łąki	Pastwiska stałe / połoniny i wrzosowiska	Sady owocowe	Ogrody warzywne	Grunt w użytkowaniu leśnem (lasy, zagajniki, poręby i t.d.)	Stawy i jeziora	Torfowiska eksploatowane	Pod zabudowaniami, parkanami i drogami	Nieużytki (piaski, błota, skały i t. p.)	Z ilu odrębnych części przedzielonych obcemi gruntami, składa się grunt orny? (szachownica)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A	Na ziemi własnej lub administrowanej												
B	Na ziemi wydzierżawionej za pieniądze, za określoną ilość produktów i t. p.												
C	Na ziemi służbowej												
A,B i C	**Razem . . .**												

5) a. Czy istnieją grunty **odstąpione** innym do użytkowania, t. j. grunty należące do gospodarstw, na których jednak właściciel lub kierownik **sam nie** prowadzi gospodarstwa, lecz odstępuje je jako grunty służbowe, wydzierżawia je za pieniądze, lub za określoną ilość produktów i t. p.? (tak lub nie) (pouczenie §§ 34, 35) .....

5) b. Jeżeli gospodarz grunty odstępuje, to podać ich **obszar** i zaznaczyć przez podkreślenie, czy obszar podany jest (pouczenie § § 34, 35, 37) { w hektarach i arach ..... / w morgach i prętach (lub morgach i sążn.) ..... / w dziesiatinach i sażeniach .....

6) a. Czy gospodarstwo korzysta z istniejących we wsi **gruntów wspólnych** (gromadzkich, gminnych, spółkowych, należących do całej wsi, kilku wsi, całej gminy lub pewnej kategorji włościan?) (odpowiedź: tak lub nie) (pouczenie § 36).....

6) b. Jeżeli gospodarstwo korzysta z gruntów wspólnych, to podać **rodzaj gruntów**, t. j. czy są to grunty orne, łąki, pastwiska, lasy, oraz wskazać w jaki **sposób** gospodarstwo z nich korzysta (pouczenie § 36)

.....

7) Czy gospodarstwo rolne posiada: a) kieraty konne, b) silniki (motory) parowe, (pługi parowe, lokomobile i t. p.), c) silniki naftowe, benzynowe, d) silniki elektryczne, e) wiatraki? (Podać ich ilość i rodzaj) (pouczenie § 38) .....

8) Czy gospodarstwo rolne używa **nasion hodowlanych** (selekcyjnych)? (pouczenie § 38).....

9) Jakich używano **nawozów sztucznych** w roku gospodarczym 1920/21 i w jakiej **ilości?** (pouczenie § 38)

.....

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis właściciela mieszkania (kierownika folwarku, zakładu).....

Podpis komisarza spisowego .....

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Główny Urząd Statystyczny

Okrąg spisowy №_____

Arkusz dla miejscowości №_____

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 r.

Powiat _____

Gmina _____

Miejscowość: a) nazwa _____

b) rodzaj (wieś, miasteczko, osada, folwark, kolonja, leśniczówka i t. p.)_____

Ilość załączonych wewnątrz:
1) Arkuszy spisowych (form. A) _____
2) Dodatków głównych . . . . _____
3) Dodatków rolniczych . . . . _____
4) Formularzy sierocych (form. G)_____
5) Spisów budynków (form. C1) _____
6) Arkuszy dla nieruchomości (form. C2)____
7) Arkuszy dla nieruchomości (form. C3)____

1. Najbliższa stacja kolejowa:
a. Nazwa_____
b. Odległość w klm. _____

2. Najbliższe miasteczko:
a. Nazwa_____
b. Odległość w klm. _____

3. Grunty wspólne (gromadzkie, gminne, spółkowe, należące do całej wsi, kilku wsi, całej gminy i t. p.)

a. czy istnieją w miejscowości (mieście, wsi, osadzie, gromadzie kolonji) grunty wspólne, niepodzielne (gromadzkie, gminne, spółkowe i t. p.), z których korzysta wieś (kolonja i t. d.) lub pewna kategorja włościan razem (odpowiedź: tak lub nie)_____

b. Jeżeli grunty **wspólne** istnieją, należy wypełnić poniższą tabelę i zaznaczyć przez podkreślenie odpowiednich wyrazów, czy obszar podany jest { w hektarach i arach / w morgach i prętach (lub morgach i sążniach) / w dziesiatinach i sażeniach.

№№ kolejne	Kto jest wpisany w hipotece*) jako właściciel gruntów wspólnych (gromada, gmina, spółka i t. p.)	Komu przysługuje **prawo korzystania** z tych gruntów wspólnych	Ilość uprawionych do korzystania gospodarstw	Ogólny obszar gruntów wspólnych	Z ogólnego obszaru przypada na						
					Grunt orny	Łąki	Pastwiska stałe, połoniny i wrzosowiska	Grunt w użytkowaniu leśnem (lasy, zagajniki, poręby i t. p.)	Stawy i jeziora	Torfowiska	Nieużytki (błota, wody, piaski i t. p.) i inne grunty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Razem . . .									

c. Jeżeli w miejscowości istnieją grunty wspólne, niepodzielone, będące własnością kilku wsi lub kilku gmin, to należy wymienić nazwy tych wsi lub gmin _____

d. Jeżeli w skład gruntów wspólnych, niepodzielonych wchodzą grunty orne i łąki, to w jaki sposób były one w ubiegłym roku gospodarczym 1920/21 zagospodarowane (czy była administracja własna, czy podział fizyczny, czy oddano w dzierżawę i t. p.)_____

*) **Uwaga.**
Jeżeli dla danej gminy, wsi i t. p. niema ksiąg gruntownych, należy podać w rubryce 2-giej, kogo uważa się za prawego właściciela.

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis zarządu gminy _____

Podpis komisarza spisowego _____

Spis ludn. Formul. B.

Format: 33 cm × 45 cm.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Główny Urząd Statystyczny

Okrąg spisowy №_____

Spis budynków №_____

we wszystkich miejscowościach oprócz miast i miasteczek i innych miejscowości imiennie oznaczonych

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 r.

Powiat _____

Gmina _____

Miejscowość: a) nazwa _____

b) rodzaj (osada, wieś, i t. p.) _____

Ilość załączonych wewnątrz:
1) Arkuszy spisowych (form. A) _____
2) Dodatków głównych . . _____
3) Dodatków rolniczych . . _____
4) Formularzy sierocych (form. G) _____

№ № nieruchomości	№ № załączonych arkuszy spisowych	**Imię i nazwisko właściciela nieruchomości** *)	**Opis budynku zamieszkałego**					Ilość znajdujących się w budynku **gospodarstw**				Ilość ludności **obecnej** w budynku (bez chwilowo nieobecnych)			Z ogółu ludności **obecnej** jest narodowości **polskiej** mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób **chwilowo nieobecnych**, mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych				**Ogólny obszar gruntów**, wykazanych w arkuszach spisowych (form. A).
			Czy **budynek** jest z przeznaczenia mieszkalny, czy też jest fabryką, magazynem, stajnią, szpitalem, szopą, galarem, berlinką lub ziemianką i t. p.	Czy **budynek** jest murowany, drewniany lub lepiony z gliny i t. p.	Jakim materjałem jest **dach** pokryty (słomą, dachówką, gontem, papą, blachą i t. p.)	Ile jest w budynku **mieszkań** jedno lub więcej izbowych: Zamieszkałych	Ile jest w budynku **mieszkań** jedno lub więcej izbowych: Niezamieszkałych	a Rodzinnych	b Zakładowych	c Osób samotnych	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem			**Koni**	**Bydła rogatego**	**Owiec**	**Trzody chlewnej**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

*) **Uwaga.** Jeżeli nieruchomość składa się z **kilku** budynków zamieszkałych, wówczas należy każdy zamieszkały budynek wyszczególnić osobno pod kolejnymi literami a, b, c i t. d., zaczynając od budynku głównego i wpisując odpowiedzi na wszystkie pytania osobno dla każdego budynku.

Spis ludn. Formularz C$_1$.

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis komisarza _____

Format: 35 cm × 44 cm (dwustronny).

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Główny Urząd Statystyczny

Okrąg spisowy №_____

Arkusz dla nieruchomości №_____

w mniejszych miastach i miasteczkach i innych miejscowościach imiennie oznaczonych

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 r.

Powiat_____

Miasto (miasteczko) _____

Ulica (plac)_____

№ nieruchomości $\frac{\text{orjentacyjny}}{\text{konskrypcyjny}}$ _____

Ilość załączonych wewnątrz:
1) Arkuszy spisowych (form. A) _____
2) Dodatków głównych. . . _____
3) Dodatków rolniczych . . _____
4) Formularzy sierocych (form. G)_____

1) Kto jest $\frac{\text{właścicielem}}{\text{współwłaścicielem}}$ nieruchomości_____
(Jeżeli właścicielem jest władza, instytucja lub osoba prawna, podać dokładnie jej nazwę, ewent. przyłożyć jej pieczęć).

2) Z ilu **mieszkalnych budynków** składa się nieruchomość oznaczona powyższym numerem, a mianowicie:
a) liczba mieszkalnych budynków frontowych _____
b) „ „ oficyn „ _____
c) „ innych zamieszkałych budynków, które zwyczajnie lub przeważnie nie są przeznaczone na mieszkanie lecz na inne cele_____

3) Opis poszczególnych mieszkalnych budynków, należących do nieruchomości.

Uwaga. Jeżeli nieruchomość składa się z **kilku budynków** zamieszkałych, wówczas należy **każdy** zamieszkały budynek wyszczególnić osobno pod kolejnymi literami a, b, c i t. d. zaczynając od budynku głównego, następnie wymieniając budynki poboczne.

Kolejne oznaczenie budynków	Czy **budynek** jest z przeznaczenia mieszkalny, czy też jest fabryką, składem, magazynem, szpitalem, szopą, galarem, berlinką lub ziemianką i t. p.	Czy **budynek** jest murowany, drewniany lub lepiony z gliny i t. p.	Jakim materjałem jest **dach** pokryty (słomą, dachówką, tynkiem, gontem, papą, blachą i t. p.)	Numery **mieszkań**	Ile jest w budynku **mieszkań** jedno lub więcej izbowych		Ilość znajdujących się w budynku **gospodarstw**				Ilość **ludności** obecnej (bez chwilowo nieobecnych)			Z ogółu ludności **obecnej** jest narodowości **polskiej**, mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób **chwilowo nieobecnych**, mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych				**Ogólny obszar gruntów**, wykazanych w arkuszach spisowych (formul. A)
					Zamieszkałych	Niezamieszkałych	a Rodzinnych	b Zakładowych	c Osób samotnych	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem			Koni	Bydła rogatego	Owiec	Trzody chlewnej	
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
a																					
b																					
c																					
d																					

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis właściciela nieruchomości (jego zastępcy)_____

Podpis komisarza spisowego_____

Spis ludn. Formularz C_2.

Format: 35 cm × 44 cm (dwustronny)

Strona 2 form. C2.

№ № kolejne mieszkań	№ № załączonych arkuszy spisowych	**Nazwisko właściciela mieszkania**	Ilość znajdujących się w mieszkaniu **gospodarstw**				Ilość **ludności obecnej** w mieszkaniu (bez chwilowo nieobecnych)			Z ogółu ludności **obecnej** jest narodowości **polskiej,** mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób **chwilowo nieobecnych,** mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych				**Ogólny obszar gruntów,** wykazanych w arkuszach spisowych (form. A)	**Uwaga** Odnotowywać numery niezamieszkałych mieszkań
			a Rodzinnych	b Zakładowych	c Osób samotnych	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem			**Koni**	**Bydła rogatego**	**Owiec**	**Trzody chlewnej**		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

RZECZPOSPOLITA POLSKA. **Okrąg spisowy №** _____

Główny Urząd Statystyczny

Arkusz dla nieruchomości № _____

w miastach większych imiennie oznaczonych.

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 r.

Powiat _____ Miasto _____ Dzielnica (okrąg policyjny) _____

Ulica (plac) _____ № nieruchomości $\frac{\text{orjentacyjny}}{\text{konskrypcyjny}}$ _____

Ilość załączonych wewnątrz:
1) Arkuszy spisowych (form. A) _____
2) Dodatków głównych . . . . _____
3) Dodatków rolniczych . . . . _____
4) Formularzy sierocych (form. G) _____

I. Opis nieruchomości.

1. Kto jest $\frac{\text{właścicielem}}{\text{współwłaścicielem}}$ nieruchomości _____
(Jeżeli właścicielem jest władza, instytucja lub osoba prawna, podać dokładnie jej nazwę, ewent. przyłożyć jej pieczęć).

2. Z ilu **mieszkalnych budynków** składa się nieruchomość, oznaczona powyższym numerem, a mianowicie:
   a) Ilość mieszkalnych budynków frontowych _____
   b) „ „ oficyn „ _____
   c) „ innych zamieszkałych budynków, które zwyczajnie lub przeważnie nie są przeznaczone na mieszkanie lecz na inne cele _____

	I dom frontowy	II dom frontowy	I oficyna	II oficyna	III oficyna	OGÓŁEM
3. **Kiedy zbudowano** (lub przebudowano gruntownie) wymieniony obok dom						
4. Czy dom jest murowany, drewniany i t. p.						
5. Jakim materjałem jest **dach pokryty** (blachą, dachówką, łupkiem, gontem, papą, słomą i t. p.)						
6. Jaką **ilość piętr** powyżej parteru posiada budynek . .						
7. Ile posiada odrębnych **klatek schodowych** wymieniony obok dom						
8. Czy budynek jest **połączony** z miejską siecią **kanalizacyjną** (tak lub nie)						
9. Czy są w mieszk. urządzenia dla **oświetlenia** $\frac{\text{gazowego}}{\text{elektrycznego}}$						
10. Czy istnieje **ogrzewanie centralne**						
11. Ile jest w wymienionym obok domu **ustępów** (wychodków) w szczególności podać:						
a) czy są osobne ustępy dla każdego **mieszk.** (tak lub nie)						
b) czy tylko wspólne dla każdego **piętra**						
c) czy tylko wspólne dla całego **domu**						
12. Ile jest w budynku obok wymienionym urządzonych **łaźń z wannami**						
13. Czy budynek obok wymieniony **połączony** jest z **wodociągiem** miejskim						
14. Czy istnieje w budynku **dźwig** (winda) $\frac{\text{dla osób}}{\text{dla ciężarów}}$ . .						
15. Czy istnieje w budynku **osobna pralnia** dla użytku całego domu						
16. Czy należy do budynku **ogród**						

Strona 2 form. C_3

WYKAZ SZCZEGÓŁOWY DLA KAŻDEGO **MIESZKANIA**

№ № kolejne mieszkań	№ № załączonych arkuszy spisowych	**Nazwisko właściciela mieszkania**	Ilość znajdujących się w mieszkaniu **gospodarstw**				Ilość **ludności obecnej** w mieszkaniu (bez chwilowo nieobecnych)			Z ogółu ludności **obecnej** jest narodowości **polskiej**, mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób **chwilowo nieobecnych**, mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych				**Ogólny obszar gruntów**, wykazanych w arkuszach spisowych (Form. A)	**Uwaga** Odnotowywać numery niezamieszkałych mieszkań
			a	b	c												
			Rodzinnych	Zakładowych	Osób samotnych	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem			**Koni**	**Bydła rogatego**	**Owiec**	**Trzody chlewnej**		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

(dok.)

	I dom frontowy	II dom frontowy	I oficyna	II oficyna	III oficyna	OGÓŁEM
II. Ogólna ilość mieszkań jedno i więcej izbowych położonych:						
1. W suterenach						
2. Na parterze i piętrach						
3. Na poddaszu						
Razem						
4. Z ogólnej ilości mieszkań było w dniu spisu:						
a) **zamieszkałych**						
b) **niezamieszkałych**						
5. Z ogólnej ilości mieszkań użyto:						
a) wyłącznie na **cele mieszkalne**						
b) **na mieszkanie** i dla celów **zarobkowych** (przemysłowych, rzemieślniczych, handlowych, biurowych i t. p.)						
c) **wyłącznie** dla celów **zarobkowych** (pod zakłady przemysłowe, rzemieślnicze, handlowe i t. p.)						
6. **Numery** mieszkań, znajdujących się w poszczególnych budynkach						
III. Ilość znajdujących się w nieruchomości gospodarstw:						
a) rodzinnych						
b) zakładowych						
c) gospodarstw osób samotnych						
Razem						
IV. Ilość ludności obecnej w nieruchomości (bez chwilowo nieobecnych):						
a) mężczyzn						
b) kobiet						
Razem						
V. Z ogółu ludności obecnej w nieruchomości jest narodowości polskiej, mężczyzn i kobiet razem						
VI. Ilość osób chwilowo nieobecnych w nieruchomości, mężczyzn i kobiet razem						
VII. Ogólna ilość w nieruchomości zwierząt domowych:						
a) koni						
b) bydła rogatego						
c) owiec						
d) trzody chlewnej						
VIII. Ogólny obszar gruntów, wykazanych w arkuszach spisowych (form. A)						

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis właściciela nieruchomości (jego zastępcy) _____

Podpis komisarza spisowego _____

Spis ludn. Formularz C_3.

Format: 56 cm × 35 cm (dwustronny).

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Główny Urząd Statystyczny

Okrąg spisowy №_____

ARKUSZ OKRĘGOWY

Dla wszystkich miejscowości oprócz miast i miasteczek i innych miejscowości imiennie oznaczonych

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 roku

Powiat _____

Gmina (miasto) _____

	rodzaj formularzy	otrzymanych (ilość)	załączonych (ilość)
1	Formularz A . . .		
2	Dodatki główne . .		
3	Dodatki rolnicze. .		
4	Formularz G . . .		
5	Formularz B . . .		
6	Formularz C1 . . .		

WYKAZ MIEJSCOWOŚCI OKRĘGU*)

№ № kolejne	**Nazwa miejscowości**	**Charakter** (rodzaj) miejscowości	Ilość **nieruchomości**	Ilość **budynków**		Ilość **zamieszkałych mieszkań**	Ilość ogólna **gospodarstw**				Ilość **ludności** obecnej (bez chwilowo nieobecnych)			Z ogółu ludności **obecnej** jest narodowości **polskiej**, mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób **chwilowo nieobecnych** mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych				**Ogólny obszar gruntów**, wykazanych w arkuszach spisowych (formul. A)
				Z przeznaczenia mieszkalnych	Innych zamieszkałych w dniu spisu		a Rodzinnych	b Zakładowych	c Osób samotnych	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem			**Koni**	Bydła rogatego	**Owiec**	**Trzody chlewnej**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Ogółem w okręgu spisowym																			

*) UWAGA. Komisarz spisowy wpisze tu w porządku alfabetycznym podług **wykazu miejscowości**, jaki dostanie od władzy spisowej, wszystkie **miejscowości**, znajdujące się w jego okręgu spisowym, podając dokładnie ich rodzaj (charakter), t. j. czy są kolonją, wsią, osadą i t. p.

Spis ludn. Formularz D1.

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis komisarza spisowego _____

Format: 35 cm × 44 cm. (jednostronny)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Główny Urząd Statystyczny

Okrąg spisowy № _____

ARKUSZ OKRĘGOWY

dla miast i miasteczek i innych miejscowości imiennie oznaczonych

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 r.

	Rodzaj formularzy	otrzymanych (ilość)	załączonych (ilość)
1	Formularz A . . .		
2	Dodatki główne . .		
3	Dodatki rolnicze . .		
4	Formularz G . . .		
5	Formularz B . . .		
6	Formularz C^2 . . .		
7	Formularz C^3 . . .		

Powiat _____

Gmina (miasto) _____

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI OKRĘGU

№ № kolejne	Nazwa dzielnicy (okręgu policyjnego	Nazwa ulicy	№№ nieruchomości	Ilość budynków: Z przeznaczenia mieszkalnych	Ilość budynków: Innych zamieszkałych w dniu spisu	Ilość zamieszkałych mieszkań	Ilość ogólna gospodarstw: a Rodzinnych	b Zakładowych	c Osób samotnych	Razem	Ilość ludności obecnej (bez chwilowo nieobecnych): Mężczyzn	Kobiet	Razem	Z ogółu ludności obecnej jest narodowości polskiej, mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób chwilowo nieobecnych mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych: Koni	Bydła rogatego	Owiec	Trzody chlewnej	Ogólny obszar gruntów, wykazanych w arkuszach spisowych (form. A).
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Ogółem w okręgu spisowym																			

Spis ludn. Formularz D_2.

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis komisarza spisowego _____

Format: 35 cm × 45 cm (dwustronny).

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Główny Urząd Statystyczny

Wykaz zbiorowy dla gminy miejskiej lub wiejskiej

podzielonych na kilka okręgów spisowych.

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 r.

Powiat_____

Gmina (nazwa i charakter)

_____

Ilość okręgów spisowych w gminie_____

Ilość załączonych wewnątrz:

1. Arkuszy spisowych (form A) _____
2. Dodatków głównych_____
3. Dodatków rolniczych_____
4. Formularzy sierocych (form. G) _____
5. Arkuszy dla miejscowości (form. B)_____
6. Spisów budynków (form. C1) _____
7. Arkuszy dla nieruchomości (form. C2)____
8. Arkuszy dla nieruchomości (form. C3)____
9. Arkuszy okręgowych (form. D1)_____
10. Arkuszy okręgowych (form.D2)_____

№ № kolejne okręgów spisowych	**Nazwa miejscowości,** należących do okręgu, względ. w okręgach spisowych będących częścią miasta **Nazwa dzielnicy**	Ilość **nieruchomości**	Ilość **budynków**		Ilość **zamieszkałych mieszkań**	Ilość ogólna **gospodarstw**				Ilość **ludności** obecnej (bez chwilowo nieobecnych)			Z ogółu ludności **obecnej** jest narodowości **polskiej,** mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób **chwilowo nieobecnych,** mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych				**Ogólny obszar gruntów,** wykazanych w arkuszach spisowych (form. A)
			Z przeznaczenia mieszkalnych	Innych zamieszkałych w dniu spisu		a Rodzinnych	b Zakładowych	c Osób samotnych	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem			**Koni**	**Bydła rogatego**	**Owiec**	**Trzody chlewnej**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Ogółem w gminie																		

Stwierdzam prawdziwość i zupełność zeznań:

Podpis Naczelnego Komisarza Spisowego:_____

Spis ludn. Formul. E.

Format: 56 cm × 35 cm. (jednostronny)

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Główny Urząd Statystyczny

Wykaz powiatowy

Pierwszy, powszechny jednodniowy spis ludności, zwierząt domowych oraz gospodarstw rolnych, ogrodowych, leśnych z dnia 30 września 1921 roku.

Powiat_____

Liczba okręgów spisowych w powiecie_____

Ilość załączonych:

1. Arkuszy spisowych (form. A) _____
2. Dodatków głównych_____
3. Dodatków rolniczych _____
4. Formularzy sierocych (form. G)_____
5. Arkuszy dla miejscow. (form. B) _____
6. Spisów budynków (C1) _____
7. Arkuszy dla nieruchom. (formul. C2) _____
8. Arkuszy dla nieruchom. (formul. C3) _____
9. Arkuszy okręgowych (formul. D1) _____
10. Arkuszy okręgowych (formul. D2)_____
11. Arkuszy zbiorowych dla gmin podzielonych (formul. E)_____

№ № kolejne gminy	**Nazwa gminy** miejskiej lub wiejskiej względnie obszaru dworskiego	Ilość okręgów spisowych	Ilość **nieruchomości**	Ilość **budynków**		Ilość **zamieszkałych mieszkań**	Ilość **gospodarstw**				Ilość **ludności** obecnej (bez chwilowo nieobecnych)			Z ogółu ludności **obecnej** jest narodowości **polskiej**, mężczyzn i kobiet razem	Ilość osób **chwilowo nieobecnych** mężczyzn i kobiet razem	Ilość ogólna zwierząt domowych				**Ogólny obszar gruntów**, wykazanych w arkuszach spisowych (form. A)
				Z przeznaczenia mieszkalnych	Innych zamieszkałych w dniu spisu		a Rodzinnych	b Zakładowych	c Osób samotnych	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem			**Koni**	**Bydła rogatego**	**Owiec**	**Trzody chlewnej**	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
									Zestawienie											
Z tego przypada na	**SUMA OGÓLNA POWIATU**																			
	a) miasta i miasteczka																			
	b) gminy wiejskie																			
	c) obszary dworskie																			

Wyszczególnienie w porządku alfabetycznym miast i miasteczek, gmin wiejskich i obszarów dworskich, o ile nie zostały prawnie do gminy wcielone; naprzód wszystkie gminy miejskie, potem również w porządku alfabetycznym wszystkie gminy wiejskie, a wreszcie obszary dworskie (dominia).

Spis ludności Formul. F.

_____dnia października 1921 r.

Podpis przedstawiciela władzy powiatowej _____

Format: 65 cm × 35 cm. (jednostronny).

RZECZPOSPOLITA POLSKA.

Główny Urząd Statystyczny.

Załącznik do arkusza spisowego (Form. A) №_____

FORMULARZ DLA SIEROT.

(Wypełnić osobno dla każdej sieroty lub półsieroty w wieku do lat 16 włącznie)

Powiat _____ Okrąg spisowy №_____

Gmina _____ Ulica _____

Miejscowość (nazwa i charakter) _____ № domu_____

Dane, dotyczące sieroty.

1. Imię i nazwisko sieroty _____
2. Płeć męska*), żeńska*)
3. Data urodzenia: a) dzień _____ b) miesiąc _____ c) rok _____
4. Miejsce urodzenia: a) gmina lub miasto _____ b) powiat (gubernia) _____
5. Wyznanie _____
6. Obecne obywatelstwo państwowe _____
7. Język ojczysty _____
8. Stałe miejsce pobytu: a) gmina _____ b) powiat _____
9. Czy jest dzieckiem ślubnem*), czy nieślubnem*).
10. Czy uczęszcza obecnie do szkoły lub ukończył szkołę? (nazwa i rodzaj szkoły) _____
11. Czy sierota posiada majątek osobisty i jaki? _____
12. Czy ma pracę zarobkową i jaką? _____
13. Czy sierota posiada rodzeństwo? (tak lub nie) _____
14. Wskazać dokładnie imiona oraz wiek rodzeństwa: _____

Dane, dotyczące rodziców i opiekunów.

A. 1. Imię i nazwisko **ojca** _____

2. Zawód ojca _____
3. Data śmierci ojca: a) dzień _____ b) miesiąc _____ c) rok _____
4. Czy ojciec zginął skutkiem działań wojennych? _____
5. Ostatnie miejsce stałego pobytu ojca _____

B. 1. Imię i nazwisko **matki** _____

2. Zawód matki _____
3. Data śmierci matki: a) dzień _____ b) miesiąc _____ c) rok _____
4. Ostatnie miejsce stałego pobytu matki _____

C. 1. Imię, nazwisko i dokładny adres opiekuna _____

2. Zawód opiekuna _____
3. Z jakich funduszów utrzymuje sierotę _____

*) Wyrazy odpowiednie podkreślić.

Spis ludn. Formularz G.

Format: 35 cm × 21,5 cm. (jednostronny)

GŁÓWNY
URZĄD STATYSTYCZNY
ALEJE JEROZOLIMSKIE 32

№ I/62/2.

WARSZAWA, d. 26 listopada 1923 r.

DO

PANA NACZELNIKA WYDZIAŁU SPISU LUDNOSCI

w miejscu.-

Polecam Panu przedstawić mi w ciągu 10 dni w 2 egz. ostateczny projekt opracowania Spisu Ludności wraz z tablicami definitywnie ustalonemi,-tudzież wraz ze sprawozdaniem co do prac dotychczas wykonanych według formularza już przezemnie ustalonego.-

DYREKTOR

[signature]

G. U. S.
WYDZIAŁ III SPISU LUDN.
Wpł. dn. 30/XI 1923
Dz. L. 5937/III Zał. p. Butowski

I.C.

29

Odbitka z Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 80, poz. 629, z dn. 7 września 1931 r.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 września 1931 r.

w sprawie przeprowadzenia drugiego powszechnego spisu ludności.

Na podstawie art. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 1 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436) zarządza się co następuje:

§ 1. Drugi powszechny spis ludności Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się dnia 9 grudnia 1931 r. Miarodajnym momentem spisu jest północ z dnia 8 na 9 grudnia 1931 r.

§ 2. Spis dotyczyć będzie wszystkich osób zamieszkałych w granicach Rzeczypospolitej bez względu na to, czy będą w dniu spisu obecne czy też czasowo nieobecne w miejscu swego zwykłego zamieszkania, jak również osób, które w dniu spisu przebywają w Polsce czasowo, to jest osób zamieszkałych poza granicami Rzeczypospolitej.

W związku ze spisem ludności przeprowadzony będzie spis zawodów, spis budynków mieszkalnych (tak zamieszkanych jak niezamieszkanych) i innych budynków, o ile są zamieszkane, oraz nieruchomości, na których się budynki te znajdują, wreszcie spis mieszkań i spis miejscowości.

Spisy te będą przeprowadzone według formularzy i instrukcyj wydanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Ponadto dla roczników 1918 — 1931 zostanie podczas spisu sporządzony odpis odnośnych danych z formularzy spisowych dla celów administracji szkolnej, w zakresie ustalonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Osoby podlegające spisowi są obowiązane do złożenia przed organami spisowemi zeznań w zakresie objętym urzędowemi formularzami, jak również do okazania na żądanie tych organów dokumentów, niezbędnych do sprawdzenia ich zeznań.

Nadto mają obowiązek złożenia zeznań:

a) właściciel i zarządca domu — co do budynków i mieszkań, znajdujących się w tej nieruchomości, oraz co do osób w nich zamieszkałych względnie obecnych;

b) osoba zajmująca lub wynajmująca na swoje imię mieszkanie, głowa gospodarstwa domowego oraz domownicy — co do mieszkania zajmowanego przez siebie oraz co do osób w niem zamieszkałych względnie obecnych.

Zeznania mają być składane, zależnie od bliższych co do tego przepisów instrukcyj, bądź ustnie przez udzielanie odpowiedzi na pytania organów spisowych, bądź pisemnie przez wypełnienie doręczonych w tym celu formularzy spisowych.

§ 4. Zeznania winny być ścisłe, zupełne, zgodne z prawdą i złożone na formularzach urzędowych.

§ 5. Formularze spisowe będą wypełniane wyłącznie w języku polskim, jeżeli formularz jest drukowany tylko w tym języku.

Formularze drukowane, prócz polskiego, w drugim języku mogą być wypełniane w jednym z tych języków.

§ 6. Władzami spisowemi na całym obszarze Rzeczypospolitej są władze powiatowe administracji ogólnej.

W miastach Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Krakowie, Lwowie i Wilnie — władzami spisowemi są magistraty miast.

Minister Spraw Wewnętrznych może przekazać przeprowadzenie spisu również magistratom innych miast, które będą w tym wypadku posiadały prawa władzy spisowej.

Władze spisowe przeprowadzają spis pod nadzorem wojewodów, którzy powołują dla prowadzenia prac spisowych wojewódzkich komisarzy spisowych.

Wyjątek stanowią władze spisowe (magistraty) miast: Warszawy, Łodzi, Poznania, Krakowa, Lwowa i Wilna, które przeprowadzają spis pod bezpośrednim nadzorem Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 7. Władze spisowe mianują dla przeprowadzenia spisu komisarzy spisowych, jak również naczelnych i starszych komisarzy spisowych, doręczając im urzędowe legitymacje.

Wszyscy komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych stoją pod prawną ochroną przysługującą urzędnikom państwowym.

Komisarze spisowi oraz naczelni i starsi komisarze spisowi, pełniący swoje czynności jako honorową funkcję obywatelską otrzymują odznaki ho-

norowe „Za ofiarną pracę", nadawane wraz z odpowiedniemi zaświadczeniami. Odznaki te mogą być nadawane również innym osobom prywatnym i funkcjonarjuszom publicznym, którzy wezmą udział w akcji spisowej.

Jeżeli komisarzami spisowymi są nauczyciele lub funkcjonarjusze w czynnej służbie państwowej lub samorządowej, władze przełożone są obowiązane udzielić im urlopu na czas konieczny dla załatwienia czynności spisowych.

§ 8. W budynkach wojskowych spis ludności zarówno cywilnej jak wojskowej przeprowadzony będzie przez komisarzy spisowych, mianowanych przez miejscową komendę garnizonu w porozumieniu z miejscową władzą spisową.

Mianowani w ten sposób komisarze spisowi wojskowi otrzymują formularze spisowe, instrukcje oraz wskazówki w sprawach spisu od miejscowej władzy spisowej, działającej w porozumieniu z miejscową komendą garnizonu.

Wypełnione formularze spisowe dostarczą wojskowi komisarze miejscowej władzy spisowej, która je kontroluje i ewentualnie zwraca do uzupełnienia.

§ 9. W celu wykonania prac przygotowawczych, rozwinięcia propagandy spisowej, wyszukania oraz przygotowania komisarzy spisowych, podziału powiatów, miast i gmin na okręgi spisowe i innych funkcyj, mogą być powołane przez władzę spisową jako organ doradczy i pomocniczy powiatowe i miejskie komisje spisowe.

Dla kierownictwa pracami, wymienionemi w ustępie pierwszym, na terenie całego województwa mogą być utworzone przy urzędach wojewódzkich komisje spisowe wojewódzkie.

Komisja spisowa powiatowa lub miejska składać się będzie z przedstawiciela władzy spisowej, jako przewodniczącego i z powołanych przez niego członków z pośród działaczy samorządowych, przedstawicieli instytucyj społecznych i gospodarczych oraz miejscowych urzędników państwowych i komunalnych.

Komisje spisowe wojewódzkie zostaną utworzone pod przewodnictwem przedstawiciela urzędu wojewódzkiego z członków przez niego powołanych.

§ 10. Koszta druku i rozesłania formularzy spisowych jak również inne koszta, związane z przeprowadzeniem spisu, prócz wyjątków wymienionych w § 11 niniejszego rozporządzenia, ponosi Skarb Państwa.

§ 11. Zarządy gminne obowiązane są współdziałać z władzą spisową i jej organami przy przeprowadzeniu spisu, a w szczególności dostarczyć komisarzom spisowym asystencji urzędowej, urzędowego lokalu wraz ze światłem i opałem i niezbędnemi utensyljami biurowemi, dostarczyć w razie potrzeby podwód dla komisarzy spisowych i wogóle spełniać wszystkie czynności, wskazane instrukcjami spisowemi, pokrywając ewentualne koszta stąd wynikłe.

§ 12. Prace przygotowawcze do spisu, organizacja przeprowadzenia i opracowanie spisu wykonane zostaną w Głównym Urzędzie Statystycznym przez Biuro Powszechnych Spisów z Generalnym Komisarzem Spisowym na czele.

Organizację Biura Powszechnych Spisów określą zarządzenia wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 13. Kto umyślnie lub z niedbalstwa złoży zeznanie nieprawdziwe, uchyli się od złożenia zeznania, wzbrania się wpuścić organa spisowe do mieszkania czy budynku lub w inny sposób przeszkadza organom spisowym w wykonywaniu ich czynności, przeprowadza spis prywatny w czasie spisu urzędowego, wywiera wpływ na inne osoby w kierunku uchylenia się od złożenia zeznań albo złożenia zeznań nieprawdziwych lub w sposób sprzeczny z przepisami — ulegnie karze grzywny do pięciuset złotych z zamianą, w razie niemożności jej uiszczenia, na karę aresztu do miesiąca.

Do orzekania o powyższych wykroczeniach właściwe są władze administracyjne.

§ 14. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pierackí*

Druk Nr. 4.

Drukarnia Państwowa. Nr. 56837. 9.IX.31. 75.000.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

CO NAM DA DRUGI POWSZECHNY SPIS LUDNOŚCI?

Pierwszy powszechny spis

Olbrzymie i kosztowne dochodzenie, jakiem jest spis ludności, dając przekrój życia zbiorowego, odzwierciedla państwowy i społeczny stan danego kraju i służy zarówno potrzebom naukowym, jak i czysto praktycznym.

Jedynie spisy ludności są w stanie określić kierunek, w jakim odbywa się rozwój danego społeczeństwa; z drugiej strony — dostarczają one niezbędnych danych liczbowych, które są konieczną podstawą racjonalnej działalności na każdem polu życia państwowego i społecznego.

Dlatego niema dziś państwa cywilizowanego, któreby nie przeprowadzało spisu conajmniej raz na 10 lat.

W trzy lata po odzyskaniu niepodległości, a zaledwie w kilka miesięcy po zakończeniu wojny z Rosją Sowiecką i jeszcze przed definitywnem przyłączeniem Śląska i Wileńszczyzny — Państwo Polskie przystąpiło do zorganizowania pierwszego powszechnego spisu ludności.

Już choćby z tego możemy wnosić, jak palącą koniecznością państwową był ten spis.

Dowiedzieliśmy się z wyników pierwszego spisu, że Polska liczyła 10 lat temu przeszło 27 miljonów mieszkańców; ustalono wtedy także liczbę ludności poszczególnych województw i powiatów, wielkość zaludnienia naszych miast i miasteczek, oraz skład ludności Polski pod względem wieku, płci, narodowości, wyznań, zawodów i t. p.

Ze spisem ludności połączony był także spis budynków mieszkalnych, mieszkań, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych oraz zwierząt domowych.

Spis ten dostarczył nam niezbędnych wiadomości, dotyczących nietylko ludności, lecz i gospodarczego oraz kulturalnego stanu naszego kraju; oddał on też nieocenioną przysługę młodej polskiej administracji i polskiej nauce.

Potrzeba nowego spisu

Dane z r. 1921 są jednakże dla nas już dziś zupełnie niewystarczające.

Nawet w warunkach normalnych w ciągu lat 10-ciu na terenie każdego kraju zachodzą zmiany tak wielkie, że nowy spis staje się bezwzględną koniecznością.

Dla nas wszakże spis tegoroczny będzie czemś o wiele większem: bez przesady możemy powiedzieć, że stanie się on dla naszego kraju wydarzeniem olbrzymiego znaczenia.

Zmartwychwstanie Polski w roku 1918 było przedewszystkiem zwycięstwem Jej Ducha; lecz ciało Jej, zbudzone z letargu półtorawiekowej niewoli — ociekało wówczas krwią, nieżakrzepłą od czasów światowej wojny.

Chociaż rok 1921 początkuje okres pokojowego rozwoju naszego kraju, konsolidacji państwa oraz rozkwitu życia społecznego — to jednak jest on jednocześnie spadkobiercą krwawych i ciężkich dla Polski lat wojny światowej i walk z Rosją Sowiecką.

Nie ulega tedy żadnej wątpliwości, że dopiero spis tegoroczny odzwierciedli wiernie obraz Polski współczesnej, oddzielonej od przełomowych momentów odzyskiwania niepodległości dziesięcioletnim okresem pokojowego bytu państwowego.

Wiele innych czynników świadczy także o doniosłości grudniowego spisu.

Bowiem dopiero teraz będziemy mogli po raz pierwszy ustalić liczbę ludności i poznać dokładnie strukturę społeczną i gospodarczą Górnego Śląska, tego najbardziej uprzemysłowionego i najgęściej zaludnionego okręgu naszego Państwa.

Spis górnośląski z roku 1919, przeprowadzony przez Niemcy, posiadał bardzo wąski zakres, a pozatem odbywał się w warunkach zupełnie anormalnych.

Właściwe wiadomości, dotyczące Śląska Górnego pochodzą aż z przed 24 względnie 21 lat, t. j. z roku 1907 względnie 1910 i dziś oczywiście mogą mieć wartość jedynie historyczną.

Podobnie rzecz się ma z Wileńszczyzną.

Pozatem zaszedł jeszcze szereg zjawisk, które spowodowały szczególnie silne przesunięcia w układzie naszych wewnętrznych stosunków.

Np. po spisie roku 1921 przybyła do Polski półmiljonowa rzesza repatrjantów, która niewątpliwie wpłynęła na zmianę struktury ludności zwłaszcza we wschodniej połaci kraju.

Nie posiadając jeszcze statystyki wędrówek wewnętrznych (przesiedleń), nie mogliśmy przez te 10 lat rejestrować zmian w rozmieszczeniu ludności na poszczególnych obszarach Polski, jak również śledzić procesu urbanizacji. Spis 1931 roku przyniesie nam niejedną rewelację z dziedziny rozwoju życia miejskiego; rzuci też wiele światła na przebieg zespalania się dawnych zaborów w jedną zwartą całość oraz na wiele innych aktualnych zjawisk z życia Polski niepodległej.

Zatem przeobrażenia, które nastąpiły po r. 1921 — muszą być niewątpliwie olbrzymie.

Nikt nie może zaprzeczyć, że Polska po 10 latach pokojowego rozwoju stała się państwem wielkiem; lecz obecnie wszyscy dotkliwie odczuwamy brak ścisłych i pewnych danych o Niej.

Przed Państwem zatem i społeczeństwem naszem wyłoniło się zadanie olbrzymie: musimy koniecznie i dokładnie zbadać, jaką jest Polska współczesna i jak wielkie zmiany zaszły na jej obszarze od czasu spisu roku 1921.

Głównym celem spisu grudniowego będzie możliwie najdokładniejsze określenie liczby ludności Polski.

Odrazu zaznaczyć należy, że wszelkie obliczenia pozaspisowe, dotyczące tej dziedziny, są nieścisłe. To też w wielu pracach naukowych i atlasach Polska figuruje ciągle jako państwo o ludności 27-miljonowej, podczas gdy w rzeczywistości liczy obecnie przeszło 30 miljonów mieszkańców.

Spis mieszkań

Ludność Polski dnia 9 grudnia zostanie spisana według mieszkań.

Podstawowy arkusz spisowy — formularz A — jest ułożony w ten sposób, że obejmuje on wszystkie osoby, zajmujące jedno mieszkanie. Strona pierwsza formula-

rza A poświęcona jest opisowi samego mieszkania, natomiast na str. 2 i 3 podane będą informacje, dotyczące zamieszkałych w niem osób.

Takie ujęcie w jednym formularzu tych dwu kwestyj ułatwi w ogromnym stopniu badanie zagadnienia mieszkaniowego.

Pytań, dotyczących mieszkań, jest niewiele i posiadają one znaczenie li tylko ogólne.

Inaczej być nie mogło; nie należało bowiem zbytnio obciążać kwestjonarjusza.

Ogólnikowo wiemy, że kryzys mieszkaniowy na terenie Polski jest jeszcze bardzo znaczny. W zasadzie na każde mieszkanie przypadać winno jedno gospodarstwo domowe. Dokładne określenie wielkości mieszkań — z jednej strony, a liczby mieszczących się w niem gospodarstw i osób — z drugiej — pozwoli na poznanie oraz na planowe i skuteczne zwalczanie kryzysu mieszkaniowego.

Gospodarstwa domowe

Charakterystyce gospodarstw domowych poświęcone są trzy rubryki strony drugiej formularza A.

Poza omówionemi już rubrykami, określającemi liczbę gospodarstw oraz liczbę osób (rubr. 1 i 2), umieszczono również pytania, dotyczące stosunku poszczególnych osób do głowy gospodarstwa domowego (rubr. 5).

Dane te pozwolą nam zorjentować się, jak się grupuje ludność w obrębie swych ognisk domowych. Gospodarstwa domowe są to komórki życia zbiorowego, kształtujące byt nietylko jednostek, lecz i państwa samego.

Dokładne poznanie struktury gospodarstw domowych ma obecnie — w związku z brakiem mieszkań — szczególne znaczenie; na skutek kryzysu mieszkaniowego zdarza się często, że na terenie jednego mieszkania muszą ze sobą współżyć osoby względnie rodziny — zupełnie sobie obce.

Spis osób

Jedna z następnych rubryk (6) określa *płeć* mieszkańców.

Dowiemy się z niej — po przeprowadzeniu ogólnych obliczeń, ilu mężczyzn i ile kobiet zamieszkuje nasz kraj.

Wiadomo, że t. zw. proporcja płci zmienia się stopniowo z roku na rok.

Np. w okresie przedwojennym na terenie Polski przypadało przeciętnie na 100 mężczyzn około 103 kobiet, natomiast w roku 1921 — aż 113. Spis tegoroczny ujawni, jak ta proporcja wygląda obecnie zarówno na obszarze poszczególnych miast, powiatów, województw, jak i na terenie całego Państwa.

Jest to sprawa ogromnego znaczenia, gdyż wielki nadmiar kobiet w stosunku do mężczyzn, będący naruszeniem normalnej proporcji płci, powoduje zwykle poważne zmiany w życiu społecznem i gospodarczem.

Rubryka następna określa zapomocą pytania o datę urodzenia — *wiek* osób spisanych.

Normalny skład każdego społeczeństwa pod względem wieku przedstawia się w sposób następujący: najliczniejszemi są zwykle roczniki najmłodsze — najmniej licznemi najstarsze.

Graficznie często przedstawiamy to zjawisko zapomocą t. zw. piramidy wieku. W państwach o silnym przyroście naturalnym piramida ta jest stosunkowo szeroka u dołu, wąska u góry; natomiast w krajach o przyroście słabym piramida wieku zwęża się ku górze w sposób bardziej umiarkowany. Oznacza to, że poszczególne roczniki młodsze ludności są w tych krajach liczebnie niewiele większe od roczników starszych.

Z obliczeń ogólnych tej pozycji kwestjonarjusza dowiadujemy się rzeczy niezmiernie ważnych.

Na mocy danych tej rubryki zostaną ściśle obliczone roczniki dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym; na tych zaś obliczeniach opiera się cały program rozbudowy naszego szkolnictwa powszechnego.

Podział ludności Polski pod względem wieku jest zagadnieniem niezmiernie interesującem i z innych względów. Np. zestawienie liczby urodzeń z liczbą kobiet w wieku macierzyństwa pozwoli zorjentować się w płodności narodu.

Rubryka wieku rzuci także wiele światła na zagadnienia przyrostu naturalnego oraz przeciętnego wieku mieszkańców Polski.

Wreszcie dzięki tej rubryce poznamy dokładnie zagadnienie śmiertelności w Polsce.

Zwłaszcza umieralność dzieci jest u nas, niestety, bardzo wysoka; ażeby ją dostatecznie i planowo zwalczać, trzeba zjawisko to dokładnie poznać.

Ogromną rolę w rozwoju gospodarczym każdego kraju odgrywa także wielkość roczników ludności w sile wieku: na ich pracy bowiem opiera się głównie cały dobrobyt społeczny.

W rubryce ósmej ustala się *miejsce urodzenia.*

Dzięki danym stąd zaczerpniętym będziemy mogli się dowiedzieć o rozmiarach i kierunkach wewnętrznych przesiedleń ludności, np. o tem, jaka liczba osób, urodzonych na obszarze Małopolski, zamieszkuje obecnie województwa centralne (obszar byłej Kongresówki) i t. p.

Rzuci to bardzo wiele światła na zacieranie się różnic dzielnicowych i na proces zespalania się byłych trzech zaborów w jednolity organizm państwowy.

Następnie z rubryki, określającej *stan cywilny* ludności, dowiemy się, ile jest u nas małżeństw, jaką jest liczba kawalerów i panien, wdowców i wdów, oraz osób rozwiedzionych i separowanych.

Przez porównanie wyników spisu, dotyczących *wyznań* — z danemi z przed lat dziesięciu — stwierdzimy, jakie zmiany nastąpiły w tej dziedzinie.

A zmian tych zaszło napewno wiele.

Ogólnikowo wiemy, że poszczególne wyznaniowe grupy ludności wzrastają liczebnie bardzo nierównomiernie. A przecież nietylko nierównomierny przyrost naturalny przyczynił się w ciągu ostatnich lat dziesięciu do zmiany stosunków wyznaniowych w Polsce: wpłynął tutaj znacznie wewnętrzny ruch ludności jak osadnictwo w województwach wschodnich i zachodnich, odpływ emigrantów zagranicę i powrót reemigrantów z Rosji.

Następna rubryka umożliwi nam zorjentowanie się w kwestji *języka ojczystego.*

Język jest to najbardziej objektywna i stała cecha narodowości.

Od r. 1921 stosunki językowe i narodowościowe uległy na pewnych obszarach naszego państwa zmianom bardzo znacznym, na innych — przeobrażeniom niewielkim, lub nawet nie zmieniły się wcale. Spis poinformuje nas zarówno o wielkości zaszłych zmian, jak i o obecnej strukturze językowej i narodowościowej naszego społeczeństwa.

Następne rubryki mają służyć do ustalenia t. zw. *ludności zamieszkałej,* czyli zwykle zaludniającej daną miejscowość, oraz t. zw. *ludności obecnej* — t. j. całej ludności, znajdującej się w danej miejscowości w dniu spisu.

Przeprowadzenie odnośnych obliczeń pozwoli na wyodrębnienie ludności stałej od napływowej, co posiada szczególne znaczenie dla statystyki wielkomiejskiej.

W dalszej rubryce zostanie określony poziom *wykształcenia* spisywanych osób; dowiemy się stąd, ile osób posiada w Polsce wykształcenie niższe, średnie, wyższe i zawodowe, a ile jeszcze w zakładach naukowych się kształci.

Rewelacyjne wiadomości otrzymamy z podsumowania rubryk, badających zagadnienia oświaty elementarnej *(umiejętność czytania i pisania).*

W roku 1921 analfabeci stanowili u nas aż 33% ogółu ludności w wieku ponad 10 lat. Od tych czasów zmieniło się u nas wiele na lepsze: do walki z analfabetyzmem stanęła bowiem szkoła powszechna, a obok niej różne kursy dla analfabetów dorosłych oraz organizacja oświaty w wojsku.

Lecz o tem, jak bardzo na skutek działalności oświatowej tych instytucyj zmniejszył się u nas procent analfabetów mogą poinformować tylko wyniki grudniowego spisu.

Spis zawodów

Aż osiem rubryk kwestjonarjusza A dotyczy *zawodów* ludności.

Chodzi tu o informacje, których posiadanie umożliwi głębokie wejrzenie w strukturę zawodową społeczeństwa. A więc: ile jest wśród nas osób pracujących zawodowo na polu rolnictwa, przemysłu, handlu i t. d. To znowu ile osób nie pracujących zawodowo czerpie jednak utrzymanie z tegoż rolnictwa, przemysłu, handlu, jak np. rodziny pracujących zawodowo. Następnie ile osób dorosłych nie pracuje zawodowo i musi być utrzymywanych przez społeczeństwo, jak np. starcy w przytułkach, żebracy i t. p.

To wszystko decyduje o życiu gospodarczem kraju i wymaga możliwie szczegółowego zbadania w okresie powszechnego kryzysu.

W rubryce dwudziestej, czyli pierwszej z zawodowych, należy wymienić ściśle, czem się dana osoba trudni. Dowiemy się z tego, jaką liczbą *sił fachowych* kraj dysponuje.

Rubryka następna określi nam stanowisko społeczne danej osoby: czy jest ona przedsiębiorcą samodzielnym, czy też urzędnikiem, lub robotnikiem i t. d.

Rubryki 22 i 23 posłużą do ustalenia, ile osób pracuje w poszczególnych działach przemysłu, handlu i t. d.; tym sposobem uzyskamy wiele danych, które rzucą światło na znaczenie poszczególnych *gałęzi gospodarstwa społecznego.*

W rubryce 24 zostanie podane, ile osób zatrudnia dany przedsiębiorca, jako pracodawca. Pozwoli to na zorjentowanie się, ilu mamy wielkich, średnich lub małych przemysłowców, kupców, rolników i t. p.

Rubryka 25 określi liczbowo zawody poboczne osób spisanych. Naprzykład po wsiach jest rozwinięty t. zw. przemysł chałupniczy: włościanin, posiadający normalne gospodarstwo rolne, jednocześnie pracuje we własnym domu, wytwarzając na zamówienie przedsiębiorcy z dostarczonego przez niego materjału — jakieś wyroby przemysłu ludowego. Jest to wprawdzie zajęcie dodatkowe, „poboczne", lecz odgrywa ono dużą rolę w życiu gospodarczem naszej wsi.

Wreszcie dokładne wypełnienie rubryk 26 i 27 pozwoli na przeprowadzenie podziału ogólnej liczby rolników na pewne grupy, stosownie do wielkości ich własności rolnej.

Spis budynków

Do spisu budynków przeznaczone są w miastach formularze B, a w gminach wiejskich — formularze BC.

Poszczególne rubryki formularzy B i BC określają, z jakiego materjału zbudowany jest opisywany dom, czem jest kryty; nadto formularz B określi, czy dany dom posiada kanalizację, wodociągi, oświetlenie elektryczne i t. p. Z jednej z dalszych rubryk dowiemy się, ile budynków nowoczesnych przybyło na terenie zarówno stolicy i wielkich miast naszych, jak i w obrębie miast małych w latach 1914 do 1931.

Oprócz domów mieszkalnych opisywane będą również zamieszkałe chociażby przez jedną osobę budynki z przeznaczenia biurowe, fabryczne, dalej szopy, składy i t. p.

Komisarze spisowi dotrą nawet do pomieszczeń ruchomych: statków, berlinek, namiotów, wagonów kolejowych, wozów cyrkowych i t. p.

Oprócz formularzy A, B i BC w czasie grudniowego spisu znajdą zastosowanie jeszcze inne arkusze spisowe.

Na arkuszu okręgowym (formularz C) zostaną podsumowane wiadomości zamieszczone na formularzu B.

Spis miejscowości

Na formularzu D (arkusz dla miejscowości) zostanie określone, czy dana miejscowość ma szkołę, urząd pocztowy, telegraf, telefon, stację kolejową i t. p.; a jeżeli ich nie posiada, to o ile kilometrów jest oddalona od najbliższej miejscowości, posiadającej te instytucje.

Dane te, wraz z materjałem, dotyczącym ludności, mieszkań i budynków, posłużą do ułożenia skorowidza miejscowości, który obejmie wszystkie bez wyjątku osiedla ludzkie na terenie państwa polskiego.

Ustalenie dokładnego wykazu miejscowości jest pracą niezmiernie żmudną, gdyż brak jest u nas jeszcze jednolitego potocznego pojęcia miejscowości, które bywa różne w poszczególnych dzielnicach. Utrudnia to specjalnie badanie drobnych osiedli, składających się często z jednego lub paru domków.

Skorowidz miejscowości odda olbrzymie usługi zarówno administracji państwowej i samorządowej, jak również i wielu instytucjom społecznym i przedsiębiorstwom prywatnym.

Spis dzieci

Wreszcie na formularzu G zostanie dokonany spis dzieci w wieku do lat 13 t. j. urodzonych w latach 1918 — 1931.

Formularz ten został sporządzony specjalnie dla potrzeb statystyki szkolnej. Jest on li tylko wyciągiem z formularza A. Wprowadzono go obok zasadniczego formularza dlatego, aby go można było natychmiast opracować statystycznie, niezależnie od biegu całokształtu obliczeń spisowych; domagają się tego palące potrzeby naszego szkolnictwa.

Wyniki tymczasowe spisu

Wobec ogromu i różnorodności materjału spisowego, wobec miljonów arkuszy spisowych i setek miljonów pozycyj, na nich umieszczonych — opracowanie wyników spisu będzie z reguły dziełem zarówno trudnem jak i olbrzymiem. To też przy użyciu najbardziej precyzyjnych, najszybszych maszyn, mogących w przeciągu godziny policzyć do 25.000 poszczególnych cech, definitywne opracowanie wyników spisu potrwa dwa do trzech lat.

Jednakże pierwsze prowizoryczne dane, określające ogólną liczbę mieszkańców Polski, zostaną przez władze spisowe przesłane telegraficznie do Biura Powszechnych Spisów już 5 stycznia roku 1932. A więc dzięki spisowi będziemy mogli już na początku roku przyszłego dość dokładnie określić liczbę ludności Rzeczypospolitej według powiatów i większych miast, z uwzględnieniem ludności obecnej i zamieszkałej.

9-go grudnia spełnijmy wszyscy nasz obowiązek!

Spis oświetli zatem wszechstronnie bardzo wiele dziedzin naszego życia społecznego i gospodarczego.

Tak wielkie i skomplikowane zadanie, jakie obecnie podejmujemy, nie może być przeprowadzone pomyślnie bez czynnego udziału całego społeczeństwa.

Ten udział społeczeństwa w akcji spisowej wyrazić się powinien przedewszystkiem przez dostarczenie zeznań i danych zarówno ścisłych jak i prawdziwych.

Należy w tym celu stworzyć odpowiedni nastrój i uświadomić dostatecznie ogół o doniosłości spisu.

Obowiązek propagowania spisu przy każdej nadarzającej się sposobności spada przedewszystkiem na oświecone warstwy naszego społeczeństwa.

Ustawowa gwarancja poręcza tajemnicę zeznań spisowych; mianowicie w myśl artykułu 4 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) — zeznania poczynione w czasie spisu stanowią tajemnicę statystyczną.

Posłużą one wyłącznie do układania różnych tablic statystycznych, w których wiadomości co do poszczególnych jednostek zginą w ogólnej masie liczb.

Zeznania, umieszczone na arkuszach spisowych w żadnym wypadku nie zostaną udzielone władzom sądowym, skarbowym i innym, ani też osobom prywatnym.

Zeznania te w żadnym wypadku nie posłużą jako materjał do określenia wartości majątku i nałożenia na ich podstawie podatków; celem bowiem spisu jest jedynie zbadanie i opublikowanie danych, tyczących się większych obszarów kraju, np. powiatów, miast, województw względnie Polski jako całości.

Czynny udział społeczeństwa w akcji spisowej wyrazić się powinien także przez dostarczenie odpowiedniej liczby komisarzy spisowych, którzyby swe krótkotrwałe funkcje pełnili honorowo.

Zadanie jest ważne i trudne; każda jednostka winna to odczuć i w miarę możności przyczynić się do pomyślnego przeprowadzenia drugiego powszechnego spisu ludności Rzeczypospolitej Polskiej.

31

SPIS LUDNOSCI, MIESZKAŃ I BUDYNKÓW Z DNIA 9 GRUDNIA 1931 r.

Władza spisowa ..... dnia ..... 1931 r.

ZOBOWIĄZANIE

Imię i nazwisko.....

Dokładny adres.....

Przyjmując funkcje **Komisarza Spisowego,** zobowiązuję się do:

1. sumiennego spełniania wszelkich obowiązków, zakreślonych przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 629), Instrukcję dla komisarzy spisowych, a także przez odnośne zarządzenia władzy spisowej, w szczególności do dokładnego i bezstronnego spisywania składanych mi zeznań,
2. zachowania w ścisłej tajemnicy (w myśl § 4 ustawy z dnia 21 października 1919 r. Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 464) wszelkich składanych mi zeznań.

Płeć .....
Wiek.....
Wyznanie .....
Język ojczysty .....
Zawód główny .....
Wykształcenie .....

.....
(podpis)

40

Uwagi naczelnego Komisarza spisowego.

1. Drugostronnie podpisanemu został przydzielony okrąg spisowy Nr. ..... położony w gminie.....
2. Czy praca została wykonana przez drugostronnie podpisanego? („*tak*“ lub „*nie*“) .....
3. O ile „*nie*“, to podać:

a) przyczyny, dla których drugostronnie podpisany nie wykonał swych zobowiązań:

.....

b) kto dokonał spisu w wyżej wymienionym okręgu?.....

4. Drugostronnie wymieniony spisał osób .....
5. Uwagi ogólne o dokładności pracy drugostronnie wymienionego .....

.....

.....
(podpis naczelnego komisarza spisowego)

Uwagi władzy spisowej.

Drugostronnie wymieniony został przedstawiony do honorowej odznaki („*tak*” lub „*nie*”).....

.....
(podpis pieczęć władzy spisowej)

Druk Nr. 16a
Druk. „Prasa Polska S. A.“, Warszawa

SPIS LUDNOŚCI, MIESZKAŃ I BUDYNKÓW
Z DNIA 9 GRUDNIA 1931 R.

Władza spisowa .....

LEGITYMACJA №.....

P. .....

jest KOMISARZEM SPISOWYM na okrąg №.....

w gminie .....

.....
(podpis i pieczęć władzy spisowej)

Komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych stoją pod prawną ochroną, przysługującą urzędnikom państwowym.

Zeznania poczynione w czasie spisu stanowią tajemnicę statystyczną; będą one używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu, w szczególności nie mogą być podstawą do nakładania podatków, przeprowadzania rekwizycji i wytaczania dochodzeń sądowych lub administracyjnych.

Zeznania składane w związku z wypełnieniem formularzy winny być ścisłe, zupełne i zgodne z prawdą. Kto umyślnie lub z niedbalstwa złoży zeznania nieprawdziwe, uchyli się od złożenia zeznania, wzbrania się wpuścić organa spisowe do mieszkania czy budynku lub w inny sposób przeszkadza organom spisowym w wykonywaniu ich czynności — ulegnie karze grzywny do pięciuset złotych z zamianą, w razie niemożności jej uiszczenia, na karę aresztu do miesiąca.

Druk № 17 a

Druk Gł.U.St. 1366. 20.X 31 250000

ZAŚWIADCZENIE

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

NINIEJSZEM ZAŚWIADCZA, ŻE

P Turos Ludwik

ZA HONOROWĄ PRACĘ SWĄ W CHARAKTERZE

STARSZEGO KOMISARZA SPISOWEGO

PRZY PRZEPROWADZENIU

DRUGIEGO POWSZECHNEGO SPISU LUDNOŚCI

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W DNIU 9 GRUDNIA 1931R.

PEŁNIONĄ W POWIECIE-~~MIEŚCIE~~ sokołowskim

OTRZYMAŁ(A) ODZNAKĘ „ZA OFIARNĄ PRACĘ"

Nr. 88-37

GENERALNY KOMISARZ SPISOWY

WARSZAWA, DNIA 10. VI 1932R.

III

POWSZECHNE SPISY LUDNOŚCI W OKRESIE 1946–1988

paragrafu, w miejscu przecięcia południowej granicy lasu miejskiego m. Zgierza z szosą Łódź—Zgierz, w którym to punkcie zamyka się obwód nowej linii granicznej miasta Łodzi.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Administracji Publicznej.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Zaruk-Michalski

36

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 stycznia 1946 r.

w sprawie przeprowadzenia powszechnego sumarycznego spisu ludności cywilnej.

Na podstawie art. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz.U.R.P. Nr 85, poz. 464) w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 1 czerwca 1923 r. (Dz.U.R.P. Nr 60, poz. 436) oraz ustawy z dnia 14 października 1931 r. (Dz.U.R.P. Nr 97, poz. 741) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powszechny sumaryczny spis ludności cywilnej odbędzie się dnia 14 lutego 1946 r. Miarodajnym momentem spisu jest północ z dnia 13 na 14 lutego 1946 r. Równocześnie dla osób urodzonych w latach 1927 — 1946 zostanie przeprowadzony spis uzupełniający na Ziemiach Odzyskanych dla celów administracji szkolnej w porozumieniu z Ministrem Oświaty oraz spis lokalowy w m. st. Warszawie.

§ 2. Spis dotyczyć będzie wszystkich osób cywilnych obecnych w dniu spisu na terenie Rzeczypospolitej.

Spis nie dotyczy wojskowych w czynnej służbie, należących do Armii Polskiej, jak i do Armii Państw Sprzymierzonych oraz jeńców — obywateli obcych.

§ 3. Spis przeprowadzony będzie według formularzy i instrukcyj wydanych przez Główny Urząd Statystyczny, a spis uzupełniający, dla celów administracji szkolnej, według formularzy i instrukcyj wydanych przez Główny Urząd Statystyczny w porozumieniu z Ministrem Oświaty, spis zaś lokalowy w m. st. Warszawie przez Główny Urząd Statystyczny w porozumieniu z Zarządem Miejskim m. st. Warszawy.

§ 4. Osoby podlegające spisowi są obowiązane do złożenia przed organami spisowymi zeznań w zakresie objętym urzędowymi formularzami, jak również do okazania na żądanie tych organów dokumentów, niezbędnych do sprawdzenia ich zeznań.

Nadto mają obowiązek złożenia zeznań:

a) właściciel i zarządca nieruchomości lub innych pomieszczeń zamieszkanych — co do osób zamieszkałych lub obecnych w tej nieruchomości lub pomieszczeniu;

b) osoba zajmująca lub wynajmująca na swoje imię mieszkanie, głowa gospodarstwa domowego oraz domownicy — co do osób zamieszkałych lub obecnych w danym mieszkaniu.

Zeznania mają być składane ustnie przez udzielenie odpowiedzi na pytania organów spisowych.

§ 5. Zeznania winny być zgodne z prawdą, ścisłe i zupełne.

§ 6. Władzami spisowymi na całym obszarze Rzeczypospolitej są władze powiatowe administracji ogólnej.

W miastach Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Krakowie i Gdańsku władzami spisowymi są zarządy miejskie.

Władze spisowe przeprowadzają spis pod nadzorem wojewodów, którzy powołają dla prowadzenia prac spisowych wojewódzkich komisarzy spisowych.

Wyjątek stanowią zarządy miast Warszawy i Łodzi, które przeprowadzają spis pod bezpośrednim nadzorem Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 7. Władze spisowe podzielą podległe sobie tereny na okręgi spisowe oraz powołają komisarzy spisowych do przeprowadzenia spisu i doręczą im urzędowe legitymacje.

Wszyscy komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych stoją pod ochroną prawną, przysługującą urzędnikom państwowym.

Komisarze spisowi pełnią swe funkcje honorowo.

Jeżeli komisarzami spisowymi są nauczyciele lub funkcjonariusze w czynnej służbie państwowej lub samorządowej, władze przełożone są obowiązane udzielić im urlopu na

czas konieczny do wykonania czynności spisowych.

W budynkach wojskowych spis ludności cywilnej przeprowadzony będzie przez komisarzy spisowych mianowanych przez miejscową komendę garnizonu w porozumieniu z miejscową władzą spisową.

W więzieniach, aresztach i innych miejscach odosobnienia spis przeprowadzony będzie przez władze spisowe w porozumieniu z władzami bezpieczeństwa publicznego.

§ 8. Koszty druku i rozesłania formularzy spisowych, jak również inne koszty związane z przeprowadzeniem spisu, prócz wydatków wymienionych w § 9 niniejszego rozporządzenia, ponosi Skarb Państwa.

§ 9. Zarządy gminne obowiązane są współdziałać z władzą spisową i organami spisowymi przy przeprowadzaniu spisu, a w szczególności dostarczyć komisarzom spisowym urzędowej asysty (pracowników gminnych, członków zarządów, sołtysów, podsołtysów), urzędowego lokalu z niezbędnymi materiałami biurowymi, dostarczyć w razie potrzeby podwód dla komisarzy spisowych i w ogóle spełniać wszystkie czynności wskazane instrukcjami spisowymi, pokrywając ewentualne koszty stąd wynikłe.

§ 10. Prace przygotowawcze do spisu, organizacja przeprowadzenia i opracowania spisu wykonane zostaną przez Główny Urząd Statystyczny.

Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego wyznaczony spośród pracowników urzędu Generalnego Komisarza Spisowego i zastępcę Generalnego Komisarza Spisowego.

§ 11. Kto umyślnie lub z niedbalstwa składa zeznania nieprawdziwe lub niekompletne, uchyli się od złożenia zeznań, wzbrania się wpuścić organa spisowe do mieszkania czy budynku lub w inny sposób przeszkadza organom spisowym w wykonywaniu ich czynności, wywiera wpływ na inne osoby w kierunku uchylenia się od złożenia zeznań albo złożenia zeznań nieprawdziwych lub w sposób sprzeczny z przepisami — podlega karze grzywny do złotych trzech tysięcy z zamianą w razie niemożności jej uiszczenia na karę aresztu do jednego miesiąca.

Do orzekania o powyższych wykroczeniach właściwe są władze administracyjne.

§ 12. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczа się Prezesowi Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej, Ministrem Ziem Odzyskanych i Ministrem Oświaty oraz w miarę potrzeby w porozumieniu z innymi ministrami.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Minister Oświaty:
Czesław Wycech

37

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu, Żeglugi i Handlu Zagranicznego oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o uchyleniu taryfy celnej wywozowej.

Na podstawie art. 13 ust. 5 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uchyla się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych, o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

RZECZPOSPOLITA POLSKA

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

Warszawa, ul. Narbutta 33
Telefon 85337 i 85338

Arkusz dla miast — wzór Nr **1**

Powszechny sumaryczny spis ludności cywilnej obecnej

według stanu o północy z dnia 13 na 14 lutego 1946 r.

Województwo ..... Powiat ..... Miasto ..... Okręg spisowy Nr .....

Komisariat Nr ..... Obwód spisowy Nr ..... Arkusz spisowy Nr .....

Ulica	Nr nieruchomości (domu)	Nr mieszkania	Nazwisko i imię właściciela mieszkania lub głównego lokatora	Liczba izb w mieszkaniu*)	Ludność obecna			Z ogólnej liczby ludności wymienionej w rubryce 1 było w dniu spisu							Uwagi
								w wieku			według narodowości				
					razem	mężczyźni	kobiety	poniżej 18 lat	18—59 lat	60 i więcej lat	Polaków wraz ze zweryfikowanymi bądź zrehabilitowanymi do dnia spisu	osób, co do których toczy się postępowanie weryfikacyjne bądź rehabilitacyjne	Niemców	Innych	
a	b	c	d	e	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Z przeniesienia															

Ulica	Nr nieruchomości (domu)	Nr mieszkania	Nazwisko i imię właściciela mieszkania lub głównego lokatora	Liczba izb w mieszkaniu*)	Ludność obecna			Z ogólnej liczby ludności wymienionej w rubryce 1 było w dniu spisu							Uwagi
					razem	mężczyźni	kobiety	w wieku			według narodowości				
								poniżej 18 lat	18—59 lat	60 i więcej lat	Polaków wraz ze zweryfikowanymi bądź zrehabilitowanymi do dnia spisu	osób, co do których toczy się postępowanie weryfikacyjne bądź rehabilitacyjne	Niemców	innych	
a	b	c	d	e	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Z przeniesienia															

RZECZPOSPOLITA POLSKA

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
WARSZAWA, ul. Narbutta 33
Tel. 85-337 i 85-338

Wzór Nr **3**

Powszechny sumaryczny spis ludności cywilnej

z dnia 14 lutego 1946 r.

Zestawienie dla obwodu spisowego. Nr obwodu spisowego.....

Powiat..... Gmina / Miasto ..... Sołectwo (gromada).....

Nr okręgu spisowego	Nazwa miejscowości (osiedla) względnie gminy jednostkowej	Liczba formularzy spisowych	Ogólna liczba spisanej ludności	Nr okręgu spisowego	Nazwa miejscowości (osiedla) względnie gminy jednostkowej	Liczba formularzy spisowych	Ogólna liczba spisanej ludności
					Z przeniesienia		
	Do przeniesienia				Do przeniesienia		

Nr okręgu spisowego	Nazwa miejscowości (osiedla) względnie gminy jednostkowej	Liczba formularzy spisowych	Ogólna liczba spisanej ludności	Nr okręgu spisowego	Nazwa miejscowości (osiedla) względnie gminy jednostkowej	Liczba formularzy spisowych	Ogólna liczba spisanej ludności
	Z przeniesienia				Z przeniesienia		

RZECZPOSPOLITA POLSKA

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
WARSZAWA, ul. Narbutta 33
Tel. 85-337 i 85-338

Instrukcja dla komisarzy spisowych

w sprawie przeprowadzenia powszechnego sumarycznego spisu ludności cywilnej w dniu 14 lutego 1946 r.

§ 1. Zakres i moment spisu.

Powszechny sumaryczny spis ludności cywilnej połączony ze spisem uzupełniającym osób urodzonych w latach 1927 — 1946 dla celów administracji szkolnej na Ziemiach Odzyskanych, odbędzie się w dniu 14 lutego 1946 r. na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Miarodajnym momentem spisu jest północ z dnia 13 na 14 lutego 1946 r. Spis dotyczyć będzie wszystkich osób cywilnych obecnych w dniu spisu na terenie Rzeczypospolitej. Spis nie dotyczy wojskowych w czynnej służbie należących do Armii Polskiej, jak i Armii Państw Sprzymierzonych oraz jeńców - obywateli państw obcych. Spisać należy według powyższej zasady w każdym mieszkaniu wszystkie osoby cywilne, które tam spędziły noc z dnia 13 na 14 lutego 1946 r.

Na tych samych zasadach podlega spisowi ludność, która znajdowała się w wymienionym momencie:

w zakładach, jak: hotele, domy noclegowe, internaty, bursy, schroniska, szpitale, sanatoria, więzienia, areszty, baraki dla repatriantów, obozy i t. p.;

w pomieszczeniach niemieszkalnych, jak: stacje kolejowe, poczekalnie, szopy, ziemianki, piwnice, strychy i t.p.

w pomieszczeniach ruchomych, jak: wagony, berlinki, barki, wozy wędrowne i t. p.;

wreszcie osoby nie posiadające wogóle stałego miejsca zamieszkania, które należy spisać tam, gdzie znajdą się w chwili spisu (o ile nie zaznaczą, że zostały już spisane gdzieindziej).

W wymienionych przypadkach należy w uwagach arkusza spisowego powszechnego spisu sumarycznego (rubr. 11) podać rodzaj zakładu, pomieszczenia lub wzmiankę o bezdomności.

Na Ziemiach Odzyskanych spis uzupełniający roczników 1927—1946 dla celów administracji szkolnej będzie imienny, to znaczy ujmie imiennie każdą osobę z wymienionych roczników na formularzu (wzór A) zgodnie z przepisami instrukcji podanymi na tym formularzu.

Instrukcje i formularze dla powszechnego sumarycznego spisu ludności oraz arkusze spisowe spisu uzupełniającego otrzymają okręgowi komisarze spisowi od władz spisowych za pośrednictwem starszych, miejskich, gminnych, względnie rejonowych komisarzy spisowych.

Od władz spisowych komisarze otrzymają odpowiednie legitymacje spisowe.

§ 2. Obowiązki spisywanych osób.

Osoby podlegające spisowi są obowiązane do złożenia przed komisarzami spisowymi zeznań w zakresie objętym urzędowymi formularzami, jak również do okazania na żądanie tych organów dokumentów, niezbędnych do sprawdzenia ich zeznań.

Nadto mają obowiązek złożenia zeznań:

a) właściciel i zarządca nieruchomości lub innych pomieszczeń zamieszkanych — co do osób zamieszkałych lub obecnych w tej nieruchomości lub pomieszczeniu;
b) osoba zajmująca lub wynajmująca na swoje imię mieszkanie, głowa gospodarstwa domowego oraz domownicy — co do osób zamieszkałych lub obecnych w danym mieszkaniu.

Zeznania mają być składane ustnie przez udzielenie odpowiedzi na pytania komisarzy spisowych.

Kto składa zeznania nieprawdziwe, uchyla się od ich złożenia, lub w inny sposób przeciwdziała akcji spisowej — podlega karze grzywny do trzech tysięcy złotych, z zamianą w razie niemożności jej uiszczenia, na karę aresztu do trzech miesięcy — lub obu tym karom łącznie.

§ 3. Obowiązki i prawa komisarzy spisowych.

Przeprowadzany obecnie spis ludności jest dochodzeniem o wielkim dla Państwa znaczeniu. Komisarze spisowi dołożyć muszą wszelkich starań, aby akcja spisowa dała jak najdokładniejsze wyniki.

Komisarze spisowi pełnią swe funkcje honorowo. W czasie wykonywania czynności spisowych komisarze stoją pod ochroną prawną przysługującą urzędnikom państwowym.

Okręgowi komisarze spisowi podlegają w pracy bezpośrednio starszemu, względnie w miejscowościach nie podzielonych na obwody, miejskiemu, gminnemu bądź rejonowemu komisarzowi spisowemu.

Zarządy gmin obowiązane są współdziałać z władzą spisową i jej organami przy przeprowadzaniu spisu, a w szczególności dostarczyć komisarzom spisowym lokalu wraz z niezbędnymi utensyliami biurowymi oraz w razie potrzeby podwód i urzędowej asysty przy spisie.

Komisarze spisowi otrzymają arkusze spisowe, zarówno powszechnego spisu sumarycznego jak i spisu uzupełniającego, wykazy nieruchomości w okręgach i instrukcję dla komisarzy do dnia 7 lutego 1946 r. W razie nie otrzymania wymienionych druków do tego terminu, bądź gdyby się okazało, że dostarczonych formularzy spisowych nie wystarczy, należy niezwłocznie zwrócić się do starszego, miejskiego, gminnego bądź rejonowego komisarza spisowego o uzupełnienie braków.

Między 8 a 12 lutego komisarze spisowi sprawdzą na miejscu w przydzielonych im okręgach, czy wszystkie nieruchomości są zamieszczone w wykazach i czy wystarczy przydzielonych im formularzy spisowych.

W tym samym czasie zapoznają się z instrukcjami spisowymi i wyjaśnią z komisarzami, którym podlegają, wszelkie nasuwające się wątpliwości.

Jeżeli komisarzami spisowymi są nauczyciele lub funkcjonariusze w czynnej służbie państwowej lub samorządowej, władze przełożone są obowiązane udzielić im urlopu na czas konieczny do wykonania czynności spisowych.

Komisarz spisowy musi ściśle przestrzegać tajemnicy urzędowej co do treści wypełnionych formularzy i co do wszystkich wiadomości, jakie w toku spisu otrzymał.

§ 4. Technika spisywania.

Począwszy od dnia 14 lutego 1946 r. okręgowi komisarze spisowi obchodzą wszystkie bez wyjątku znajdujące się na terenie przydzielonych im okręgów zamieszkane obiekty zgodnie z otrzymanymi od władz spisowych wykazami nieruchomości i osobiście wypełniają formularze spisowe według niżej podanych zasad.

Na Ziemiach Odzyskanych komisarze spisowi wypełniają jednocześnie formularze spisowe powszechnego sumarycznego spisu ludności, oraz arkusze spisowe spisu uzupełniającego roczników 1927—1946.

P r o t o k ó ł

z pierwszego posiedzenia Podkomisji Spisów Powszechnych
odbytego w dn. 12 lipca 1948 r.

Początek godz. 10^{00}
koniec godz. 13^{00}

Obecni na posiedzeniu:

Przewodniczący:	Nacz.Wydz.G.U.S.	Padowicz Zygmunt
Członkowie:	II Wiceprezes G.U.S.	Miller Juliusz
	Dyr.Dep.G.U.P.	Czerniewski Konstanty
	" " "	Sokołowski Jan
	Nacz.Wydz.C.U.P.	Janiak Józef
	" " "	Skowron Władysław
	" " "	Wojciechowski Jerzy
	" " G.U.S.	Mozawski Wiktor
	" " "	Zaremba Mieczysław
Sekretarz:	Radca G.U.S.	Koźkowski Czesław
	Referendarz G.U.S.	Dehnelowa Janina

Porządek obrad

I. Zagajenie.
II. Wybór zastępcy przewodniczącego.
III. Sprawozdanie z dotychczasowych prac przygotowawczych do spisów powszechnych prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny.
IV. Organizacja i koordynacja pracy.
V. Zakres czynności Podkomisji Spisów Powszechnych.
VI. Podział pracy Podkomisji.
VII. Terminarz prac.
VIII. Ustalenie terminu następnego zebrania.

Ad I.

Posiedzenie zagaił ob. Padowicz podkreślając wagę prac Podkomisji. Spis projektowany odbiegać będzie od spisów dawniejszych, gdyż szereg zagadnień domaga się dostosowania statystyki do obecnej rzeczywistości i innego naświetlenia; wyniki spisu muszą być opublikowane szybko.
Podkomisja Spisów Powszechnych ma nieco inny zakres pracy niż pozostałe. Zadanie dotyczy zagadnienia, które w związku z terminem 1950 r. jest obecnie stawiane od podstaw.

Warszawa, dnia 20 sierpnia 1949 r. Rok XXVII

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Część „A"
Nr A - 55

TREŚĆ:

DZIAŁ I. SPRAWY OGÓLNE

Poz. 745. Uchwała Rady Ministrów w sprawie prac przygotowawczych do Narodowego Spisu Powszechnego 1950 r.

DZIAŁ II. SPRAWY GOSPODARKI NARODOWEJ

Zarządzenia Ministra Przemysłu Lekkiego w sprawie objęcia w zarząd państwowy przedsiębiorstw firm:

Poz. 746. Zakład Budowy i Naprawy Kotłów Gorzelniczych B. Ziółkowski i S-ka z o. o. Poznań, ul. E. Szczanieckiej Nr. 8.

Poz. 747. Cegielnia A. Ślusarczyk w Zatorze k/Krakowa.

Poz. 748. Drukarnia Leopold Dudek, Kraków, ul. Stolarska 6.

Poz. 749. Orzeczenie Nr. 4 Ministra Przemysłu Lekkiego wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o przejęciu przedsiębiorstw na własność Państwa.

Poz. 750. Orzeczenie Nr. 5 Ministra Przemysłu Lekkiego wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o przejściu przedsiębiorstw na własność Państwa.

Poz. 751. Orzeczenie Ministra Przemysłu Rolnego i Spożywczego wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego o przejęciu przedsiębiorstw na własność Państwa.

Poz. 752. Zarządzenie Głównego Pełnomocnika Rządowego do Spraw Podatku Gruntowego w sprawie określenia równoważników zamiennych oraz warunków uiszczania tymi równoważnikami podatku gruntowego w ziemiopłodach.

DZIAŁ I
SPRAWY OGÓLNE

745.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW
z dnia 10 sierpnia 1949 r.
w sprawie prac przygotowawczych do Narodowego Spisu Powszechnego 1950 r.

W celu stworzenia należytych podstaw do przygotowania Narodowego Spisu Powszechnego 1950 r. Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. W terminie do dnia 1 maja 1950 r. sporządzony będzie wykaz miejscowości przez zarządy gminne pod nadzorem władz administracji ogólnej i według instrukcji ustalonej przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

2. W terminie przewidzianym w instrukcji zostaną sporządzone zbiorcze wykazy miejscowości w powiatach przez powiatowe władze administracji ogólnej.

3. W terminie do dnia 15 kwietnia 1950 r. sporządzony będzie wykaz budynków (nieruchomości) przez zarządy miejskie i gminne pod nadzorem i według instrukcji, jak wskazano wyżej w ust. 1, po uporządkowaniu i uzupełnieniu numeracji budynków (nieruchomości).

4. W terminie do dnia 1 września 1950 r. przeprowadzone będą przez Główny Urząd Pomiarów Kraju prace, związane z ustaleniem powierzchni gmin miejskich i wiejskich na podstawie posiadanych dokumentów, bądź w braku aktualnych dokumentów na podstawie nowych pomiarów.

5. W terminie do dnia 15 kwietnia 1950 r. sporządzone zostaną przez zarządy miejskie i gminne wykazy gospodarstw rolnych według instrukcji wymienionej w ust. 1.

§ 2. 1. Koszty wymienionych prac przygotowawczych do Spisu Narodowego ponosi Skarb Państwa z wyjątkiem określonym w ust. 2.

2. Koszty i wydatki wynikające z § 1 ust. 1, 3 i 5 ponoszą zarządy miejskie i gminne.

§ 3. Druki niezbędne do prac wymienionych w § 1 ust. 1, 2, 3 i 5 dostarcza Główny Urząd Statystyczny na koszt Skarbu Państwa.

§ 4. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrowi Administracji Publicznej, Ministrowi Skarbu i Ministrowi Budownictwa.

§ 5. Uchwała niniejsza podlega ogłoszeniu w Monitorze Polskim i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW **Józef Cyrankiewicz**

DZIAŁ II
SPRAWY GOSPODARKI NARODOWEJ

746.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU LEKKIEGO
z dnia 10 sierpnia 1949 r.
w sprawie objęcia w zarząd państwowy przedsiębiorstwa firmy: Zakład Budowy i Naprawy Kotłów Gorzelniczych B. Ziółkowski i S-ka z o. o. Poznań, ul. E. Szczanieckiej Nr. 8.

Na podstawie § 59a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1947 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 62) zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 maja 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 212) oraz postanowienia Głównej Komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw z dn. 16 lipca 1949 r. Nr I A 196/49 zarządzam objęcie z dniem 10 sierpnia 1949 r. w zarząd państwowy przedsiębiorstwa firmy Zakład Budowy i Naprawy Kotłów Gorzelniczych B. Ziółkowski i S-ka z o. o. Poznań, ul. E. Szczanieckiej Nr. 8.

Sprawowanie zarządu państwowego powierzam Dyrekcji Przemysłu Miejscowego w Poznaniu.

Zarząd państwowy sprawowany będzie zgodnie z postanowieniami dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67) wraz z późniejszymi zmianami.

Zarządzenie niniejsze jest natychmiast wykonalne.

MINISTER PRZEMYSŁU LEKKIEGO **E. Stawiński**

747.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU LEKKIEGO
z dnia 10 sierpnia 1949 r.
w sprawie objęcia w zarząd państwowy przedsiębiorstwa firmy: Cegielnia A. Ślusarczyk w Zatorze k/Krakowa.

Na podstawie § 59a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1947 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 62) zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 maja 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 29 poz. 212) oraz postanowienia Głównej Komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw z dn. 27.V. 1949 r. Nr I A 182/49 zarządzam objęcie z dniem 10 sierpnia 1949 r. w zarząd państwowy przedsiębiorstwa firmy Cegielnia A. Ślusarczyk w Zatorze k/Krakowa.

Sprawowanie zarządu państwowego powierzam Krakowskim Zakładom Ceramiki Czerwonej w Krakowie — Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione z siedzibą w Krakowie.

Zarząd państwowy sprawowany będzie zgodnie z postanowieniami dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67) wraz z późniejszymi zmianami.

Zarządzenie niniejsze jest natychmiast wykonalne.

MINISTER PRZEMYSŁU LEKKIEGO **E. Stawiński**

748.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU LEKKIEGO
z dnia 10 sierpnia 1949 r.
w sprawie objęcia w zarząd państwowy przedsiębiorstwa firmy: Drukarnia Leopold Dudek, Kraków, ul. Stolarska 6.

Na podstawie § 59a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1947 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 62) zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 maja 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 29 poz. 212) oraz postanowienia Głównej Komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw z dn. 24 czerwca 1949 r. Nr I A 132/47 zarządzam objęcie z dniem 10 sierpnia 1949 r. w zarząd państwowy przedsiębiorstwa firmy Drukarnia Leopold Dudek Kraków, ul. Stolarska 6.

Sprawowanie zarządu państwowego powierzam Centralnemu Zarządowi Przemysłu Graficznego.

Zarząd państwowy sprawowany będzie zgodnie z postanowieniami dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67) wraz z późniejszymi zmianami.

Zarządzenie niniejsze jest natychmiast wykonalne.

MINISTER PRZEMYSŁU LEKKIEGO **E. Stawiński**

NARODOWY SPIS POWSZECHNY 1950 R.

W wielu podręcznikach znajdujemy liczby uzupełniające różne opisy krajów i miast, ilustrujące ile ludności liczy dane państwo, poszczególne jego dzielnice, miasta, ile jest ludności męskiej a ile żeńskiej, ile dzieci, młodzieży, ile osób w wieku dojrzałym do pracy, a ile w wieku podeszłym itd.

Jako ilustrację stosunków gospodarczych znajdujemy liczby, które mówią, ile osób pracuje w rolnictwie, ile w przemyśle, w komunikacji, w handlu itd.

W opisach gospodarki rolnej różnych krajów znajdujemy liczby mówiące o powierzchni i rodzaju użytkowania ziemi, o stanie zaopatrzenia rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze, o stanie inwentarza żywego itd. Na podstawie tych liczb mówimy, że w danym kraju gospodarka rolna znajduje się na wysokim poziomie, w innym zaś, że jest na niskim z powodu takich czy innych braków i że aby ją podnieść, trzeba gospodarstwo rolne zaopatrzyć w niezbędne maszyny rolnicze, odpowiednie ziarno do siewu, nawozy, rozwinąć hodowlę zwierząt gospodarskich itd.

Liczb, o jakich wyżej powiedziano, dostarczają nam powszechne spisy. Spisy powszechne są to wielkie prace statystyczne przeprowadzane we wszystkich prawie krajach na świecie, przeważnie co 10 lat. W każdym dobrze prowadzonym gospodarstwie rolnym trzeba po zbiorach obliczyć ile ziarna, kartofli czy innych artykułów trzeba zostawić na siew, ile na wyżywienie osób i inwentarza żywego tego gospodarstwa do następnych zbiorów, a ile można sprzedać, jakie maszyny i narzędzia rolnicze należy oddać do naprawy, a jakie dokupić. W każdym dobrze prowadzonym sklepie trzeba co jakiś czas obliczyć, ile jakich artykułów pozostało. Jeżeli dla dobrej gospodarki konieczne są przykładowo opisane obliczenia w pojedyńczym gospodarstwie rolnym czy w sklepie, to nie do pomyślenia jest gospodarka narodowa bez prowadzenia obliczeń w skali ogólno-państwowej. Jak wiemy nasza gospodarka narodowa rozwija się według z góry określonych planów. Tak więc po wykonaniu w latach 1947—1949 planu trzyletniego, planu, który postawił zadania związane z odbudową naszej gospodarki dotkniętej zniszczeniami ostatniej wojny, jesteśmy obecnie w pierwszym roku Planu 6-letniego, planu wielkiej rozbudowy tej gospodarki, co w wyniku pozwoli wydatnie podnieść dobrobyt materialny i kulturalny ludności. Do opracowania planów gospodarczych konieczne są liczby statystyczne. Wiele tych liczb zbiera się bieżąco codziennie, co miesiąc, czy co kwartał. Wiele z nich zaś można uzyskać jedynie przy pomocy powszechnego spisu.

Jak będzie przeprowadzony Narodowy Spis Powszechny 1950 r.?

Najbliższy Narodowy Spis Powszechny przeprowadzony będzie w całym kraju w ciągu paru dni poczynając od 3 grudnia. Spisać ludność byłoby najłatwiej, gdyby wszyscy bez wyjątku byli w czasie spisu u siebie w domu. Jest to, rzecz prosta, nieosiągalne. Wiele osób w tym czasie będzie poza swym domem, np.: na wczasach, w podróży służbowej itd. Aby nikogo przy spisie nie pominąć — należy spisywać wszystkie osoby według stanu w ściśle określonym momencie, a mianowicie według stanu o północy z dnia 2 na dzień 3 grudnia, ponieważ o tej porze ruchliwość ludności jest najmniejsza. Nie znaczy to, że komisarze spisowi będą spisywać w tym właśnie momencie. Spisywanie odbywać się będzie począwszy od 3 grudnia w godzinach między 8 rano a 8 wieczorem. Komisarze spisowi będą spisywać w każdym mieszkaniu te osoby, które stale w nim mieszkają oraz te osoby, które przybyły do tego mieszkania na pobyt czasowy i znajdowały się tam w momencie o północy z 2 na 3 grudnia. Dzieci, które się urodziły po tej północy oraz osoby zmarłe przed tą północą nie powinny być spisane.

Spis będzie przeprowadzony przez wielką, liczącą 120 tysięcy armię komisarzy spisowych, w większości dobranych spośród starszej młodzieży szkolnej. Podjęli się oni wykonać trudne i odpowiedzialne zadania i dlatego trzeba im w tym pomóc. Komisarza spisowego należy przyjąć w domu jak najżyczliwiej. Trzeba udzielić mu odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w formularzach spisowych. Odpowiedzi muszą być dokładne i kompletne, bo tylko takie odpowiedzi mają wartość dla opracowań liczb statystycznych w Głównym Urzędzie Statystycznym. W przypadku, gdyby komisarz spisowy zażądał okazania mu dowodów niezbędnych do ustalenia ścisłości odpowiedzi na jakieś pytanie formularza spisowego — trzeba mu te dowody okazać. Przy udzielaniu odpowiedzi nie należy mieć żadnych obaw, że zostaną one wykorzystane do innych celów, gdyż odpowiedzi te zabezpieczone są tajemnicą statystyczną. Oznacza to, że odpowiedzi te nie będą wykorzystane w żadnym wypadku dla wymiaru podatków, dokonywania zajęć, dokwaterowania mieszkań itd., lecz służyć będą wyłącznie do liczbowych zestawień statystycznych. Zgodnie z dekretem z dnia 31 lipca 1946 r. o organizacji statystyki państwowej i o Głównym Urzędzie Statystycznym (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 239) komisarze spisowi oraz wszystkie osoby biorące udział w pracach spisowych są obowiązane do zachowania w ścisłej tajemnicy otrzymanych w czasie spisu odpowiedzi na pytania zawarte w formularzach spisowych. Materiały spisu będą niezwłocznie po zakończeniu spisywania odesłane do Głównego Urzędu Statystycznego, gdzie będą użyte wyłącznie do celów statystycznych, to jest będą poddane masowemu opracowaniu przy pomocy specjalnych maszyn statystycznych.

Jeśliby zaszedł wypadek, że ktoś pomimo tego, co wyżej powiedziano, odmówi odpowiedzi lub udzieli jej nieściśle, niezupełnie lub niezgodnie z prawdą albo okaże fałszywe dowody bądź w jakikolwiek inny sposób utrudni komisarzowi spisowemu wykonanie jego czynności — będzie pociągnięty do odpowiedzialności i ukarany.

Do spisu wydrukowano specjalne formularze. Aby je prawidłowo wy-

pełnić, należy zapoznać się dokładnie z treścią zawartych w nich pytań oraz z treścią wskazówek i objaśnień jak udzielać odpowiedzi na te pytania. Odpowiedzi należy wpisywać czytelnie atramentem. Jedynie w przypadku braku pióra i atramentu można użyć czarnego ołówka, który powinien być dość twardy, aby zapisy nie zacierały się. Od czytelności zapisów zależy szybkie i dokładne opracowanie wyników Spisu. Zapis nieczytelny powodować będzie zawsze stratę czasu, a w wielu przypadkach błędy.

Formularze spisowe muszą być podpisane przez osobę, która udzieliła odpowiedzi oraz przez komisarza spisowego.

Co nam przyniesie Narodowy Spis Powszechny 1950 r.?

Narodowy Spis Powszechny obejmie: spis ludności z uwzględnieniem zawodu, spis zamieszkanych mieszkań i nieruchomości (budynków), spis zamieszkanych miejscowości oraz spis gospodarstw rolnych, ogrodniczych, sadowniczych, leśnych, rybnych i hodowlanych. Tak szeroko zakreślony program Narodowego Spisu Powszechnego pozwoli zobrazować w postaci zestawień liczbowych wiele zagadnień z dziedziny gospodarczej i społecznej.

Otrzymamy więc ze spisu informacje, ile jest ludności w Polsce i ile w poszczególnych województwach, w powiatach, miastach, gminach i miejscowościach. Otrzymamy podział tej ludności według płci i wieku, liczbę małżeństw i gospodarstw domowych. Ze spisu dowiemy się, ile osób pracuje w rolnictwie, w przemyśle, w komunikacji, w handlu i ile osób pracuje w szkolnictwie, w służbie zdrowia, w administracji publicznej itd. Dowiemy się jednocześnie, w jakim pracują charakterze, a mianowicie czy są zatrudnieni w przedsiębiorstwach oraz instytucjach uspołecznionych bądź prywatnych, czy też prowadzą własne warsztaty pracy, własne gospodarstwa rolne itd.

Wojna spowodowała wielkie wędrówki ludności w Europie, a szczególnie w Polsce. Ze spisu dowiemy się, ile osób przeniosło się z jednych terenów na inne, ile ze wsi do miast lub odwrotnie, ile osób wróciło z emigracji itd. Dowiemy się ze spisu, ile osób kształci się obecnie i w jakich szkołach oraz ile pozostało jeszcze analfabetów i czy wszyscy oni uczęszczają na kursy.

Powyższe informacje są niezbędne do obliczenia przyrostu ludności, gdzie powiększyć sieć szkół, przedszkoli, bibliotek, placówek służby zdrowia, jak rozbudować sieć handlową, jak zaplanować rozprowadzanie towarów na poszczególne tereny itd.

Ze spisu otrzymamy informacje o warunkach mieszkaniowych, ile jest mieszkań przeludnionych i na jakich terenach, ile zaopatrzonych w instalacje, jak elektryczność, wodociąg, zlew, ustęp itd., a ile jest bez tych instalacji. Dowiemy się jednocześnie, ile posiadamy zamieszkanych budynków, z jakiego są one wybudowane materiału, ile w nich jest mieszkań, izb i ludności. Wszystkie te informacje służyć będą do planowania budownictwa mieszkaniowego.

Ze spisu gospodarstw rolnych dowiemy się, ile jest gospodarstw rolnych, jaka jest powierzchnia gruntów i jak te grunty są użytkowane. Jaki jest stan pogłowia inwentarza żywego i jak zaopatrzone są gospodarstwa

w maszyny i narzędzia rolnicze. Uzyskane stąd liczby pozwolą ustalić, na jakich terenach i w jakim kierunku rozwijać produkcję rolniczą, ile trzeba wyprodukować maszyn i narzędzi rolniczych, aby zaspokoić potrzeby gospodarki rolnej itd.

Dla każdej miejscowości zebrane będą informacje o jej połączeniu ze światem, a więc czy posiada stację kolejową, autobusową, placówkę pocztową, telefon, lub w jakiej najbliższej miejscowości są te połączenia. O każdej miejscowości dowiemy się, czy jest zelektryfikowana, jak również czy posiada szkołę podstawową. Dane te, uzupełnione liczbą domów, mieszkań i ludności służyć będą do zaplanowania rozbudowy sieci komunikacyjnej, pocztowej i telefonicznej, do planu elektryfikacji osiedli i rozbudowy sieci szkolnictwa. Poza tym służyć one będą do opracowania skorowidza— informatora miejscowości.

Pokrótce tylko wymieniono najważniejsze dane, jakich dostarczy tegoroczny Narodowy Spis Powszechny. Szczegółowe opracowania dadzą również liczby ilustrujące wiele innych zagadnień naszego życia społecznego i gospodarczego.

Dla informacji należy dodać, że po ostatniej wojnie przeprowadzono spisy powszechne: w Polsce (w 1946 r.), w Albanii, Austrii, Belgii, Bułgarii, w Niemczech, w Czechosłowacji, w Danii, Francji, Holandii, Norwegii, w Rumunii, Szwecji, na Węgrzech i w wielu innych krajach. Obecnie w 1950 i 1951 r. będą przeprowadzone spisy powszechne prawie we wszystkich krajach świata.

Aby wykonać wielkie zadanie przeprowadzenia spisu — należy całą ludność uświadomić co do zadań spisu i jego potrzeby tak dla Państwa jak i samej ludności.

Sprawnie przeprowadzony spis powszechny, uzyskanie w jego wyniku dokładnych liczb jest chlubnym świadectwem, jakie dany naród może sobie wystawić. Akcja i praca związane ze spisem wymagają przychylnego ustosunkowania się całego społeczeństwa. W tych warunkach spis jest wspólnym dziełem całego narodu. O powodzeniu spisu decyduje uświadomienie i właściwa postawa wszystkich obywateli. W tej wielkiej akcji weźmie czynny udział cały aktyw społeczny. Również młodzież nowej odrodzonej szkoły polskiej weźmie udział w akcji uświadamiania co do celów i zadań spisu tak w szkole jak i poza szkołą, weźmie udział w pracy w charakterze komisarzy spisowych. Młodzież nasza ma już chlubnie zapisane tradycje spisowe. Kiedy np. w lutym 1946 r. zabrakło w województwie olsztyńskim komisarzy spisowych, młodzież Warszawy podążyła tam z pomocą. W tym samym czasie młodzi komisarze spisywali w bardzo trudnych warunkach osiedla górskie. Jeżeli wówczas, w 9 miesięcy po zakończeniu działań wojennych, sprawnie przeprowadzono spis powszechny, to niewątpliwie nasz tegoroczny spis z takim samym jak wówczas ofiarnym udziałem młodzieży ma zapewnione wszelkie warunki powodzenia.

Uwaga. Ilustracje liczbowe: Mały Rocznik Statystyczny 1939 i Rocznik Statystyczny 1949.

Druk GUS 574. XI. 1950. — 150.000.

Druk WZG Oddz. 01, Warszawa, Tamka 1. 150000. Zam. 4689 B-132237.

PREZYDIUM MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ w RADOMSKU

OGŁOSZENIE

W związku z Narodowym Spisem Powszechnym, który w dniu 3 grudnia 1950 r. zostanie przeprowadzony na terenie całego kraju i zgodnie z zarządzeniem Generalnego Dyrektora N.S.P. w Warszawie z dnia 17 sierpnia 1950 r. L. dz. 3/589/50-Prezydium Miejskiej Rady Narodowej podaje do wiadomości, że każda osoba zamieszkała na terenie miasta Radomska musi być zaopatrzona w metrykę urodzenia, ślubu i zaświadczenie pracy.

Wobec powyższego Prezydium M.R.N. w Radomsku wzywa wszystkich mieszkańców miasta, ażeby w terminie do dnia 15-go listopada 1950 r. obowiązkowo zaopatrzyli się w potrzebne metryki i zaświadczenia pracy.

Do wystawiania metryk upoważnione są wyłącznie właściwe Urzędy Stanu Cywilnego, zaś do wystawiania zaświadczeń pracy — Zakłady Pracy.

Osoby nie pozostające w stosunku najmu pracy powinni zaopatrzyć się w odpowiednie zaświadczenia Rad Narodowych, Izb Przemysłowo Handlowych, Rzemieślniczych, Związku Cechów i tp.

ZAŚWIADCZENIA PRACY WINNY ZAWIERAĆ NASTĘPUJĄCE DANE:

1) Nazwa i adres Zakładu Pracy,
2) Nazwisko i imię pracownika,
3) Imiona rodziców,
4) Adres prywatny pracownika,
5) Datę i miejsce urodzenia,
6) Charakter pracy,
7) Pieczęć i podpis Zakładu Pracy i
8) Cel wydania zaświadczenia (do użytku Biura Ewidencji Ludności).

Uzyskane zaświadczenia pracy dla osób od 16 roku życia wzwyż oraz wydobyte z właściwych Urzędów Stanu Cywilnego metryki (na wszystkie zamieszkałe w danym lokalu osoby) w dniu przeprowadzania Spisu za zauprzednio i we własnym zakresie sporządzonym pokwitowaniem głowa rodziny winna doręczyć Komisarzowi Spisowemu.

Winnym nie wykonania powyższego grozi kara do wysokości **25.000** złotych.

Radomsko, dn. 20 października 1950 r.

Za Prezydium

(—) Franciszek Smolarek

Przewodniczący Prezydium M.R.N.

Druk. T. Błaszczeć Radomsko 10/D. 1-120421/50 zam. 223. szt. 100. 23. X. 50.

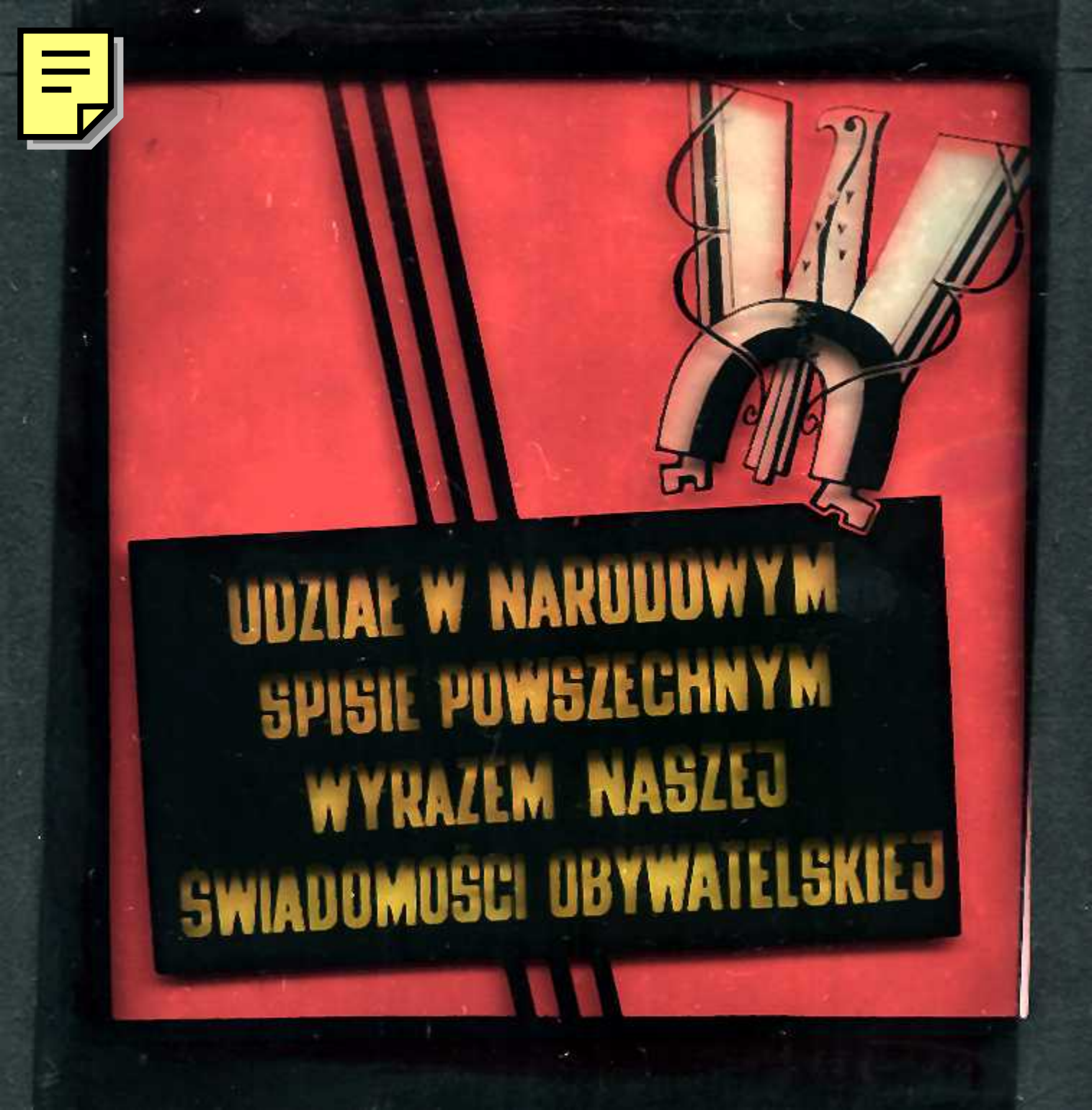
UDZIAŁ W NARODOWYM
SPISIE POWSZECHNYM
WYRAZEM NASZEJ
ŚWIADOMOŚCI OBYWATELSKIEJ

PRZODOWNICY PRACY I NAUKI
W SZEREGACH OBWODOWYCH
I REJONOWYCH
KOMISARZY SPISOWYCH

29

Odpis z odpisu

XXV/41/5

2 maja 1959 r.

Prezes Rady Ministrów
Towarzysz J.Cyrankiewicz
w miejscu

Zgodnie z brzmieniem § 5 uchwały Nr 425/58 Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1958 r. w sprawie prac przygotowawczych do Spisu Powszechnego 1960 r. przedkładam proponowaną listę członków Programowej Komisji Spisowej z prośbą o jej zatwierdzenie.

Komisja Planowania przy Radzie Ministrów

dr Czesław Prawdzic	- dyrektor Zakładu Planów Perspektywicznych
mgr Halina Diamand	- dyrektor Departamentu Koordynacji Zatrudnienia i Płac
mgr Wiktor Herer	- wicedyrektor Zespołu Planowania Rolnictwa
płk Edward Szpittel	- naczelnik Wydziału w Zespole Wojskowym

Ministerstwo Rolnictwa

mgr Edward Bertold	- dyrektor Departamentu Planowania i Ekonomiki

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej

Janusz Obodowski	- wicedyrektor Zarządu Rezerw Roboczych

Polska Akademia Nauk

prof. dr Stanisław Leszczycki - dyrektor Instytutu Geografii

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych

prof.dr Maksymilian Pohorille - rektor

Szkoła Główna Planowania i Statystyki

prof.dr Edward Sztum de Sztrem - kierownik Katedry Demografii

Instytut Ekonomiki Rolnej

prof.dr Franciszek Dziedzin - dyrektor IER

Instytut Budownictwa Mieszkaniowego

prof.dr Adam Andrzejewski - zastępca dyrektora IBM

Towarzystwo Rozwoju Ziem Zachodnich

dr Czesław Pilichowski - sekretarz do spraw programowych TRZZ

Główny Urząd Statystyczny

mgr Czesław Kozłowski	- p.o. dyrektora Biura Spisowego
prof.dr Konstanty Czerniewski	- dyrektor Departamentu Statystyki Rolnictwa i Leśnictwa
mgr Zygmunt Zaremba	- Dyrektor Departamentu Statystyki Ludności i Badań Demogr.

Załącznik do zarządzenia Nr 4
Generalnego Komisarza Spisowego z dnia 11 kwietnia 1960r.

I N S T R U K C J A

Generalnego Komisarza Spisowego

w sprawie: powołania komisarzy i biur spisowych przez prezydia rad narodowych oraz zasad przyznawania dodatków spisowych.

W dniu 18 marca 1960 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę Nr 92/60 w sprawie przygotowań do przeprowadzenia Spisu Powszechnego 1960 r. /załącza się odpis uchwały, która została opublikowana w Monitorze Polskim Nr 33, poz.163/.
Spis Powszechny przeprowadzony zostanie w grudniu 1960 r. i obejmie spis ludności, spis zamieszkanych mieszkań i budynków oraz spis gospodarstw rolnych.

Uchwała Nr 92 Rady Ministrów ustala, że pracami związanymi z przygotowaniem i przeprowadzeniem Spisu na terenie poszczególnych rad narodowych kierują prezydia tych rad w oparciu o instrukcje i wytyczne Generalnego Komisarza Spisowego.

Uchwała ta określa również obowiązki rad narodowych w ramach prac przygotowawczych oraz podstawowe czynności i prace, które obowiązane są wykonać prezydia rad narodowych.
Już obecnie zachodzi konieczność powołania terenowych organów spisowych, do obowiązku których należeć będzie między innymi:

- instruowanie, nadzorowanie i kontrola przebiegu przygotowań do spisu powszechnego w poszczególnych ogniwach rad narodowych,
- kontrola stanu i przebiegu prac związanych z porządkowaniem nazw ulic i numeracji nieruchomości, zarządzonych okólnikiem Nr 5 Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 17 marca 1960 r. w sprawie utrzymywania porządku w zakresie nadawania nazw ulicom i placom oraz numeracji nieruchomości,
- sporządzenie i późniejsze skontrolowanie wykazów miejscowości oraz wykazów nieruchomości i gospodarstw rolnych, zawierających informacje o obiektach podlegających spisaniu, aby przy

163

UCHWAŁA Nr 92 RADY MINISTRÓW

z dnia 18 marca 1960 r.

w sprawie przygotowań do przeprowadzenia spisu powszechnego 1960 r.

W celu stworzenia należytych podstaw organizacyjnych w terenie i zapewnienia odpowiednich warunków do przeprowadzenia spisu powszechnego 1960 r. (zwanego dalej spisem) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Pracami związanymi z przygotowaniem i przeprowadzeniem spisu na terenie całego Państwa kieruje Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, jako Generalny Komisarz Spisowy, na terenie zaś poszczególnych rad narodowych prezydia tych rad według instrukcji i wytycznych Generalnego Komisarza Spisowego.

§ 2. 1. Do wykonania zadań, o których mowa w § 1, prezydia wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) i powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast i dzielnic stanowiących powiaty) powołają wojewódzkich (miejskich) i powiatowych (miejskich, dzielnicowych) komisarzy spisowych oraz ich zastępców.

2. Na komisarza spisowego należy powołać jednego z urzędujących członków prezydium właściwej rady narodowej.

3. Jednym z zastępców wojewódzkiego (miejskiego) komisarza spisowego powinien być kierownik wydziału statystyki, zaś powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) komisarza spisowego — przewodniczący powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) komisji planowania gospodarczego.

4. Do wykonania zadań spisowych na terenie gromad (miast nie stanowiących powiatów i osiedli) prezydia powiatowych rad narodowych powołają na komisarzy spisowych:

1) w gromadach — sekretarzy gromadzkich,

2) w miastach nie stanowiących powiatów i w osiedlach — sekretarzy prezydiów rad narodowych (sekretarzy miejskich, osiedlowych).

5. Prezydia rad narodowych obowiązane są do stałej kontroli przebiegu prac związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem spisu.

6. Komisarze spisowi wszystkich stopni składać będą na posiedzeniach prezydiów rad narodowych, na żądanie tych prezydiów, informacje o przebiegu prac związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem spisu na terenie, dla którego zostali powołani.

7. Komisarze spisowi niższego stopnia podlegają komisarzom spisowym wyższego stopnia, zaś komisarze spisowi wojewódzcy (miejscy w miastach wyłączonych z województw) — Generalnemu Komisarzowi Spisowemu.

§ 3. 1. Na okres prac przygotowawczych i przeprowadzenia spisu prezydia wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) i powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast i dzielnic stanowiących powiaty) utworzą wojewódzkie (miejskie) i powiatowe (miejskie, dzielnicowe) biura spisowe, złożone z pracowników tych prezydiów.

2. Do pracy w biurach spisowych należy oddelegować pracowników przede wszystkim z następujących wydziałów: z komisji planowania gospodarczego, z wydziału rolnictwa i leśnictwa, z wydziału gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, z wydziału finansowego oraz z wydziału (referatu) statystyki.

3. Pracami biura spisowego kieruje jeden z zastępców komisarza spisowego.

§ 4. W celu zapewnienia pomocy ze strony czynnika społecznego w akcji spisowej prezydia rad narodowych powołają społeczne komisje spisowe, złożone z zaproszonych przedstawicieli miejscowych organizacji politycznych i społecznych. Zadaniem komisji będzie współdziałanie z komisarzami spisowymi w akcji werbunkowej kandydatów na rachmistrzów spisowych, w popularyzacji spisu oraz w innych pracach związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem spisu.

§ 5. Do wykonania czynności związanych ze spisywaniem prezydia rad narodowych szczebla powiatowego powołają rachmistrzów spisowych przede wszystkim spośród osób zamieszkałych bądź zatrudnionych (pobierających naukę) na terenie powiatu (miasta, dzielnicy).

§ 6. Sposób i terminy powoływania, szczegółowy zakres zadań oraz tryb działania poszczególnych organów spisowych, jak też terminy i sposób przeprowadzenia prac przygotowawczych do spisu oraz czynności spisowych, określą instrukcje i wytyczne Generalnego Komisarza Spisowego.

§ 7. 1. Upoważnia się prezydia wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) i prezydia powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast stanowiących powiaty) do nakładania na urzędy, przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej i instytucje państwowe obowiązku oddelegowania pracowników powołanych na rachmistrzów spisowych na okres do 14 dni oraz dostarczenia środków transportowych wraz z obsługą, granicach uzasadnionych potrzebami spisu.

2. Pracownicy oddelegowani do akcji spisowej powinni być zwolnieni od zwykłych zajęć służbowych. Pracownikom tym macierzyste zakłady pracy wypłacą pełne wynagrodzenie służbowe wraz z wszystkimi dodatkami, obliczone według zasad obowiązujących przy udzielaniu urlopu wypoczynkowego, za cały okres oddelegowania.

§ 8. 1. Wszystkie urzędy, przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej i instytucje państwowe obowiązane są do traktowania spisu jako sprawy o podstawowym znaczeniu państwowym.

2. Jednostki określone w ust. 1 mają obowiązek współdziałania z Generalnym Komisarzem Spisowym i terenowymi komisarzami spisowymi w przygotowaniu i przeprowadzeniu spisu.

§ 9. W celu przeprowadzenia w terenie wstępnych prac przygotowawczych do spisu:

1) Ministrowie: Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej oraz Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w porozumieniu z Generalnym Komisarzem Spisowym zarządzą, każdy w swoim zakresie, sprawdzenie i zaktualizowanie, na podstawie posiadanych materiałów, przez resortowe służby geodezyjne w terminie do dnia 1 września 1960 r. po-

wierzchni geograficznej powiatów, gromad, miast i osiedli,

2) służba geodezyjna prezydiów powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw i miast stanowiących powiaty) dostarczy biurom spisowym sprawdzone dane, dotyczące aktualnej powierzchni geograficznej powiatów, gromad, miast i osiedli w terminie do dnia 15 września 1960 r.,

3) prezydia właściwych rad narodowych przedłożą na najbliższe sesje rad narodowych projekty uchwał o nadaniu nazw ulicom i placom, o ile te ulice i place nazw dotychczas nie posiadają bądź posiadane przez nie nazwy powinny być zmienione,

4) prezydia właściwych rad narodowych:

a) skontrolują stan uporządkowania, uzupełnienia bądź wprowadzenia numeracji nieruchomości zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 31 stycznia 1950 r. w sprawie numeracji nieruchomości (Dz. U. Nr 3, poz. 28) w terminie do dnia 15 czerwca 1960 r.,

b) zarządzą sporządzenie wykazów miejscowości, nieruchomości i gospodarstw rolnych wraz z przesłaniem list wymiennych (w celu ustalenia dla poszczególnych gospodarstw powierzchni gruntów położonych na terenie różnych jednostek administracyjnych) w terminie i według zasad, jakie określi instrukcja Generalnego Komisarza Spisowego.

§ 10. W celu zapobieżenia powstawaniu trudności mogących spowodować poważne komplikacje w pracach przygotowawczych oraz przy przeprowadzaniu spisu prezydia rad narodowych zaniechają w okresie od dnia 15 czerwca 1960 r. do czasu przeprowadzenia spisu przedkładania wniosków w sprawie zmian nazw miejscowości i dokonywania zmian nazw ulic i placów oraz numeracji nieruchomości.

§ 11. Ministrowie Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości oraz Żeglugi i Gospodarki Wodnej wydadzą w porozumieniu z Generalnym Komisarzem Spisowym odpowiednie polecenia w sprawie przygotowań do przeprowadzenia spisu w obiektach, w których ze względu na ich specjalne przeznaczenie spis należy przeprowadzić przez pracowników tych resortów.

§ 12. 1. Polska Agencja Prasowa i Komitet do Spraw Radiofonii „Polskie Radio" zorganizują w porozumieniu z Generalnym Komisarzem Spisowym odpowiednią popularyzację Spisu.

2. Prezydia rad narodowych zgodnie z wytycznymi Generalnego Komisarza Spisowego zorganizują przedspisową akcję popularyzacyjną zmierzającą do zapoznania ludności z celem oraz sposobem przeprowadzenia Spisu.

§ 13. Minister Łączności zapewni:

1) pierwszeństwo w przesyłaniu i doręczaniu przez placówki pocztowe przesyłek zawierających druki i materiały spisowe,

2) sprawną łączność telegraficzną i telefoniczną organom spisowym w okresie i na zasadach uzgodnionych z Generalnym Komisarzem Spisowym.

§ 14. Minister Komunikacji zarządzi na okres uzgodniony z Generalnym Komisarzem Spisowym:

1) rozszerzenie obowiązku świadczenia usług transportowych dla akcji spisu w trybie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 1951 r. w sprawie świadczenia usług transportowych (Dz. U. z 1951 r. Nr 49, poz. 359 i z 1953 r. Nr 43, poz. 214),

2) pierwszeństwo załadunku i przewozu przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" materiałów dotyczących spisu,

3) sprzedaż biletów kolejowych poza kolejnością osobom legitymującym się delegacjami służbowymi do prac związanych ze spisem,

4) pierwszeństwo w korzystaniu z komunikacji przedsiębiorstw „Państwowa Komunikacja Samochodowa" oraz PLL „Lot" osobom legitymującym się delegacjami służbowymi do prac związanych ze spisem.

§ 15. Prezydia wojewódzkich i powiatowych rad narodowych zapewnią dostarczenie organom spisowym samochodów osobowych oraz odpowiedniej ilości materiałów pędnych na potrzeby związane z przeprowadzeniem spisu. W razie gdyby roczne limity przebiegu tych samochodów osobowych ustalone na podstawie zarządzenia Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 29 stycznia 1957 r. w sprawie ustalenia rocznych norm przebiegu samochodów osobowych jednostek organizacyjnych administracji państwowej, gospodarki uspołecznionej i organizacji społecznych (Monitor Polski Nr 11, poz. 79) okazały się niewystarczające, zezwala się na ich przekroczenie w granicach niezbędnych dla potrzeb akcji spisowej.

§ 16. Minister Oświaty w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami zapewni udział nauczycielstwa i młodzieży szkolnej (powyżej lat 16) przy pracach spisowych, w zakresie uzgodnionym z Generalnym Komisarzem Spisowym.

§ 17. Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami zapewni udział młodzieży szkół wyższych w pracach spisowych, w zakresie uzgodnionym z Generalnym Komisarzem Spisowym.

§ 18. 1. Pracownikom prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) i prezydiów powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast i dzielnic stanowiących powiaty) zatrudnionym stale przy pracach spisowych (co najmniej przez 1 miesiąc) w okresie od 1 kwietnia 1960 r. do 31 stycznia 1961 r. może być przyznany do uposażenia dodatek spisowy w granicach od 200 do 500 zł miesięcznie.

2. Dodatek spisowy płatny jest z dołu i nie podlega podatkowi od wynagrodzeń.

3. Dodatek spisowy przyznaje:

1) przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) w stosunku do osób zatrudnionych w tym prezydium na wniosek kierownika wojewódzkiego (miejskiego) biura spisowego,

2) przewodniczący prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta i dzielnicy stanowiących powiaty) w stosunku do osób zatrudnionych w tym prezydium na wniosek kierownika powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) biura spisowego.

4. Przewodniczący prezydiów rad narodowych, o których mowa w ust. 3, ponoszą osobistą odpowiedzialność za prawidłowe wykorzystanie kwot przyznanych im na dodatki spisowe.

5. Szczegółowe zasady przyznawania dodatków spisowych określi instrukcja Generalnego Komisarza Spisowego wydana w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 19. 1. Upoważnia się Generalnego Komisarza Spisowego do przyznawania rachmistrzom spisowym oraz innym osobom zatrudnionym przy pracach związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem spisu nagród pieniężnych ze środków przeznaczonych na pokrycie kosztów spisu.

2. Zasady przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1, ustali Generalny Komisarz Spisowy w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 20. 1. Koszty papieru, druku i wysyłki formularzy spisowych oraz inne wydatki spisowe z wyjątkami określonymi w ust. 2 i 3 pokrywane są z budżetu Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Rady narodowe pokryją z własnych budżetów wydatki na wynagrodzenia personelu administracyjnego oddelegowanego przez nie do spisu oraz wydatki biurowe.

3. Gromadzkie, osiedlowe i miejskie rady narodowe ponoszą z własnych budżetów koszty dostarczenia rachmistrzom spisowym lokalu, światła, opału i materiałów piśmiennych.

§ 21. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego, zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) i prezydiom rad narodowych.

§ 22. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

ZARZĄDZENIE Nr 5

GENERALNEGO KOMISARZA SPISOWEGO

z dnia 5 maja 1960 r.
(znak: XXV/24/21)

o wprowadzeniu w życie Instrukcji w sprawie przeprowadzenia wstępnych prac przygotowawczych do Spisu Powszechnego 1960 r.

Na podstawie § 9 pkt 4 lit. b) uchwały Nr 92 Rady Ministrów z dnia 18 marca 1960 r. w sprawie przygotowań do przeprowadzenia Spisu Powszechnego 1960 r. (Monitor Polski Nr 33, poz. 163) zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Instrukcję w sprawie przeprowadzenia wstępnych prac przygotowawczych do Spisu Powszechnego 1960 r. — stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

GENERALNY KOMISARZ
SPISOWY

(—) Z. Padowicz

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

DZIENNIK USTAW
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 19 października 1960 r. **Nr 45**

TREŚĆ:
Poz.:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

271 — z dnia 4 października 1960 r. w sprawie przeprowadzenia spisu powszechnego 1960 r. 445
272 — z dnia 4 października 1960 r. w sprawie opłaty leśnej 446

ROZPORZĄDZENIA:

273 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 października 1960 r. w sprawie prowadzenia i zakładania ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów przez Sąd Powiatowy w Oleśnie 446
274 — Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 21 września 1960 r. w sprawie warunków zajmowania i opróżniania lokali w hotelach robotniczych 446

271

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 października 1960 r.

w sprawie przeprowadzenia spisu powszechnego 1960 r.

Na podstawie art. 7 dekretu z dnia 31 lipca 1946 r. o organizacji statystyki państwowej i o Głównym Urzędzie Statystycznym (Dz. U. Nr 41, poz. 239 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1. Spis powszechny 1960 r., zwany dalej „spisem", przeprowadzony będzie w dniach od 6 do 15 grudnia 1960 r. według stanu o północy z dnia 5 na dzień 6 grudnia 1960 r.

§ 2. 1. Spisowi podlegają:
1) osoby mieszkające lub przebywające czasowo na terenie Państwa Polskiego,
2) zamieszkane mieszkania,
3) zamieszkane budynki,
4) gospodarstwa rolne,
5) zwierzęta gospodarskie, znajdujące się w posiadaniu osób i instytucji nie użytkujących gospodarstw rolnych.

2. Spisowi nie podlegają:
1) szefowie przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych w Polsce, cudzoziemski personel tych przedstawicielstw i urzędów, członkowie rodzin tych osób, a także inne osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych na mocy ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych,
2) budynki i mieszkania zajmowane przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne państw obcych w Polsce, a także przez osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych,
3) będące obywatelami państw obcych osoby, których specjalny status prawny określony jest zawartymi przez Polskę umowami międzynarodowymi, jak również budynki, mieszkania i gospodarstwa rolne, zajęte na potrzeby tych osób.

3. Szczegółowy zakres spisu określają odrębne przepisy. Sposób przeprowadzenia spisu określą instrukcje Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego jako Generalnego Komisarza Spisowego.

§ 3. Pracami związanymi z przeprowadzeniem spisu na obszarze całego Państwa kieruje Prezes Głównego Urzędu Statystycznego jako Generalny Komisarz Spisowy, na terenie poszczególnych rad narodowych — prezydia tych rad przez komisarzy spisowych, na podstawie instrukcji i wytycznych Generalnego Komisarza Spisowego.

§ 4. 1. Spis przeprowadzą rachmistrze spisowi według zasad określonych instrukcjami Generalnego Komisarza Spisowego.

2. Rachmistrze spisowi w czasie pełnienia obowiązków spisowych korzystają z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom państwowym.

§ 5. 1. Przeprowadzenie spisu na terenie obiektów zamkniętych, zarządzanych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrom Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, następuje według zasad ustalonych przez wymienionych ministrów w porozumieniu z Generalnym Komisarzem Spisowym.

2. Sposób przeprowadzenia spisu na statkach pełnomorskich określi Minister Żeglugi w porozumieniu z Generalnym Komisarzem Spisowym.

§ 6. 1. Osoby podlegające spisowi obowiązane są udzielić rachmistrzom spisowym wyczerpujących i zgodnych ze stanem faktycznym odpowiedzi na pytania zawarte w formularzach spisowych.

2. Obowiązki przewidziane w ust. 1 ciążą przede wszystkim na:
1) osobie zajmującej mieszkanie lub część mieszkania — co do mieszkania oraz co do osób w nim zamieszkałych i osób czasowo w nim przebywających,
2) osobie zarządzającej gospodarstwem zbiorowym — co do lokalu zajmowanego przez to gospodarstwo oraz co do osób w nim zamieszkałych i osób czasowo w nim przebywających,
3) osobie zarządzającej nieruchomością — co do zarządzanych przez nią budynków i mieszkań oraz co do osób

w nich zamieszkałych i osób czasowo w nich przebywających,

4) osobie zarządzającej lub użytkującej gospodarstwo rolne — co do zarządzanego lub użytkowanego przez nią gospodarstwa rolnego,

5) osobie (kierowniku instytucji) nie użytkującej gospodarstwa rolnego, w której posiadaniu znajdują się zwierzęta gospodarskie — co do tych zwierząt.

3. W razie nieobecności osób obowiązanych do udzielania odpowiedzi, obowiązek ten przechodzi na ich zastępców lub pełnoletnich domowników.

§ 7. Generalny Komisarz Spisowy może zarządzić ponowne przeprowadzenie spisu w tych obwodach, w których spis został przeprowadzony wadliwie. Termin powtórnego spisu należy podać do wiadomości ludności, zamieszkałej w obwodach objętych powtórnym spisem.

§ 8. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego, zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) i prezydiom rad narodowych.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

272

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 października 1960 r.

w sprawie opłaty leśnej.

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. o zagospodarowaniu lasów i nieużytków nie stanowiących własności Państwa oraz niektórych lasów i nieużytków państwowych (Dz. U. Nr 29, poz. 166) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Opłatę leśną przewidzianą w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. o zagospodarowaniu lasów i nieużytków nie stanowiących własności Państwa oraz niektórych lasów i nieużytków państwowych (Dz. U. Nr 29, poz. 166) pobiera się w wysokości 25 zł rocznie od 1 ha obszaru lasów i gruntów leśnych.

2. Jeżeli obszar lasów i gruntów leśnych wynosi część hektara, stosuje się część stawki odpowiednio do liczby arów, nie mniej jednak niż 5 zł.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1961 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

273

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 1 października 1960 r.

w sprawie prowadzenia i zakładania ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów przez Sąd Powiatowy w Oleśnie.

Na podstawie art. 11 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1950 r. Nr 39, poz. 360 i z 1957 r. Nr 31, poz. 133) oraz art. XXIII i LVII przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz. U. z 1946 r. Nr 57, poz. 321) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powierza się Sądowi Powiatowemu w Oleśnie w województwie opolskim prowadzenie i zakładanie ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów dla okręgu tego Sądu.

§ 2. Traci moc § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 1950 r. o dostosowaniu sądów powszechnych do nowych przepisów ustrojowych i o zniesieniu sądów zbędnych (Dz. U. Nr 54, poz. 496) w części dotyczącej powierzenia Sądowi Powiatowemu w Kluczborku prowadzenia i zakładania ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów dla okręgu Sądu Powiatowego w Oleśnie.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1961 r.

Minister Sprawiedliwości: *M. Rybicki*

274

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 21 września 1960 r.

w sprawie warunków zajmowania i opróżniania lokali w hotelach robotniczych.

Na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. — Prawo lokalowe (Dz. U. Nr 10, poz. 59) i art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzeń i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119) zarządza się, co następuje:

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
Główny Urząd Statystyczny
Biuro Spisowe

SPIS POWSZECHNY
z dnia 6 grudnia 1960 r.

Formularz **A**

FORMULARZ MIESZKANIOWO-LUDNOŚCIOWY I ROLNY

Nr

Powiat .....
Miasto .....
Osiedle .....
Gromada .....
Miejscowość:
a) nazwa .....
b) rodzaj miejscowości (np.: wieś, kolonia, przysiółek, osada fabryczna, osada młyńska, gajówka itp.)
Ulica (plac) .....
Nr nieruchomości (domu) Nr mieszkania

Formularze A należy numerować kolejno w obrębie obwodu spisowego.

Na formularzach A użytych jako dodatkowe należy wypełnić część adresową (wraz z numerem obwodu i rejonu spisowego) i oznaczyć je tym samym numerem co formularz główny z dodaniem kolejno liter a, b, c itd. § 21

Dla każdego zamieszkanego mieszkania, pomieszczenia prowizorycznego albo pomieszczenia gospodarstwa zbiorowego należy wypełnić odrębny formularz A.

Obwód spisowy Nr .....
Rejon spisowy Nr .....

Liczba załączonych dodatkowych formularzy A . . . .

OPIS MIESZKANIA (POMIESZCZENIA)

1. **Nazwisko i imię lokatora** — osoby zajmującej na swoje nazwisko mieszkanie lub pomieszczenie prowizoryczne .....

2. Czy spisywane pomieszczenie jest **mieszkaniem**, czy **pomieszczeniem prowizorycznym** lub czy jest to pomieszczenie zajęte przez **gospodarstwo zbiorowe** (wpisać *„mieszkanie"* lub *„pomieszczenie prowizoryczne"* albo *„gospodarstwo zbiorowe"*) § 23

3. Jeżeli w pytaniu 2 wpisano *„pomieszczenie prowizoryczne"*, podać jego **rodzaj**, np.: *wóz wędrowny, wagon kolejowy, statek, berlinka itp.; ziemianka itp.; strych, piwnica itp.; stajnia, stodoła itp.; garaż, lokal sklepowy itp.* (jeżeli ten garaż lub ten lokal sklepowy itp. nie został konstrukcyjnie przystosowany do celów mieszkalnych)

4. Jeżeli w pytaniu 2 wpisano *„gospodarstwo zbiorowe"*, podać jego **dokładną nazwę**, a jeżeli nazwa ta nie określa rodzaju, należy podać również jego **rodzaj**, np.: *„Hotel Polonia" „Dom Wczasowy — Górnik", „Szpital Miejski Nr 1"* itp.; *„Dom Studencki", „Państwowy Dom Rencistów", „Państwowy Dom Dziecka im. H. Sawickiej". „Klasztor OO. Franciszkanów"* itp.

Poniższe pytania od 5 do 12 wypełnić tylko dla mieszkań

5. **Gdzie znajduje się mieszkanie** (wpisać: *„w suterenie", „na parterze", „na 1 piętrze", „na 2 piętrze"* itd. *lub „na poddaszu"*): § 24

6. Izby w mieszkaniu § 25

A. **Ogólna liczba izb** w mieszkaniu (ogółem izb użytkowanych na cele **mieszkalne i niemieszkalne**) (B + C)

B. **Liczba izb** w mieszkaniu (**razem** izb kuchennych i pokojów), użytkowanych **wyłącznie** lub **częściowo** na cele **mieszkalne** (a + b)

a. izby kuchenne

b. pokoje

C. **Liczba izb** w mieszkaniu, użytkowanych **stale i wyłącznie na cele niemieszkalne**

7. Jeżeli w mieszkaniu są **izby** użytkowane **stale i wyłącznie na cele niemieszkalne** (podane w pkt 6 C), wymienić do **jakich celów niemieszkalnych te izby służą**, np.: *gabinet dentystyczny, zakład fotograficzny, zakład fryzjerski* itp.

Wyposażenie w instalacje § 26

(Należy wykazać tu instalacje czynne lub chwilowo nieczynne. Nie należy wykazywać instalacji nieczynnych dłużej niż rok wskutek niezdatności do użytku)

8. **Czy w mieszkaniu jest wodociąg** (wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*)

9. **Jeżeli w mieszkaniu nie ma wodociągu**, to podać **gdzie znajduje się wodociąg**, z którego korzystają mieszkańcy, wpisując: *„wewnątrz tego budynku"* (np.: w sąsiednim mieszkaniu, na korytarzu, w piwnicy itp.) lub *„poza tym budynkiem"* (np.: na podwórzu, na ulicy, na terenie sąsiedniej nieruchomości itp.). Jeżeli **w ogóle** nie korzystają z wodociągu — wpisać *„nie ma"*

10. **Czy w mieszkaniu jest ustęp** (wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*)

11. **Jeżeli w mieszkaniu nie ma ustępu**, to podać gdzie **znajduje się ustęp**, z którego mieszkańcy korzystają, wpisując: *„wewnątrz tego budynku"* (np.: jeżeli do ustępu jest wejście z korytarza, z klatki schodowej itp.), *„poza tym budynkiem"* (np. na podwórzu itp.)

12. **Czy w mieszkaniu znajdują się następujące instalacje:**

a. **zlew lub umywalka** (wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*) . . . . . .
b. **łazienka** (wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*) . . . . . .
c. **elektryczność** (wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*) . . . . . .
d. **gaz** (wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*) . . . . . .
e. **centralne ogrzewanie** (wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*) . . . . . .

OBJAŚNIENIA

Do pytania 2. Prawidłowość odpowiedzi na pytanie 2 ma zasadnicze znaczenie, gdyż właściwe ustalenie, czy spisywane pomieszczenie jest **mieszkaniem**, czy **pomieszczeniem prowizorycznym** bądź pomieszczeniem zajętym przez **gospodarstwo zbiorowe** — decyduje o należytym wypełnieniu następnych pytań.

Do pytania 6A. W pytaniu 6A podać **ogólną liczbę izb**, zarówno użytkowanych wyłącznie lub częściowo na cele **mieszkalne**, jak też użytkowanych stale i wyłącznie na cele **niemieszkalne**.

Zwraca się uwagę, że liczba podana w pytaniu 6A powinna się równać sumie liczb podanych w pytaniu 6B i 6C. Jeśli w pytaniu 6C nie wystąpi liczba (tzn. w mieszkaniu nie ma izb użytkowanych na cele niemieszkalne), należy w pytaniu 6B wpisać tę samą liczbę co w pytaniu 6A.

Do pytania 6C (izby użytkowane stale i wyłącznie na cele **niemieszkalne**). Zdarzają się **wyjątkowe** przypadki, że jakaś izba w mieszkaniu użytkowana **jest stale i wyłącznie na cele niemieszkalne (zawodowe)**, np.: jako gabinet dentystyczny, zakład fotograficzny, zakład fryzjerski, gabinet rentgenologiczny itp., przy czym — z uwagi na rodzaj wykonywanej w tej izbie czynności zawodowej — izba taka **nie może** być użytkowana jednocześnie na cele mieszkalne, np.: jako miejsce do spania, do spożywania posiłków itp. W takich wyjątkowych przypadkach izbę taką należy zaliczyć do izb użytkowanych **stale i wyłącznie na cele niemieszkalne**, a w pytaniu 7 wymienić do jakich celów niemieszkalnych ta izba służy.

Do pytania 9. Jeżeli w mieszkaniu **jest** wodociąg, to na pytanie 9 **nie należy** udzielać odpowiedzi, a całe pytanie należy przekreślić na krzyż.

Do pytania 11. Jeżeli w mieszkaniu **jest** ustęp, to na pytanie 11 **nie należy** udzielać odpowiedzi, a całe pytanie należy przekreślić na krzyż.

SPIS

Spisać wszystkie osoby w tym mieszkaniu (pomieszczeniu) według stanu o północy

W poszczególnych gospodarstwach domowych należy spisać osoby w następującej kolejności: głowa gospodarstwa, współmałżonek, dzieci w stanie wolnym w kolejności od najstarszych wiekiem, wychowankowie, rodzice głowy gospodarstwa, rodzice współmałżonka, inni krewni lub powinowaci, dzieci pozostające w związku małżeńskim, ich współmałżonkowie i ich dzieci **Nazwisko i imię**	§§ 28 i 29 **Stosunek do głowy gospodarstwa domowego** Wpisać: „głowa gospodarstwa" bądź „żona" („mąż") „syn" „córka" „pasierb" „wychowanek" „ojciec" „teściowa" „synowa" „zięć" „wnuk" itd.	**Mieszka tu stale czy przebywa czasowo?** Wpisać „stale" lub „przebywa czasowo"	**Dla osób, które mieszkają tu stale, lecz były czasowo nieobecne,** wpisać a) „czasowo nieobecny (a)" i podać b) przyczynę nieobecności	**Dla osób, które przebywały tu czasowo,** wpisać: **Adres miejsca stałego zamieszkania**	**Przyczynę, dla jakiej tu przybyły**	§§ 27 i 30	§ 31 **Płeć** męska wpisać „M" żeńska wpisać „Ż"	§ 32 **Data urodzenia**	§ 33 **Stan cywilny faktyczny** Wpisać, zgodnie z oświadczeniem osoby spisywanej, jedno z określeń: „kawaler" „panna" „żonaty" „zamężna" „wdowiec" „wdowa" „rozwiedziony (a)" „separowany (a)"	§ 34 **Miejsce zamieszkania w dniu 31.XII 1950 r.** Wpisać: a) nazwę powiatu b) nazwę miejscowości c) charakter miejscowości (wpisać „miasto" lub „wieś"). Jeżeli mieszkał(a) **w tej samej miejscowości,** wpisać „tutaj"	§ 35 **Wykształcenie** Wypełnić dla osób urodzonych w 1953 r. i wcześniej a) **Poziom wykształcenia** Wpisać jedno z określeń: „wyższe ukończone" „wyższe nie ukończone" „średnie ogólnokształcące ukończone" „średnie ogólnokształcące nie ukończone" „średnie zawodowe ukończone" „średnie zawodowe nie ukończone" „zasadnicze zawodowe ukończone" „zasadnicze zawodowe nie ukończone" „podstawowe..." (oraz wpisać najwyższą ukończoną klasę) „domowa" „umie tylko czytać" „nie umie czytać ani pisać" b) **Czy obecnie uczęszcza do szkoły (uczelni)?** Wpisać „tak" lub „nie"
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
2			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
3			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
4			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
5			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
6			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
7			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
8			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
9			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b
10			a b	powiat miejscowość ulica i nr domu			dzień miesiąc rok		a b c	a b

Zestawienie danych dla ludności spisanej w mieszkaniu (pomieszczeniu) §§ 51 i 52

Liczba wszystkich spisanych osób	Liczba osób czasowo przebywających	Liczba mieszkańców stałych		Z ogólnej liczby mieszkańców stałych jest osób						
		ogółem	w tym czasowo nieobecnych	płci		urodzonych w latach			utrzymujących się	
				męskiej	żeńskiej	1900 i wcześniej	1901—1944	1945—1960	z rolnictwa	ze źródeł pozarolniczych
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Uwaga.

Suma liczb w rubr. 2 + 3 = liczbie w rubr. 1
Suma liczb w rubr. 5 + 6 = liczbie w rubr. 3
Suma liczb w rubr. 7 + 8 + 9 = liczbie w rubr. 3
Suma liczb w rubr. 10 + 11 = liczbie w rubr. 3

DSP — zam. 5419/d/60 — 3.600.000 egz.

LUDNOŚCI

stale zamieszkałe oraz osoby czasowo w nim przebywające
z dnia 5 na 6 grudnia 1960 roku

Dla każdej osoby podać posiadane przez nią źródło utrzymania, wpisując do odpowiednich rubryk dane o pracy głównej, pracy dodatkowej, niezarobkowym źródle utrzymania bądź o pozostawaniu na utrzymaniu rodziny § 36

Praca główna

§§ 37 i 38	§§ 37 i 39	§§ 37 i 40	§ 41	§ 42	§ 43	§ 44	§ 45	§ 49	§ 50
Adres zakładu pracy	**Nazwa zakładu pracy** (Nie używać skrótów) Jeżeli zakład pracy jest prywatny, wpisać również nazwisko i imię właściciela lub dzierżawcy	**Rodzaj działalności zakładu pracy** Wpisać, czym zakład pracy się zajmuje, a więc: co produkuje? co buduje? jakie inne zadania spełnia?	**Czy zakład pracy jest:** *„państwowy" „spółdzielczy" „organizacji politycznej" „organizacji społecznej" „organizacji wyznaniowej" „prywatny"†*	**Wpisać dokładną nazwę obecnie wykonywanego zawodu** lub **określenie wykonywanych czynności.** Dla osób pełniących **funkcję kierowniczą** wpisać tę funkcję. Dla **użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych i pomagających im w pracy** wpisać *„rolnik"*	**Grupa społeczna** Dla pracowników zatrudnionych (najemnych) wpisać *„pracownik fizyczny"* lub *„pracownik umysłowy"* Dla pozostałych osób wpisać jedno z określeń: *„chałupnik" „członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej" „członek spółdzielni pracy" „użytkownik gospodarstwa rolnego"*) „pracuje na rachunek własny"**) „pomaga w pracy..."***) (oraz podać nazwisko i imię osoby, której pomaga) „duchowny"*	**Jeżeli jest użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego** lub **pracuje na rachunek własny,** wpisać **ilu zatrudnia pracowników najemnych.** Jeżeli nie zatrudnia, wpisać *„nie"*	**Praca dodatkowa** Jeżeli posiada pracę dodatkową, wpisać: a) dokładną nazwę wykonywanego zawodu lub określenie wykonywanych czynności b) grupę społeczną c) czy praca ta jest stała czy sezonowa (wpisać „stała" lub „sezonowa")	**Niezarobkowe źródło utrzymania** Jeżeli posiada niezarobkowe źródło utrzymania, wpisać jego rodzaj, np.: *„emerytura" („renta starcza") „renta inwalidzka" „dożywocie" „stypendium" „dochód z wynajmu lokalu"* itd.	**Utrzymywanie przez rodzinę** Jeżeli jest na utrzymaniu rodziny, wpisać *„na utrzymaniu..."* oraz podać na czyim, np.: *„na utrzymaniu ojca" „na utrzymaniu matki" „na utrzymaniu brata"* itd.

§ 46 Dla indywidualnych gospodarstw rolnych wpisać: *„gospodarstwo rolne indywidualne"*

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		
powiat miejscowość ulica i nr domu							a b c		

Uwaga. Jeżeli w danym mieszkaniu (pomieszczeniu) podlega spisaniu więcej niż 10 osób, **należy do spisania pozostałych osób użyć dodatkowego formularza** (formularzy) A. W przypadku tym „Zestawienie danych dla ludności spisanej w mieszkaniu (pomieszczeniu)" należy wypełnić na formularzu **głównym**, sumując dane dla osób spisanych na formularzu głównym i na formularzach dodatkowych.

*) **Użytkownik gospodarstwa rolnego** — jest to osoba, która prowadzi indywidualne gospodarstwo rolne — patrz § 43 pkt 5 Instrukcji.

) **Pracujący na rachunek własny — jest to osoba, która prowadzi własny lub dzierżawiony warsztat rzemieślniczy, sklep, stragan itp., zarobkuje własną taksówką, dorożką itp., wykonuje tak zwany wolny zawód (np. jako literat, lekarz uprawiający praktykę prywatną itp.) — patrz § 43 pkt 6 Instrukcji.

***) **Pomagający w pracy** — jest to osoba pomagająca **stale i bez umownego wynagrodzenia** członkowi rodziny w prowadzeniu gospodarstwa rolnego bądź w pracy na rachunek własny — patrz § 43 pkt 7 Instrukcji.

OPIS INDYWIDUALNEGO GOSPODARSTWA ROLNEGO

Dla każdego indywidualnego gospodarstwa rolnego, jak również dla zwierząt gospodarskich u każdej osoby nie użytkującej gruntów, należy wypełnić odrębnie stronę 4 formularza A. Jeżeli w danym mieszkaniu zachodzi potrzeba wypełnienia po raz drugi strony 4 formularza A dla następnego gospodarstwa rolnego lub zwierząt gospodarskich u następnej osoby nie użytkującej gruntów, należy użyć dodatkowego formularza (formularzy) A.

Działki o powierzchni co najmniej 10 arów (1000 m²), jeżeli chociaż w części są użytkowane rolniczo, należy spisywać tak jak gospodarstwa rolne.

Dla gospodarstwa rolnego należy wypełnić **I, II i III** Część strony 4 formularza A, zaś dla osoby posiadającej tylko zwierzęta gospodarskie — **II** Część.

§§ 82, 83 i 85

Nazwisko i imię użytkownika indywidualnego gospodarstwa rolnego
albo
osoby nie użytkującej gruntów a posiadającej tylko zwierzęta gospodarskie

.....

Część I. Powierzchnia gospodarstwa §§ 84 i 86

W poniższych tabelkach należy spisać **całkowitą powierzchnię gruntów**, na których użytkownik gospodaruje, niezależnie od tego czy grunty te stanowią jeden obszar ziemi, czy też składają się z kilku odrębnych części położonych w różnych miejscach (nawet na terenie różnych gromad, miast, osiedli), jak również bez względu na to czy są one własnością użytkownika lub któregoś z członków jego gospodarstwa domowego, czy też są dzierżawione lub użytkowane z innego tytułu.

Liczby z wierszy oznaczonych znakiem ▲ muszą być ze sobą zgodne.

A. Ogólna powierzchnia gruntów gospodarstwa, na których użytkownik gospodaruje

		hektary	ary	
1.	Grunty **własne** (bez gruntów oddanych w dzierżawę, za odrobek, w dożywocie lub odstąpionych z innego tytułu)			
2.	Grunty **dzierżawione od Państwa** (np.: z Państwowego Funduszu Ziemi, PGR, administracji lasów państwowych itp.)			
3.	Grunty **dzierżawione od osób prywatnych**			
4.	Grunty **użytkowane z innego tytułu** (np.: *grunty służbowe, działały rolne służby leśnej, grunty otrzymane w dożywocie, za odrobek* itp.) — wymienić z jakiego			
5.	**Ogółem powierzchnia gruntów gospodarstwa** (suma danych z wierszy od 1 do 4) ▲			[1]

B. Z ogólnej powierzchni gruntów wykazanych w tabelce A wiersz 5 przypada na grunty położone

		hektary	ary	
1.	Na terenie gromady (miasta, osiedla), w której użytkownik zamieszkuje			[2]
2.	Na terenie innych gromad (miast, osiedli)			
3.	**Ogółem powierzchnia gruntów gospodarstwa** (suma danych z wierszy 1 + 2) ▲			

C. Sposób użytkowania gruntów w gospodarstwie

		hektary	ary	
1.	Grunty orne i ogrody warzywne (ziemia zasiana, przeznaczona pod zasiew, ugory oraz odłogi)			
2.	Sady (z uprawą i bez uprawy ziemiopłodów między drzewami) oraz szkółki drzew owocowych			
3.	Łąki trwałe			
4.	Pastwiska naturalne			
5.	**Razem użytki rolne** (suma danych z wierszy od 1 do 4) — hektary / ary			[3]
6.	Lasy, zagajniki, szkółki drzew leśnych			
7.	Stawy rybne (zarybione i nie zarybione)			
8.	Grunty pod zabudowaniami, podwórzami, placami, ogrodami ozdobnymi, drogami itp.			
9.	Inne grunty użytkowe (torfowiska, żwirownie, kamieniołomy, powierzchnie zarośnięte wikliną, wody itp.)			
10.	Nieużytki (bagna, piaski ruchome, wydmy, skały, wyrobiska po torfie itp.)			
11.	**Ogółem powierzchnia gruntów gospodarstwa** (suma danych z wierszy od 1 do 4 oraz od 6 do 10) ▲			

D. Podać z ilu odrębnych części gruntów (oddzielonych od siebie gruntami nie należącymi do spisywanego gospodarstwa) **składa się:**

1. **Ogólna powierzchnia gruntów gospodarstwa** (spisana w tabelce C wiersz 11) .....
2. **Powierzchnia gruntów ornych** (spisana w tabelce C wiersz 1) .....

Część II. Zwierzęta gospodarskie § 85 pkt 3 i § 87

W poniższej tabelce należy spisać **wszystkie** zwierzęta gospodarskie znajdujące się:
— **w tym gospodarstwie rolnym** § 87
albo
— **u osoby nie użytkującej gruntów a posiadającej tylko zwierzęta gospodarskie** § 85 pkt 3

	sztuki			sztuki	
1. Konie ogółem		[4]	**3. Trzoda chlewna ogółem**		[7]
a. poniżej 3 lat			a. do 3 miesięcy (prosięta)		[8]
b. 3-letnie i starsze			b. od 3 do 6 miesięcy		[9]
2. Bydło ogółem		[5]	c. 6-miesięczne i starsze (bez macior na chów)		[10]
a. poniżej 1 roku			d. 6-miesięczne i starsze maciory na chów		[11]
b. 1-roczne i starsze (bez krów)			**4. Owce**		[12]
c. krowy		[6]			

Część III. Maszyny i narzędzia rolnicze § 88

W poniższej tabelce należy podać:
— w rubryce **a** — **liczbę maszyn i narzędzi rolniczych** stanowiących **wyłączną własność** użytkownika tego gospodarstwa,
— w rubryce **b** — **ilu wspólników** (łącznie z użytkownikiem tego gospodarstwa) posiada daną maszynę lub narzędzie rolnicze stanowiące **ich wspólną prywatną własność.**

Lp.	Rodzaje maszyn i narzędzi rolniczych	Liczba maszyn i narzędzi rolniczych stanowiących wyłączną własność użytkownika gospodarstwa (a)	Liczba wspólników, posiadających daną maszynę lub narzędzie stanowiące ich wspólną prywatną własność (b)	
1.	Wozy zwykłe			
2.	Wozy ogumione [13]			
3.	Pługi konne wszelkie			
4.	Kultywatory i brony sprężynowe			
5.	Siewniki rzędowe [14]			[22]
6.	Obsypniki (radła) i wypielacze jednorzędowe			
7.	Wypielacze wielorzędowe i wieloraki			
8.	Kosiarki [15]			
9.	Żniwiarki			
10.	Snopowiązałki [16]			
11.	Grabie konne			
12.	Kopaczki do ziemniaków [17]			
13.	Młocarnie bez czyszczenia [18]			
14.	Młocarnie z czyszczeniem [19]			
15.	Wialnie i młynki			
16.	Sieczkarnie			
17.	Kieraty			
18.	Parniki			
19.	Opryskiwacze i opylacze			
20.	Silniki elektryczne trójfazowe [20]			
21.	Silniki spalinowe			
22.	Traktory (podać typ) ..... [21]			[23]
23.	Przyczepy traktorowe			
24.	Pługi traktorowe			

25. Czy użytkownik gospodarstwa korzystał w 1960 roku z maszyn albo narzędzi rolniczych będących w posiadaniu kółka rolniczego (wpisać *„korzystał"* lub *„nie korzystał"*) .....

(Podpis osoby udzielającej odpowiedzi)

(Podpis Obwodowego Rachmistrza Spisowego)

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
Główny Urząd Statystyczny
Biuro Spisowe

SPIS POWSZECHNY
z dnia 6 grudnia 1960 r.

Formularz **B1**

FORMULARZ DLA ZAMIESZKANEJ NIERUCHOMOŚCI NA TERENIE MIASTA LUB OSIEDLA

Nr .....

Powiat .....
Miasto .....
Osiedle .....
Ulica (plac) .....
Nr nieruchomości (domu) .....

Formularze B_1 należy numerować kolejno w obrębie obwodu spisowego.
Na formularzach B_1 użytych jako dodatkowe należy wypełnić część adresową (wraz z numerem obwodu i rejonu spisowego) i oznaczyć je tym samym numerem co formularz główny z dodaniem kolejno liter a, b, c itd. [§ 53]

Dla każdej zamieszkanej nieruchomości należy wypełnić odrębny formularz B_1.

Obwód spisowy Nr .....
Rejon spisowy Nr .....
.....
.....

Liczba załączonych:
a) dodatkowych formularzy B_1 . . . .
b) formularzy A (głównych) . . . .
c) dodatkowych formularzy A . . . .

1. W czyim **zarządzie (administracji)** znajduje się obecnie nieruchomość .....

Wpisać pełną nazwę instytucji zarządzającej daną nieruchomością (np.: „Zarząd Budynków Mieszkalnych", „Administracja Domów Mieszkalnych" itp., nazwę spółdzielni mieszkaniowej z podaniem jej typu, nazwę zakładu pracy, nazwę instytucji państwowej lub organizacji społecznej zarządzającej daną nieruchomością). Jeżeli nieruchomość jest prywatną własnością (lub jest dzierżawiona przez osobę prywatną), to podać nazwisko i imię właściciela (dzierżawcy), dodając wyraz *„prywatny"* [§ 54]

Część I. Opis zamieszkanych budynków (obiektów)

Dla każdego zamieszkanego budynku (mieszkalnego lub niemieszkalnego), jak również dla każdego zamieszkanego obiektu nie będącego budynkiem, przeznacza się jeden wiersz.

§ 56 Nr budynku w kolejności spisywania	§ 57 Numery formularzy A wypełnionych dla danego budynku	§ 58 Czy budynek jest mieszkalny, czy niemieszkalny. Wpisać *„mieszkalny"* lub *„niemieszkalny"*. Dla budynku niemieszkalnego wpisać ponadto jego rodzaj, np.: *fabryka, szkoła, szpital* itp. W przypadku gdy nie jest to budynek lecz obiekt zamieszkany — wpisać jego rodzaj, np.: *wóz tędrowny, wagon kolejowy, statek, barłinka, ziemianka* itp.	§ 59 Rok budowy. Wpisać *„przed 1918"* lub *„1918 — 1944"*, a dla budynków wybudowanych po 1944 r. wpisać rok oddania budynku do użytkowania	§ 60 Rok odbudowy. Podać tylko dla takich budynków, które zostały odbudowane po 1944 r.	§ 61 Materiał ścian. Wpisać: *„mur"*, *„drewno"*, *„mur pruski"*, a jeżeli inny — wpisać jaki	§ 62 Materiał pokrycia dachu. Wpisać: *„blacha"*, *„dachówka"*, *„papa"*, *„gont"*, *„słoma"*, a jeżeli inny — wpisać jaki	§ 63 Wysokość budynku. Jeżeli jest parterowy wpisać *„parter"*. Jeżeli piętrowy — wpisać ile pięter posiada powyżej parteru	§ 64 Wyposażenie budynku w instalacje: elektryczność. Wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*	wodociąg. Wpisać *„sieciowy"* lub *„lokalny"* bądź *„nie ma"*	kanalizację. Wpisać *„sieciowa"* lub *„lokalna"* bądź *„nie ma"*	gaz. Wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*	centralne ogrzewanie. Wpisać *„jest"* lub *„nie ma"*	Liczba mieszkań zamieszkanych (z rubr. d Cz. II)	Liczba izb użytkowanych wyłącznie lub częściowo na cele mieszkalne w mieszkaniach (z rubr. f Cz. II)	Liczba mieszkańców stałych: ogółem (z rubr. 3 Cz. II)	w tym zamieszkujących w mieszkaniach (z rubr. 12 Cz. II)
Rubryki od 4 do 13 wypełnić tylko dla budynków mieszkalnych																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I																
II																
III																
IV																
V																
VI																
Ogółem w nieruchomości — Wpisać liczbę budynków mieszkalnych			×	×	×	×	×					×				

Wpisać liczbę budynków mieszkalnych wyposażonych				
w elektryczność	w wodociąg sieciowy	w kanalizację sieciową	w gaz	

.....
(Podpis osoby udzielającej odpowiedzi)

OBJAŚNIENIA

Rubryki od 4 do 13 należy wypełnić w oparciu o informacje uzyskane od właściciela budynku, administratora bądź lokatorów. Dla budynków niemieszkalnych (obiektów) należy w rubrykach od 4 do 13 wpisać ciągłą linię.

Rubryki od 14 do 17 wypełnia się po uprzednim wypełnieniu Części II na stronie 2 formularza B_1. Do rubryk tych należy przepisać z Części II odpowiednie liczby dla poszczególnych budynków (obiektów). Szczegółowe przepisy jak należy wypełniać te rubryki podano w § 65 Instrukcji.

Liczby w wierszu **„Ogółem w nieruchomości"** w rubrykach od 14 do 17 muszą być zgodne z odpowiednimi liczbami rubryk d, f, 3 i 12 w wierszu „Ogółem w nieruchomości" w Części II na stronie 2 formularza B_1.

Część II. Zestawienie zbiorcze dla zamieszkanej nieruchomości

Dla każdego mieszkania, pomieszczenia prowizorycznego albo pomieszczenia gospodarstwa zbiorowego przeznacza się jeden wiersz, do którego należy wpisać odpowiednie dane z formularza A.

Nr budynku w kolejności spisywania (jak w rubr. 1 na str. 1 form. B_1)	Nr form. A	Nr mieszkania. W razie braku numeru wpisać „bez numeru"	Charakter pomieszczenia. Wpisać „mieszkanie" lub „pomieszczenie prowizoryczne" bądź „gospodarstwo zbiorowe" (z pyt. 8 na str. 1 form. A)	Nazwisko i imię lokatora — osoby zajmującej mieszkanie lub pomieszczenie prowizoryczne. Dla gospodarstwa zbiorowego podać jego dokładną nazwę (i rodzaj, o ile nazwa nie określa rodzaju) (z pyt. 1 lub 4 na str. 1 form. A)	Liczba izb użytkowanych wyłącznie lub częściowo na cele mieszkalne w mieszkaniu (z pyt. 8B na str. 1 form. A)	Przepisać z odpowiednich rubryk „Zestawienia danych dla ludności spisanej w mieszkaniu (pomieszczeniu)" ze str. 2 form. A: Liczba wszystkich spisanych osób	Liczba osób czasowo przebywających	Liczba mieszkańców stałych: ogółem	w tym czasowo nieobecnych	Z ogólnej liczby mieszkańców stałych jest osób: płci: męskiej	płci: żeńskiej	urodzonych w latach: 1900 i wcześniej	urodzonych w latach: 1901—1944	urodzonych w latach: 1945—1960	utrzymujących się: z rolnictwa	utrzymujących się: ze źródeł pozarolniczych	Liczba mieszkańców stałych zamieszkujących: w mieszkaniu	w pomieszczeniu prowizorycznym	w pomieszczeniu gospodarstwa zbiorowego
																			Uwaga. Ogólną liczbę mieszkańców stałych wpisaną w rubr. 3 należy podać w jednej z tych trzech rubryk — w zależności od zapisu w rubr. 4		
a	b	c	d	e	f	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
Główny Urząd Statystyczny
Biuro Spisowe

SPIS POWSZECHNY 1960 R.

ODEZWA DO LUDNOŚCI

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 1960 r. w grudniu br. będzie przeprowadzony na obszarze całej Polski — Spis Powszechny ludności, zamieszkanych mieszkań i budynków oraz gospodarstw rolnych.

Będzie to już piąty spis powszechny w dziejach Polski i trzeci po Wyzwoleniu.

Spisy powszechne są przeprowadzane we wszystkich krajach co dziesięć lat.

Od ostatniego spisu powszechnego przeprowadzonego w Polsce w r. 1950 upłynęło 10 lat. W ciągu minionego dziesięciolecia liczba ludności powiększyła się o około 5 milionów, w szybkim tempie rozwijała się gospodarka narodowa.

Od 1950 r. wraz z rozwojem sił wytwórczych wzrastało systematycznie zatrudnienie w przemyśle, budownictwie i innych działach gospodarki narodowej. Proces uprzemysłowienia kraju, rozwój postępu technicznego, nauki, oświaty i kultury spowodowały zasadnicze zmiany w zatrudnieniu według zawodów. Nastąpił poważny wzrost liczby pracowników wykwalifikowanych.

Poważne zmiany zaszły na wsi, gdzie zwiększyła się liczba zatrudnionych poza rolnictwem.

W tych warunkach dane spisu powszechnego 1950 r. mają już tylko znaczenie historyczne i stąd wynika konieczność przeprowadzenia Spisu Powszechnego w celu zebrania aktualnych danych statystycznych, charakteryzujących ludność, zamieszkane mieszkania i budynki oraz gospodarstwa rolne, aby na ich podstawie można było planować na najbliższe lata dalszy rozwój gospodarki narodowej i najbardziej właściwie zaspokajać potrzeby naszego społeczeństwa.

146

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 lipca 1970 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie kierunków studiów objętych planowym zatrudnieniem absolwentów.

Na podstawie art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie kierunków studiów objętych planowym zatrudnieniem absolwentów (Dz. U. Nr 22, poz. 147) w § 2 ust. 1 pkt 2 skreśla się wyrazy „z wyjątkiem handlu zagranicznego".

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

147

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 lipca 1970 r.

w sprawie przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1970 r.

Na podstawie art. 9 i 10 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o organizacji statystyki państwowej (Dz. U. Nr 10, poz. 47) zarządza się, co następuje:

§ 1. Narodowy Spis Powszechny 1970 r., zwany dalej „Spisem", przeprowadzony będzie na terenie całego Państwa w dniach od 8 do 15 grudnia 1970 r. według stanu o północy z dnia 7 na 8 grudnia 1970 r.

§ 2. 1. Spisem zostaną objęte:

1) osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające na terenie Państwa,
2) zamieszkane mieszkania,
3) zamieszkane budynki,
4) indywidualne gospodarstwa rolne.

2. Nie podlegają Spisowi:

1) szefowie i cudzoziemski personel przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych w Polsce, członkowie rodzin tych osób oraz inne osoby korzystające z przywilejów i immunitetów na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych;
2) budynki, mieszkania i gospodarstwa rolne zajęte na potrzeby przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych w Polsce, a także osób korzystających z przywilejów i immunitetów;
3) obywatele państw obcych, którzy objęci są specjalnym statusem prawnym określonym zawartymi przez Polskę umowami międzynarodowymi, jak również budynki, mieszkania i gospodarstwa rolne zajęte na potrzeby tych osób.

3. Szczegółowy zakres Spisu określi Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 3. 1. Pracami związanymi z przygotowaniem i przeprowadzeniem Spisu kierują:

1) na terenie całego Państwa — Prezes Głównego Urzędu Statystycznego jako Generalny Komisarz Spisowy,
2) na terenie poszczególnych jednostek podziału administracyjnego — komisarze spisowi powołani przez prezydia właściwych dla danego terenu rad narodowych.

2. Sposób przeprowadzenia Spisu określą instrukcje Generalnego Komisarza Spisowego.

§ 4. 1. Spis przeprowadzą rachmistrze spisowi, powołani przez właściwych dla danego terenu komisarzy spisowych, według zasad określonych instrukcjami Generalnego Komisarza Spisowego.

2. Rachmistrze spisowi w czasie pełnienia obowiązków spisowych korzystają z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom państwowym.

§ 5. 1. Sposób i zasady przeprowadzenia Spisu, w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego, określą:

1) na terenie obiektów zamkniętych, zarządzanych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości oraz Prezesowi Urzędu Rezerw Państwowych — wymienieni ministrowie oraz Prezes Urzędu Rezerw Państwowych,
2) na statkach pełnomorskich — Minister Żeglugi.

2. Sposób i zasady spisywania obywateli polskich przebywających czasowo za granicą określi Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

§ 6. 1. Osoby podlegające Spisowi obowiązane są do udzielania organom spisowym ścisłych, pełnych i zgodnych z prawdą odpowiedzi na pytania zawarte w formularzach spisowych.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także właścicieli, użytkowników i zarządców w odniesieniu do objętych Spisem: zamieszkanych mieszkań, zamieszkanych budynków oraz indywidualnych gospodarstw rolnych.

3. W razie nieobecności osób obowiązanych do udzielenia odpowiedzi obowiązek ten przechodzi na ich zastępców lub pełnoletnich domowników.

4. W razie nieobecności osób obowiązanych do udzielenia odpowiedzi, zamieszkałych w gospodarstwach zbiorowych — obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży na osobach zarządzających tymi gospodarstwami lub ich zastępcach.

§ 7. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego może zarządzić powtórzenie Spisu w tych obwodach, w których Spis został przeprowadzony wadliwie. Termin powtórnego Spisu należy podać do wiadomości ludności zamieszkałej w obwodach objętych tym Spisem.

§ 8. 1. W dniach od 9 do 16 stycznia 1971 r. zostanie przeprowadzony reprezentacyjny spis kontrolny. Wybrane obwody spisowe, szczegółowy zakres spisu kontrolnego oraz tryb jego przeprowadzenia ustali Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Osoby objęte reprezentacyjnym spisem kontrolnym obowiązane są umożliwić — na żądanie osób przeprowadzających spis — sprawdzenie prawidłowości informacji udzielonych na pytania zawarte w formularzach spisu kontrolnego oraz udostępnić posiadane w tym zakresie dokumenty.

§ 9. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, właściwym ministrom i kierownikom urzędów centralnych oraz Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego i prezydiom rad narodowych.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

148

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 26 czerwca 1970 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania dekretów o podatku obrotowym i o podatku dochodowym.

Na podstawie art. 3 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 49, poz. 449 z późniejszymi zmianami), art. 11 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 26 z późniejszymi zmianami) oraz art. 2 ust. 3 pkt 1 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 1967 r. w sprawie wykonania dekretów o podatku obrotowym i o podatku dochodowym (Dz. U. z 1968 r. Nr 1, poz. 1 i z 1969 r. Nr 19, poz. 146) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Przez stałe miejsce sprzedaży wytworów gospodarstwa rolnego (ust. 1) rozumie się sklep, budkę lub stale zajmowany stragan, znajdujące się poza obrębem gospodarstwa rolnego.";
2) w § 59:
a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) przychody osiągane ze sprzedaży posiłków (śniadania, obiady, kolacje):
a) przez osoby fizyczne w miejscowościach na terenie gromad oraz w osiedlach i miastach o liczbie mieszkańców do 20 tysięcy — w ilości do 30 posiłków każdego rodzaju na dobę,
b) przez osoby fizyczne w pozostałych miejscowościach — w ilości do 20 posiłków każdego rodzaju na dobę,
c) przez inne osoby na terenie całego kraju — w ilości do 10 posiłków każdego rodzaju na dobę,
jeżeli sprzedaż posiłków nie jest połączona ze sprzedażą napojów alkoholowych; ograniczenie ilości sprzedawanych posiłków do 30 lub 20 na dobę nie dotyczy wypadków sporadycznego żywienia myśliwych cudzoziemców przez pracowników państwowych gospodarstw leśnych;",
b) w pkt 10 kropkę na końcu zdania zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: „jeżeli łączny obrót z tej sprzedaży nie przekracza kwoty 24.000 zł rocznie".

§ 2. W stosunku do 1970 r. przez użyty w § 1 pkt 2 lit. b) wyraz „rocznie" rozumie się okres od dnia wejścia w życie rozporządzenia do końca roku.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie poczynając od roku podatkowego 1970.

Minister Finansów: *J. Trendota*

149

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 czerwca 1970 r.

w sprawie zniesienia Ośrodka Zamiejscowego Sądu Wojewódzkiego w Kielcach z siedzibą w Radomiu.

Na podstawie art. 5 § 3 Prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1964 r. Nr 6, poz. 40, z 1967 r. Nr 13, poz. 55 i z 1969 r. Nr 13, poz. 98) zarządza się, co następuje:

§ 1. Znosi się Ośrodek Zamiejscowy Sądu Wojewódzkiego w Kielcach z siedzibą w Radomiu.

§ 2. Tracą moc:

1) § 1 lit. c) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 1957 r. w sprawie ośrodków zamiejscowych niektórych sądów wojewódzkich (Dz. U. Nr 36, poz. 154),
2) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 maja 1967 r. w sprawie zmiany obszaru właściwości i organizacji Ośrodka Zamiejscowego Sądu Wojewódzkiego w Kielcach z siedzibą w Radomiu (Dz. U. Nr 22, poz. 103),
3) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 1969 r. w sprawie zmiany obszaru właściwości Ośrodka Zamiejscowego Sądu Wojewódzkiego w Kielcach z siedzibą w Radomiu (Dz. U. Nr 18, poz. 141).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *S. Walczak*

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka", Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.

Zam. 886. **Cena 1,60 zł**

Z A R Z Ą D Z E N I E Nr 18

GENERALNEGO KOMISARZA SPISOWEGO

z dnia 30 października 1970r.

/znak: XVIII-3-1001-15/

wprowadzające instrukcję organizacyjną w sprawie zadań i trybu działania terenowych organów spisowych w zakresie przygotowania i przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1970r.

Na podstawie § 8 uchwały Nr 194/69 Rady Ministrów z dnia 21 października 1969r. w sprawie przygotowania, przeprowadzenia oraz opracowania wstępnych wyników Narodowego Spisu Powszechnego 1970r. zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Instrukcję Organizacyjną w sprawie zadań i trybu działania terenowych organów spisowych w zakresie przygotowania i przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1970r., stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Instrukcja o której mowa w § 1 składa się z dwóch wydanych odrębnie zeszytów zawierających:

a/ <u>Zeszyt 1</u>
- Przepisy ogólne
- Zasady organizacji Spisu
- Przepisy szczegółowe dla organów spisowych stopnia wojewódzkiego
- Przepisy szczegółowe dla organów spisowych stopnia powiatowego
- Przepisy końcowe

b/ <u>Zeszyt 2</u>
- Przepisy ogólne
- Zasady organizacji Spisu
- Przepisy szczegółowe dla organów spisowych stopnia gromadzkiego i oddziałów biur spisowych
- Przepisy końcowe

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

GENERALNY KOMISARZ SPISOWY

/-/ prof.dr Wincenty Kawalec
P r e z e s
Głównego Urzędu Statystycznego

Za zgodność:
mgr M.Surwiłło
/st.radca kier./

Załącznik do zarządzenia nr 18
Generalnego Komisarza Spisowego
z dnia 30 października 1970r.

INSTRUKCJA ORGANIZACYJNA

w sprawie zadań i trybu działania terenowych organów spisowych w zakresie przygotowania i przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1970r.

Zeszyt 2

dla organów spisowych stopnia gromadzkiego oraz dla oddziałów biur spisowych

CZĘŚĆ I

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1

Postanowienia wstępne

1. Podstawy prawne Narodowego Spisu Powszechnego 1970r. stanowią:

a/ ustawa z dnia 15 lutego 1962r. o organizacji statystyki państwowej /Dz.U. Nr 10, poz.47/,

b/ uchwała nr 387/66 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1966r.w sprawie spisu powszechnego w 1970r. i prac przygotowawczych do tego spisu - zwana dalej uchwałą nr 387/66,

c/ uchwała nr 194/69 Rady Ministrów z dnia 21 października 1969r. w sprawie przygotowania, przeprowadzenia oraz opracowania wstępnych wyników Narodowego Spisu Powszechnego 1970r. - zwana dalej uchwałą nr 194/69,

d/ decyzja nr 20/69 Prezydium Rządu z dnia 21 października 1969r., w sprawie programu prac przygotowawczych do Narodowego Spisu Powszechnego 1970r., szczegółowego zakresu spisu, środków zabezpieczających jego przygotowanie i przeprowadzenie oraz opracowania i ogłoszenia wyników - zwana dalej decyzją nr 20/69,

e/ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 lipca 1970r. w sprawie przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1970r. /Dz.U. Nr 17, poz.147/,

f/ Zarządzenie nr 67 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia

LSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
BIURO SPISÓW

NARODOWY SPIS POWSZECHNY
z dnia 8 grudnia 1970 r.

Projekt

Formularz **A**

FORMULARZ MIESZKANIOWO-LUDNOŚCIOWY I ROLNY

Nr .....

Powiat .....

Miasto .....

Osiedle .....

Gromada .....

Miejscowość:

a) nazwa .....

b) rodzaj .....
(np.: wieś, kolonia, przysiółek, osada fabryczna, osada młyńska, gajówka itp.)

Ulica (plac) .....

Nr ..... nieruchomości

Nr ..... mieszkania

Formularze A należy numerować kolejno w obrębie obwodu spisowego.

Dla każdego zamieszkanego mieszkania, gospodarstwa zbiorowego, obiektu ruchomego lub pomieszczenia prowizorycznego należy wypełnić odrębny formularz A.

Jeżeli spisywane jest mieszkanie, należy wypełnić odpowiedzi na pytania I—XII, natomiast pytania odnośnie rodzaju pomieszczenia nie będącego mieszkaniem należy przekreślić na krzyż.

Jeżeli spisywane jest pomieszczenie nie będące mieszkaniem, po wpisaniu danych dotyczących odpowiedniego rodzaju pomieszczenia, należy przekreślić na krzyż całą tę część formularza, która obejmuje opis mieszkania oraz dwa pozostałe pytania przeznaczone dla pomieszczeń innych niż spisywane.

Obwód spisowy Nr .....

Liczba załączonych dodatkowych formularzy A .....
.....

Liczba załączonych formularzy D .....

Nr formularza B_1 lub B_2 .....

1 OPIS MIESZKANIA § 18

I. Nazwisko i imię lokatora § 19 .....

Właściwe odpowiedzi na pytania III—X wraz z symbolami cyfrowymi należy zakreślić obwódką, w odpowiedzi na pytanie II należy wpisać odpowiednie dane liczbowe.

II. Wielkość mieszkania § 20

Wyszczególnienie pomieszczeń w mieszkaniu	Długość w metrach (podać z jednym znakiem po przecinku)	Szerokość w metrach (podać z jednym znakiem po przecinku)	Powierzchnia w m² (podać z jednym znakiem po przecinku)
Izby			
Kuchnia z oknem			
Pokoje			
1)			
2)			
3)			
4)			
5)			
6)			
7)			
8)			
Inne izby			
Razem powierzchnia izb			
Pomieszczenia nie będące izbami			
a) przedpokój			
b) kuchnia bez okna lub z oknem, ale zajmująca powierzchnię mniejszą niż 4 m²			
c) łazienka			
d) ustęp			
e)			
f)			
g)			
Razem powierzchnia pomieszczeń nie będących izbami			
Ogółem powierzchnia użytkowa mieszkania			

III. Położenie mieszkania § 21

X. w suterenie
0. na parterze
1. na I piętrze
2. na 2 piętrze
3. na 3 piętrze
4. na 4 piętrze
5. na 5 piętrze
6. na 6 piętrze i wyżej
7. na poddaszu

IV. Stałe urządzenie kąpielowe w mieszkaniu § 23

1. jest
2. nie ma

V. Wodociąg § 24

1. jest w mieszkaniu

nie ma w mieszkaniu, ale mieszkańcy korzystają z wodociągu

2. wewnątrz tego budynku
3. poza tym budynkiem

4. mieszkańcy nie korzystają z wodociągu

VI. Ustęp § 25

1. jest w mieszkaniu spłukiwany
2. jest w mieszkaniu niespłukiwany

nie ma w mieszkaniu, ale mieszkańcy korzystają z ustępu

3. wewnątrz tego budynku
4. poza tym budynkiem

VII. Zlew lub umywalka § 26

1. jest w mieszkaniu

nie ma w mieszkaniu zlewu ani umywalki, ale mieszkańcy

2. korzystają ze zlewu wewnątrz tego budynku
3. nie korzystają ze zlewu

VIII. Gaz w mieszkaniu § 27

1. jest z sieci
2. jest z butli
3. nie ma

IX. Centralne ogrzewanie w mieszkaniu § 28

1. jest
2. nie ma

X. Ciepła woda bieżąca w mieszkaniu § 29

1. jest ogrzewana poza mieszkaniem
2. jest ogrzewana w mieszkaniu
3. nie ma

Informacje o budynku, w którym znajduje się mieszkanie § 30
(przepisać odpowiednio z formularza B_1 lub B_2)

XI. Forma własności budynku (przepisać z pytania II)

a) Czyją własność stanowi budynek: **1. instytucji**
2. osoby prywatnej

Jeżeli budynek jest własnością **instytucji** —

b) nazwa instytucji, która jest właścicielem budynku
.....
.....

c) resort, któremu ta instytucja podlega .....
.....
.....

Jeżeli budynek jest własnością **osoby prywatnej** —

e) czy prywatny właściciel jest płatnikiem podatku gruntowego [tak] [nie]

f) łączna powierzchnia użytkowa wszystkich mieszkań znajdujących się w tym budynku
[do 110 m²] [ponad 110 m²]

XII. Symbol roku budowy budynku (przepisać z pytania V) .....

RODZAJ POMIESZCZENIA NIE BĘDĄCEGO MIESZKANIEM

2 Gospodarstwo zbiorowe § 31
.....
(nazwa gospodarstwa zbiorowego)

3 Obiekt ruchomy § 32
.....
(rodzaj obiektu)
.....
(nazwisko i imię użytkownika)

Pomieszczenie prowizoryczne § 33
.....
(rodzaj pomieszczenia prowizorycznego)
.....
(nazwisko i imię użytkownika)

SPIS LUDNOŚCI

A OSOBY MIESZKAJĄCE STALE ORAZ PRZEBYWAJĄCE CZASOWO

		Nr 1	Nr 2	Nr 3
1	NAZWISKO			
2	IMIĘ			
3	**Mieszka tu stale** (i był w momencie spisu obecny lub nieobecny), czy **przebywa czasowo?** Odpowiednie zakreślić obwódką. Dla tych osób mieszkających stale, które przebywają tu poza domem rodzinnym w związku z nauką, pracą itp. — wypełnić ponadto Blankiet Kontrolny Nr 1 — patrz § 66 Instrukcji	1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo
4	Dla osób, które mieszkają tu stale, **lecz były nieobecne, podać przyczynę nieobecności**			
5	Dla osób, które przebywały tu czasowo, wpisać: **adres miejsca stałego zamieszkania** — a) Nazwa miejscowości	a)	a)	a)
	b) Ulica i numer domu	b)	b)	b)
	c) Nazwa powiatu	c)	c)	c)
6	**przyczynę, dla której tu przybyły**			
7	**Stosunek do głowy gospodarstwa domowego** — wpisać wszystkim osobom			
8	**Stosunek do głowy pierwszego gospodarstwa domowego** — wpisać głowie drugiego gospodarstwa i dalszych			
9	**Płeć.** Zakreślić obwódką: dla męskiej 1. M, dla żeńskiej 2. Ż	1. M 2. Ż ←	1. M 2. Ż ←	1. M 2. Ż ←
10	**Stan cywilny.** Wpisać jedno z określeń: *kawaler, panna, żonaty, zamężna, wdowiec, wdowa, rozwiedziony, rozwiedziona, separowany, separowana*			
11	**Data urodzenia:** dzień / miesiąc słownie / rok	/ /	/ /	/ /
12	**Miejsce urodzenia** - rozumiane jako miejsce zamieszkania matki w chwili urodzenia danej osoby — a) Nazwa miejscowości (lub wpisać *tuta/*)	a)	a)	a)
	b) W zależności od **charakteru tej miejscowości** zakreślić obwódką 1. miasto lub 2. wieś	b) 1. miasto 2. wieś	b) 1. miasto 2. wieś	b) 1. miasto 2. wieś
	c) Nazwa powiatu (obcego państwa)	c)	c)	c)
13	Od kiedy mieszka **stale** w tej miejscowości? Wpisać rok przybycia lub *od urodzenia*			
14	Dla przybyłych tu w latach 1961—1970 podać **miejsce poprzedniego zamieszkania** — a) Nazwa miejscowości	a)	a)	a)
	b) Nazwa powiatu (obcego państwa)	b)	b)	b)
15	**Wykształcenie.** **Poziom wykształcenia.** W zależności od posiadanego świadectwa ukończenia szkoły lub określonej w Instrukcji (§ 47) liczby klas (lat studiów) wpisać **jedno z określeń** podanych u dołu 2 str. formularza*)			
16	**Kierunek wykształcenia uzyskanego w szkole.** Wpisać np. *ogólnokształcący, budowlany, elektrotechniczny, mechaniczny, włókienniczy, rolny, ekonomiczny, handlowy, medyczny, muzyczny, matematyczny* itp.			
17	**Czy uczy się w szkole?** Zakreślić obwódką 1. TAK lub 2. NIE	1. TAK 2. NIE ←	1. TAK 2. NIE ←	1. TAK 2. NIE ←
18	**Źródła utrzymania. Dla każdej osoby podać wszystkie posiadane przez nią źródła utrzymania.** **1 Praca I** — **Adres zakładu pracy** a) Nazwa miejscowości	a)	a)	a)
	b) Ulica i numer domu	b)	b)	b)
19	**Nazwa zakładu pracy.** Podać pełną nazwę zakładu pracy — Jeżeli z nazwy nie wynika rodzaj działalności zakładu pracy, wpisać dodatkowo, czym zakład się zajmuje: co produkuje? co buduje? jakie inne zadania spełnia? — Jeżeli zakład pracy jest prywatny, wpisać obok nazwy (lub określenia rodzaju działalności) **nazwisko i imię właściciela**			
20	**Zawód wykonywany** w opisanym wyżej zakładzie pracy. Określić dokładnie wykonywane zajęcie lub zajmowane stanowisko (pełnioną funkcję) — patrz § 55			
21	**Grupa społeczna.** Wpisać jedno z określeń podanych u dołu 3 str. formularza**)			
22	Jeżeli pracuje w **spółdzielni pracy** lub **rolniczej spółdzielni produkcyjnej,** a jest jej członkiem, wpisać *członek spółdzielni*			
23	**1a Praca II dodatkowa** — Nazwa zakładu pracy			
24	**W jakim charakterze pracuje?** (Sposób wypełnienia jak w wierszu 21**)			
25	Czy praca jest **stała,** czy **sezonowa?** Odpowiednie zakreślić obwódką	1. stała 2. sezonowa	1. stała 2. sezonowa	1. stała 2. sezonowa
26	**2 Niezarobkowe źródło utrzymania** — Rodzaj niezarobkowego źródła utrzymania. Wpisać: *emerytura, renta inwalidzka, stypendium* itp.			
27	Grupa społeczna **)			
28	**3 Utrzymywanie przez rodzinę.** Wpisać, na czyim jest utrzymaniu (np. *ojca, męża, brata itp.*) i wpisać nr tej osoby. **Uwaga** — jeżeli nie ma na tym formularzu osoby utrzymującej, patrz § 63 Instrukcji			
29	Jeżeli posiada **więcej niż jeden rodzaj źródła utrzymania,** wskazać **główny.** Zakreślić obwódką **jedno** z określeń. Jeżeli posiada tylko **jeden** rodzaj źródła utrzymania, przekreślić rubrykę na krzyż	1 praca 2 niezarobkowe źródło 3 utrzymywanie	1 praca 2 niezarobkowe źródło 3 utrzymywanie	1 praca 2 niezarobkowe źródło 3 utrzymywanie

B OSOBY TRWALE NIEOBECNE — Z POWODU NAUKI, PRACY itp. (Każdej osobie wypełnić ponadto Blankiet Kontrolny Nr 2)

	NAZWISKO I IMIĘ	Z którym gospodarstwem domowym jest związana. Nr osoby będącej głową	Stosunek do głowy tego gospodarstwa	Przyczyna trwałej nieobecności	Płeć (zakreślić obwódką)	Rok urodzenia	Stan cywilny	Nazwa miejscowości, w której przebywa	Nazwa szkoły, zakładu pracy itp.	Grupa społeczna**)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1					1. M 2. Ż					
2					1. M 2. Ż					
3					1. M 2. Ż					

*) Określenia poziomu wykształcenia:
wyższe ukończone
pomaturalne ukończone
średnie ukończone
zasadnicze zawodowe ukończone
• *podstawowe ukończone*
lub
niepełne wyższe
niepełne średnie
• *... klas szkoły podstawowej*
• *samouk*
• *umie tylko czytać*
• *nie umie pisać ani czytać*

Uwaga. Przy określeniach z kropką nie podaje się kierunku wykształcenia w wierszu 16

Nr 4	Nr 5	Nr 6	Nr 7	Nr 8
1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo.	1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 1a. Mieszka stale — nieobecny 2. Przebywa czasowo
a) ..... b) ..... c)	a) ..... b) ..... c)	a) ..... b) ..... c)	a) ..... b) ..... c)	a) ..... b) ..... c) .....
1. M 2. Ż ←	1. M 2. Ż ←	1. M 2. Ż ←	1. M 2. Ż ←	1. M 2. Ż ←
a) ..... b) 1. miasto 2. wieś c)	a) ..... b) 1. miasto 2. wieś c)	a) ..... b) 1. miasto 2. wieś c)	a) ..... b) 1. miasto 2. wieś c)	a) ..... b) 1. miasto 2. wieś c) .....
a) ..... b)	a) ..... b)	a) ..... b)	a) ..... b)	a) ..... b) .....
1. TAK 2. NIE ←	1. TAK 2. NIE ←	1. TAK 2. NIE ←	1. TAK 2. NIE ←	1. TAK 2. NIE ←
a) ..... b)	a) ..... b)	a) ..... b)	a) ..... b)	a) ..... b) .....
1. stała 2. sezonowa	1. stała 2. sezonowa	1. stała 2. sezonowa	1. stała 2. sezonowa	1. stała 2. sezonowa
[1] praca [2] niezarobkowe źródło [3] utrzymywanie	[1] praca [2] niezarobkowe źródło [3] utrzymywanie	[1] praca [2] niezarobkowe źródło [3] utrzymywanie	[1] praca [2] niezarobkowe źródło [3] utrzymywanie	[1] praca [2] niezarobkowe źródło [3] utrzymywanie

**) Dla pracowników zatrudnionych (najemnych) wpisać *pracownik fizyczny* lub *pracownik umysłowy*.

Dla pozostałych wpisać **jedno** z określeń:

wykonuje pracę nakładczą
pracuje w oparciu o umowę prowizyjną
pracuje w oparciu o umowę ajencyjną
użytkownik gospodarstwa rolnego
pracuje na rachunek własny
pomaga w pracy ... (podać, komu pomaga, np. *mężowi, żonie, ojcu* itp. i wpisać nr tej osoby)
duchowny

ZESTAWIENIE DLA LUDNOŚCI SPISANEJ W MIESZKANIU (POMIESZCZENIU) — § 69

Liczba wszystkich osób spisanych w części A (t.j. bez osób trwale nieobecnych) (2+3)	Liczba osób przebywających czasowo	Liczba osób mieszkających stale				Główne źródło utrzymania osób mieszkających stale						Liczba gospodarstw domowych		Liczba sporządzonych Blankietów Kontrolnych	
		ogółem (5+6) a także (7+8+9+10+11+12)	w tym nieobecnych w domu	płci		praca osobiście wykonywana		własne niezarobkowe źródło	utrzymywanie przez			razem	w tym z użytkownikiem gospodarstwa rolnego	Nr 1	Nr 2 (równa liczbie osób trwale nieobecnych)
				męskiej M	żeńskiej Ż	w rolnictwie (a+b+c+h)	poza rolnictwem (d+e)	(f+g)	pracującego: w rolnictwie (i)	pracującego: poza rolnictwem (k)	posiadającego niezarobkowe źródło (l)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

OPIS INDYWIDUALNEGO GOSPODARSTWA ROLNEGO

Dla każdego indywidualnego gospodarstwa rolnego należy wypełnić odrębną stronę 4 formularza A. Jeżeli w danym mieszkaniu zamieszkuje dwóch lub więcej użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych, to do spisania drugiego i następnych gospodarstw należy użyć dodatkowych formularzy A. Za indywidualne gospodarstwo rolne uważa się jednostkę gospodarczą stanowiącą całość organizacyjno-produkcyjną o powierzchni ogólnej co najmniej 0,10 *ha* (10 arów) jeżeli chociaż w części użytkowana jest rolniczo (to jest jako: grunty orne, ogród, sad, winnica, szkółka drzew, łąka, pastwisko, las i staw) i jeżeli stanowi przedmiot samodzielnego indywidualnego użytkowania.

.....

Nazwisko i imię użytkownika indywidualnego gospodarstwa rolnego

CZĘŚĆ I. POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA

W poniższych tabelkach należy spisać całkowitą powierzchnię gruntów, na których użytkownik gospodaruje, niezależnie od tego czy grunty te stanowią jeden obszar ziemi, czy też składają się z kilku odrębnych części położonych w różnych miejscach (nawet na terenie różnych gromad, miast i osiedli), jak również bez względu na to czy są one własnością użytkownika lub któregoś z członków jego gospodarstwa domowego, czy też są dzierżawione lub użytkowane z innego tytułu.

A. Tytuł użytkowania gruntów w gospodarstwie

		hektary	ary
1	Grunty **własne** (bez gruntów oddanych w dzierżawę, za odrobek lub odstąpionych z innego tytułu)		
2	Grunty **dzierżawione od Państwa** (np. z Państwowego Funduszu Ziemi, PGR, administracji lasów państwowych itp.). Wymienić od jakiej instytucji		
3	Grunty **dzierżawione od osób prywatnych**		
4	Grunty **użytkowane z innego tytułu** (np. grunty służbowe, deputaty rolne służby leśnej, grunty otrzymane w dożywocie, za odrobek itp.). Wymienić z jakiego		
5	**Ogółem powierzchnia gruntów gospodarstwa** (suma powierzchni z wierszy od 1 do 4)		

B. Sposób użytkowania gruntów w gospodarstwie

		hektary	ary
1	Grunty orne i ogrody warzywne		
2	Sady oraz szkółki drzew owocowych		
3	Użytki zielone (łąki trwałe, pastwiska naturalne)		
4	**Razem użytki rolne** (suma powierzchni z wierszy od 1 do 3)	hektary:	ary:
5	Lasy, zagajniki, szkółki drzew leśnych		
6	Stawy rybne		
7	Grunty pod zabudowaniami		
8	Pozostałe grunty		
9	**Ogółem powierzchnia gruntów gospodarstwa** (suma powierzchni z wierszy od 1 do 3 oraz od 5 do 8)		

CZĘŚĆ II. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

W poniższej tabelce należy spisać wszystkie zwierzęta gospodarskie znajdujące się w danym gospodarstwie rolnym, które stanowią własność użytkownika gospodarstwa lub któregoś z członków jego gospodarstwa domowego oraz sztuki przyjęte na wychów, opas lub przebywające w gospodarstwie z innego powodu.

		sztuk
1	Bydło	
1a	w tym krowy	
2	Trzoda chlewna	
3	Konie	
4	Owce	

CZĘŚĆ III. MASZYNY ROLNICZE

Lp.	Rodzaje maszyn rolniczych	Jeżeli użytkownik gospodarstwa rolnego posiada daną maszynę stanowiącą	
		jego wyłączną własność — wpisać liczbę maszyn	**wspólną prywatną własność — wpisać liczbę wszystkich wspólników**
		a	b
1	Siewniki zbożowe		
2	Kosiarki		
3	Żniwiarki		
4	Snopowiązałki		
5	Kopaczki do ziemniaków		
6	Młocarnie z czyszczeniem		
7	Młocarnie bez czyszczenia		
8	Parniki elektryczne		
9	Silniki elektryczne trójfazowe (wolnostojące)		
10	Silniki spalinowe		
11	Traktory (podać typ i serię)		
12	Przyczepy traktorowe		
13	Wozy ogumione		

ZESTAWIENIE DLA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM UŻYTKOWNIKA GOSPODARSTWA ROLNEGO — § 70

Wypełnić na podstawie notowań w „Arkuszu pomocniczym dla sporządzenia zestawień"

Nr osoby będącej głową gospodarstwa domowego	Liczba wszystkich osób **mieszkających stale** w gospodarstwie domowym	W tym osoby **pracujące**			
		razem (C+D+E)	w spisanym gospodarstwie rolnym		głównie (i wyłącznie) poza tym gospodarstwem rolnym
			głównie	dodatkowo	
	(m)		(a+h)	(b+d+f)	(c+e)
0	A	B	C	D	E

(Podpis osoby udzielającej odpowiedzi)

(Podpis Rachmistrza Spisowego)

Jacy jesteśmy - co posiadamy ?
Na te pytania odpowie
Narodowy
Spis
Powszechny
1970
GUS

Obywatelu !

w grudniu 1970 r.
odwiedzi cię

rachmistrz spisowy

V NARODOWEGO SPISU POWSZECHNEGO

Obywatelu!

GUS

GUS

OCZEKUJE TWOJEJ POMOCY

ZGŁOŚ SIĘ JAKO

rachmistrz spisowy

DZIENNIK USTAW
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 27 kwietnia 1978 r. **Nr 10**

TREŚCI
Poz.:

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

40 — z dnia 17 kwietnia 1978 r. w sprawie przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1978 r. . . . 85

ROZPORZĄDZENIE

41 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 kwietnia 1978 r. w sprawie regulaminu dyscyplinarnego funkcjonariuszy Służby Więziennej 86

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

42 — z dnia 11 kwietnia 1978 r. w sprawie przystąpienia Turcji do Konwencji o ujednostajnieniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, podpisanej w Warszawie dnia 12 października 1929 r., oraz do Protokołu haskiego z dnia 28 września 1955 r. zmieniającego tę konwencję 92

40

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 kwietnia 1978 r.

w sprawie przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1978 r.

Na podstawie art. 9 i 10 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o organizacji statystyki państwowej (Dz. U. z 1962 r. Nr 10, poz. 47 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) oraz art. 104 § 3 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza, co następuje:

§ 1. Narodowy Spis Powszechny 1978 r., zwany dalej „Spisem", zostanie przeprowadzony na terenie całego Państwa w dniach od 7 do 13 grudnia 1978 r., według stanu o północy z dnia 6 na dzień 7 grudnia 1978 r.

§ 2. 1. Spisem zostaną objęte:

1) osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające,
2) zamieszkane mieszkania i inne zamieszkane pomieszczenia,
3) nie zamieszkane mieszkania w budynkach mieszkalnych.

2. Spis nie obejmuje:

1) szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych w Polsce, członków rodzin tych osób oraz innych osób korzystających z przywilejów i immunitetów na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych,
2) mieszkań zajętych na potrzeby przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz misji specjalnych państw obcych w Polsce, a także osób korzystających z przywilejów i immunitetów.

3. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ustali szczegółowy zakres Spisu.

§ 3. 1. Pracami związanymi z przygotowaniem i przeprowadzeniem Spisu kierują odpowiednio:

1) Generalny Komisarz Spisowy,
2) komisarze spisowi na terenie województw, miast, gmin (miast i gmin) oraz dzielnic.

2. Komisarze spisowi i ich zastępcy są powołani na podstawie odrębnych przepisów.

§ 4. 1. Komisarze spisowi powołają według zasad i w trybie określonych przez Generalnego Komisarza Spisowego na terenie województw, miast, gmin (miast i gmin) oraz dzielnic biura spisowe na okres niezbędny do wykonania zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem Spisu oraz wykonaniem prac pospisowych.

2. W skład biura spisowego wchodzą:

1) w województwach — pracownicy terenowych organów statystyki państwowej, urzędów wojewódzkich oraz innych jednostek gospodarki uspołecznionej,
2) w jednostkach podziału administracyjnego stopnia podstawowego — pracownicy urzędów terenowych organów administracji państwowej tego stopnia oraz innych jednostek gospodarki uspołecznionej.

§ 5. 1. Spis przeprowadzą rachmistrze spisowi, powołani przez komisarzy spisowych.

2. Sposób przeprowadzenia Spisu oraz zasady powoływania rachmistrzów spisowych określi Generalny Komisarz Spisowy.

3. Rachmistrze spisowi w czasie pełnienia obowiązków spisowych korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

§ 6. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej na wniosek komisarzy spisowych zwolnią od pracy — z zachowaniem prawa do wynagrodzenia — na okres nie przekraczający 3 miesięcy pracowników powołanych do biur spisowych oraz na okres do 16 dni roboczych pracowników powołanych na rachmistrzów spisowych.

2. W razie wypadku przy pełnieniu obowiązków spisowych pracownikom, o których mowa w ust. 1, i członkom ich rodzin przysługują świadczenia przewidziane z tytułu wypadku przy pracy w jednostce gospodarki uspołecznionej, z którą pracownik pozostaje w stosunku pracy.

3. Zlecanie pracownikom uspołecznionych zakładów pracy wykonania w godzinach pozasłużbowych — w trybie umowy zlecenia lub umowy o dzieło — czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem Spisu oraz opracowaniem i opublikowaniem jego wyników nie wymaga uzyskania pisemnej zgody kierownika macierzystego zakładu pracy.

§ 7. 1. Ministrowie Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Gospodarki Materiałowej w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego określą sposób i zasady przeprowadzenia Spisu na terenie obiektów zamkniętych, zarządzanych przez podległe im jednostki organizacyjne.

2. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej określi sposób i zasady spisywania obywateli polskich przebywających czasowo za granicą.

§ 8. 1. Osoby podlegające Spisowi obowiązane są do udzielenia organom spisowym ścisłych, wyczerpujących i zgodnych z prawdą odpowiedzi na pytania zawarte w formularzach spisowych.

2. W razie nieobecności osób obowiązanych do udzielenia odpowiedzi, odpowiedzi udzielają inni pełnoletni domownicy.

3. W razie nieobecności osób obowiązanych do udzielenia odpowiedzi, zamieszkałych w gospodarstwach zbiorowego zamieszkania, jak i w innych wypadkach, gdy wystąpią istotne trudności w uzyskaniu danych od tych osób, odpowiedzi udzielają osoby zarządzające tymi gospodarstwami lub ich zastępcy.

4. Gospodarstwo zbiorowego zamieszkania jest to zakład zakwaterowania zbiorowego, w którym mieszkają stale lub przebywają czasowo obce sobie osoby, np. hotel, szpital, internat, dom studencki, hotel pracowniczy, dom rencistów, specjalny zakład dla przewlekle chorych, dom dziecka, klasztor.

5. Informacji o nie zamieszkanych mieszkaniach w budynkach mieszkalnych udzielają jednostki, w których zarządzie pozostają te budynki.

§ 9. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego może zarządzić powtórzenie Spisu w tych obwodach, w których Spis został przeprowadzony wadliwie. Termin powtórnego Spisu należy podać do wiadomości ludności zamieszkałej w obwodach nim objętych.

§ 10. 1. W dniach od 14 do 18 grudnia 1978 r. zostanie przeprowadzony reprezentacyjny spis kontrolny. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ustali szczegółowy zakres spisu kontrolnego oraz tryb jego przeprowadzenia.

2. Osoby objęte reprezentacyjnym spisem kontrolnym obowiązane są umożliwić — na żądanie osób przeprowadzających spis — sprawdzenie prawidłowości informacji udzielonych na pytania zawarte w formularzach spisu kontrolnego oraz udostępnić posiadane w tym zakresie dokumenty.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
BIURO SPISÓW

Województwo .....

Miasto / Gmina .....

Miejscowość .....
nazwa

.....
rodzaj

Ulica (plac) .....

Nr ..... nieruchomości Nr ..... mieszkania

NARODOWY SPIS POWSZECHNY
z dnia 7 grudnia 1978 r.

Formularz A

FORMULARZ MIESZKANIOWO-LUDNOŚCIOWY

Nr.....

Dla każdego zamieszkanego mieszkania, obiektu ruchomego lub pomieszczenia prowizorycznego należy wypełnić odrębny formularz A.

Liczba załączonych dodatkowych formularzy A .....

Obwód spisowy Nr .....

Kolejny numer budynku w obwodzie .....

RODZAJ ZAMIESZKANEJ JEDNOSTKI

Mieszkanie	1	Obiekt ruchomy ..... (rodzaj)	2	Pomieszczenie prowizoryczne ..... (rodzaj)	3

Przy odpowiednim rodzaju jednostki zakreślić symbol obwódką. W przypadku spisywania obiektu ruchomego lub pomieszczenia prowizorycznego dodatkowo wpisać rodzaj (*np. barka, wóz wędrowny, szopa*), a część „OPIS MIESZKANIA" przekreślić na krzyż.

Nazwisko i imię lokatora (użytkownika) .....

OPIS MIESZKANIA

W PYT. I i II WPISAĆ ODPOWIEDNIE DANE LICZBOWE; W PYT. III—X ZAKREŚLIĆ OBWÓDKĄ WŁAŚCIWY SYMBOL.

I. Powierzchnia użytkowa (ogólna) mieszkania

Wpisać powierzchnię użytkową (ogólną) całego mieszkania w pełnych m^2 [ ]

Powierzchnia użytkowa jest sumą powierzchni wszystkich znajdujących się w obrębie mieszkania pomieszczeń, tj. pokoi, kuchni z oknem lub bez okna, izb pustych lub wykorzystywanych sezonowo, przedpokoju, łazienki, ustępu, spiżarni (komory), werandy oszklonej itd.

II. Liczba izb w mieszkaniu

Liczba	a) pokoi	
	b) kuchni z oknem, o powierzchni 4 m^2 i większych	
	c) innych izb* *np. pokoje puste, wykorzystywane sezonowo, służące do przechowywania sprzętów*	
Izby razem (a+b+c)		

* W rubryce tej nie należy wykazywać typowych spiżarni i komór wiejskich oraz izb zdewastowanych i niezdatnych już do użytku.

III. Pomieszczenie kuchenne w mieszkaniu nie stanowiące izby

Pomieszczenie kuchenne bez okna lub o powierzchni mniejszej niż 4 m^2	jest	1
	nie ma	0

IV. Wodociąg

Mieszkańcy korzystają	wewnątrz mieszkania	z sieci	1
		z urządzenia lokalnego	2
	poza mieszkaniem, ale wewnątrz tego budynku	z sieci	3
		z urządzenia lokalnego	4
Mieszkańcy nie korzystają ani w mieszkaniu ani w budynku			0

V. Ustęp spłukiwany

Mieszkańcy korzystają	wewnątrz mieszkania	instalacja jest podłączona	do sieci	1
			do urządzenia lokalnego	2
	poza mieszkaniem, ale wewnątrz tego budynku		do sieci	3
			do urządzenia lokalnego	4
Mieszkańcy nie korzystają ani w mieszkaniu ani w budynku				0

VI. Zlew lub umywalka

Mieszkańcy korzystają	wewnątrz mieszkania	instalacja jest podłączona	do sieci	1
			do urządzenia lokalnego	2
	poza mieszkaniem, ale wewnątrz tego budynku		do sieci	3
			do urządzenia lokalnego	4
Mieszkańcy nie korzystają ani w mieszkaniu ani w budynku				0

VII. Łazienka w mieszkaniu

Jest	z wanną lub prysznicem	1
	bez wanny i prysznicu	2
Nie ma		0

VIII. Ciepła woda bieżąca w mieszkaniu

Jest	**ogrzewana poza mieszkaniem** *z elektrociepłowni, z kotłowni osiedlowej lub blokowej*	1
	ogrzewana w mieszkaniu *piecykiem gazowym lub elektrycznym, z bojlera, z kotła c.o. w budynku jednorodzinnym*	2
Nie ma		0

IX. Gaz w mieszkaniu

Jest	z sieci	1
	z butli	2
Nie ma		0

X. Sposób ogrzewania mieszkania

Centralne ogrzewanie	**zbiorowe** *z elektrociepłowni, z kotłowni osiedlowej lub blokowej*	1
	indywidualne *z kotła w budynku jednorodzinnym lub etażowe*	2
Elektryczne ogrzewanie akumulacyjne		3
Inny sposób ogrzewania *piece węglowe, gazowe itp.*		4

SPIS LUDNOŚCI MIESZKAJĄCEJ TU STALE I PRZEBYWAJĄCEJ CZASOWO								
		1	NAZWISKO	Numer osoby		01		02
		2	IMIĘ					
3	**Mieszka tu stale** (i był w momencie spisu obecny lub nieobecny), **czy przebywa czasowo?** Odpowiednie zakreślić obwódką				A. Mieszka stale — obecny B. Mieszka stale — nieobecny C. Przebywa czasowo		A. Mieszka stale — obecny B. Mieszka stale — nieobecny C. Przebywa czasowo	
4	Dla mieszkających stale — nieobecnych (B) oraz przebywających czasowo (C) podać **przyczynę nieobecności lub czasowego przebywania**							
5	Dla osób jak w pyt. 4 (B, C) określić **łączny czas trwania nieobecności lub czasowego przebywania** (dotychczasowy wraz z pozostającym do zamierzonego powrotu). Odpowiednie zakreślić obwódką				1. Do 2 miesięcy 2. Powyżej 2 miesięcy		1. Do 2 miesięcy 2. Powyżej 2 miesięcy	
6	Dla osób czasowo tu przebywających (C) podać **adres miejsca stałego zamieszkania**		a) miejscowość b) ulica (plac) i Nr nieruchomości c) gmina		a) ..... b) ..... c)		a) ..... b) ..... c)	
7	**Stosunek do głowy gospodarstwa domowego.** Wpisać odpowiednio: *głowa gospodarstwa*, żona (mąż), syn, córka, wnuk, ojciec itp.*							
8	**Płeć.** Zakreślić obwódką: męska **1. M**, żeńska **2. Ż**				1. M 2. Ż		1. M 2. Ż	
9	**Rok urodzenia.** Wpisać liczbę czterocyfrową							
10	**Stan cywilny.** Wpisać jedno z określeń: *kawaler, panna, żonaty, zamężna, wdowiec, wdowa, rozwiedziony, rozwiedziona*							
11	**Poziom wykształcenia.** Dla osób urodzonych w r. 1963 i wcześniej wpisać jedno z określeń wymienionych u dołu str. 2 formularza ◀							
12	**Kierunek wykształcenia.** Wpisać np. *ogólnokształcący, mechaniczny, włókienniczy, budowlany, rolny, ekonomiczny itp.*							
13	**Czy uczy się w szkole?** Odpowiednie zakreślić obwódką				0. Nie 1. Tak		0. Nie 1. Tak	
14	Czy z powodu **kalectwa** lub **przewlekłej choroby** ma całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność wykonywania **czynności podstawowych dla danego wieku,** takich jak praca zawodowa, nauka, prowadzenie gospodarstwa domowego, a dla dzieci — zabawa?				0. Nie 1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie		0. Nie 1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie	
15	Czy aktualnie jest uznany przez KIZ (Komisję Lekarską d/s Inwalidztwa i Zatrudnienia) za inwalidę?				0. Nie 1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy		0. Nie 1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy	
16	**Główne źródło utrzymania.** Odpowiednie zakreślić obwódką. Dla osób utrzymywanych wpisać też numer osoby utrzymującej. Uwaga — jeśli na tym formularzu nie spisano osoby utrzymującej, patrz Instrukcja				A. Praca B. Niezarobkowe źródło C. Na utrzymaniu Nr		A. Praca B. Niezarobkowe źródło C. Na utrzymaniu Nr	
17	PRACA I — **Adres miejsca pracy** właściwy dla aktualnego zatrudnienia (np. adres budowy, a nie siedziby przedsiębiorstwa)		a) miejscowość b) ulica (plac) i Nr nieruchomości c) gmina		a) ..... b) ..... c)		a) ..... b) ..... c)	
18	PRACA I — **Nazwa zakładu pracy** — w wypadku przedsiębiorstwa wielozakładowego podać zarówno nazwę przedsiębiorstwa, jak i nazwę (rodzaj działalności) konkretnego zakładu — jeśli zakład pracy jest prywatny, wpisać obok nazwy nazwisko i imię właściciela							
19	PRACA I — **Charakter zatrudnienia** Wpisać jedno z określeń wymienionych u dołu str. 3 formularza ■							
20	PRACA I — **Na jakim stanowisku pracuje?** Wpisać nazwę stanowiska określającą dokładnie rodzaj wykonywanych czynności lub pełnionych obowiązków							
21	PRACA II — **Nazwa zakładu pracy**							
22	PRACA II — **Charakter zatrudnienia** Wpisać jedno z określeń wymienionych u dołu str. 3 formularza ■							
23	NIEZAROBKOWE ŹRÓDŁO UTRZYMANIA — **Rodzaj,** np. *emerytura, renta inwalidzka, renta rodzinna, stypendium itp.*							
24	NIEZAROBKOWE ŹRÓDŁO UTRZYMANIA — **Grupa społeczna** (patrz Instrukcja)							
25	Dla osób **nie pracujących zawodowo** urodzonych w latach 1914—1960 podać, **dlaczego nie pracują**							
R 26	**Powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego.** Wpisać użytkownikowi gospodarstwa				..... ha ..... a		..... ha ..... a	
R 27	Wypełnić dla użytkownika gospodarstwa rolnego i wszystkich członków jego gospodarstwa domowego	**Wkład pracy w gospodarstwo rolne** Odpowiednie zakreślić obwódką			1. Pracuje przez cały rok 2. Pracuje ..... miesięcy w roku 0. Nie pracuje wcale		1. Pracuje przez cały rok 2. Pracuje ..... miesięcy w roku 0. Nie pracuje wcale	
R 28	Wypełnić dla użytkownika gospodarstwa rolnego i wszystkich członków jego gospodarstwa domowego	Wpisać **rok podjęcia pracy poza gospodarstwem** lub zakreślić obwódką „Nie dotyczy"			19..... Nie dotyczy		19..... Nie dotyczy	

Wyższe ukończone
• Wyższe nie ukończone — po ogólnokształcącym
• Wyższe nie ukończone — po zawodowym
Policealne ukończone
Średnie ukończone
•• Średnie nie ukończone
Zasadnicze zawodowe ukończone
Podstawowe ukończone
Podstawowe nie ukończone
Samouk
Umie tylko czytać
Nie umie pisać ani czytać

* Osobie, która dostarcza głównie środków na utrzymanie gospodarstwa domowego.

• — ale zaliczone co najmniej 2 lata studiów (4 semestry).
•• — ale ukończone co najmniej 2 klasy szkoły średniej.

...SKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
...ÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
BIURO SPISÓW

NARODOWY SPIS POWSZECHNY
z dnia 7 grudnia 1978 r.

Formularz B Nr.....
BADANIA REPREZENTACYJNEGO LUDNOŚCI

Wypełnić czarnym długopisem, znakiem / właściwą odpowiedź przy pytaniach 2, 5, 9, 10, 11, 12. Na pozostałe pytania udzielić odpowiedzi po prawej stronie formularza

Województwo ..... Miasto, Gmina .....

Miejscowość ..... Nr obw. .....

Nr osoby na form. A/Az/..... Nazwisko i imię ..... Nr form. A/Az/..... Nr arkusza form. Az.....

Stosunek do głowy gospodarstwa domowego (lub rodzaj gosp. zbior.) .....

Płeć Rok urodzenia.....

Czasowo przebywający poniżej 2 miesięcy nie odpowiadają na pytania 4-15

Miejsce urodzenia

Uwaga: Jeżeli dana osoba urodziła się poza miejscem ówczesnego stałego miejsca zamieszkania matki /np. w szpitalu położniczym/, opisać tu miejsce zamieszkania matki, a nie miejsce położenia szpitala

a) miejscowość.....
b) były powiat.*.....
c) województwo.** lub nazwa obcego państwa.....

Dla urodzonych w tutejszej miejscowości wystarczy wpisać „tutaj" w poz. a/

Urodził się w rodzinie

Od kiedy mieszka (przebywa) w tutejszej miejscowości?.....
Wpisać „od urodzenia" lub rok przybycia uwzględniając okres zameldowania na pobyt czasowy

Osoby, które nie mieszkają tu od urodzenia, odpowiadają na pytania 7-9

Poprzednia miejscowość zamieszkania

Uwaga. Czasowo przebywający podają informacje, odnoszące się do miejscowości, z której przybyły

a) miejscowość.....
b) były powiat.*.....
c) województwo.** lub nazwa obcego państwa.....

Przyczyna przeniesienia się do tutejszej miejscowości lub przybycia na pobyt czasowy powyżej 2 miesięcy

*Zakreślić obwódką właściwą odpowiedź na dole formularza****

Czy w poprzedniej miejscowości zamieszkania był rolnikiem lub członkiem rodziny rolniczej?

Niecobecni powyżej 2 miesięcy nie odpowiadają na pytania 10-15

Czy w bliskiej przyszłości (do ok. 1985 r.) zamierza przenieść się do innej miejscowości lub wrócić do poprzedniej miejscowości zamieszkania?

Czy dojeżdża stąd lub dochodzi co dzień do pracy lub do szkoły?

Jeżeli dojeżdża lub dochodzi, udzielić odpowiedzi na pytania 12-15

Środek lokomocji *Jeżeli korzysta więcej niż z jednego rodzaju środka lokomocji, zaznaczyć wszystkie stosowane rodzaje środków*

Czas dojazdu wraz z dojściem lub dojścia-w jedną stronę godz.....min.....

Miejsce do którego się udaje a) miejscowość.....
b) w mieście nazwa ulicy (placu).....
c) nr nieruchomości.....

Godzina rozpoczynania pracy.....

***Przyczyna przeniesienia się do tutejszej miejscowości:

PRACA
01 Podjęcie pierwszej pracy zarobkowej
02 Zmiana kolejnego miejsca pracy
03 Objęcie /kupno, zamiana/ gospodarstwa rolnego
04 Podjęcie pracy w gosp. rolnym członka rodziny
05 Zamieszkanie bliżej dotychczasowego m. pracy

NAUKA
06 Podjęcie nauki w szkole zasadniczej zaw. lub średniej
07 Podjęcie nauki w szkole wyższej

MIESZKANIE
08 Zapewniona lub oczekiwana możliwość uzyskania mieszkania
09 Uzyskanie mieszkania /przydział, kupno, zamiana/
10 Budowa domu jednorodzinnego

RODZINA, ŚRODOWISKO
11 Zawarcie związku małżeńskiego
12 Towarzyszenie członkowi rodziny
13 Rozwiązanie związku małżeńskiego
14 Powrót do rodziny lub rodzinnych stron
15 Dla uzyskania lub udzielenia opieki bliskim osobom
16 Spodziewane lepsze warunki środowiskowe

ZDROWIE, ZABEZP. SPOŁECZNE
17 Długotrwałe leczenie, inne względy zdrowotne
18 Przeniesienie się do domu opieki /dziecka, rencistów itp./

INNE
19 Przybycie z zagranicy /bez wnikania w motywy/
20 Opuszczenie terenów wywłaszczonych pod inwestycje
21 Nie wymienione wyżej motywy: OPISAĆ, JAKIE?.....

**Jeżeli nie zna lub nie pamięta nazwy byłego powiatu, podać nazwę znaczniejszego miasta w pobliżu danej miejscowości*

***Jeżeli nie zna nowej nazwy, podać dawną*

DRP. Zam. 693/78. Nakł. 5.500.000 egz.

NARODOWY SPIS POWSZECHNY **7 XII 1978**

.....
(stempel biura spisowego stopnia podstawowego)

ZOBOWIĄZANIE

.....
(imię i nazwisko)

.....
(adres)

Niniejszym zobowiązuję się do przyjęcia obowiązków rachmistrza spisowego i sumiennego wykonania wszystkich czynności związanych z przeprowadzeniem Narodowego Spisu Powszechnego 1978 r. na terenie przydzielonego mi obwodu spisowego w sposób przewidziany instrukcją dla rachmistrza spisowego oraz wskazówkami właściwych organów spisowych.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o organizacji statystyki państwowej (Dz.U. Nr 10, poz. 47, z późniejszymi zmianami) zobowiązuję się również do zachowania tajemnicy statystycznej w odniesieniu do informacji uzyskanych podczas Spisu.

.....
(podpis przyjmującego zobowiązanie)

.....
(podpis rachmistrza spisowego)

....., dnia .....1978 r.

Zam. 298/78 — 250.000

.....
(stempel wystawcy)

NARODOWY SPIS POWSZECHNY 1978

LEGITYMACJA Nr .....

Ob. .....

.....
(funkcja spisowa)

jest upoważniony do kontrolowania wszelkich czynności spisowych na terenie .....

Legitymacja ważna jest do dnia 31 stycznia 1979 r.

.....
(podpis wystawiającego)

....., dnia ..... 1978 r.

NARODOWY SPIS POWSZECHNY **7 XII 1978**

Obywatelu!

Za kilka dni zostanie przeprowadzony w całym kraju Narodowy Spis Powszechny. Będzie to szósty spis powszechny w Polsce Niepodległej, a czwarty w Polsce Ludowej.

Spisy powszechne w Polsce, podobnie jak i na całym świecie, przeprowadzane co 10 lat dostarczają informacji nie tylko o liczbie ludności i jej płci, wieku, wykształceniu itd. dla poszczególnych miast, osiedli i gmin, ale również i o tym w jakich warunkach ta ludność zamieszkuje, z jakich źródeł utrzymują się poszczególne rodziny, czy młodzi ludzie usamodzielniają się wcześniej, czy później, jak mieszkają, w jakich warunkach żyją ludzie starsi — emeryci, renciści i inne grupy ludności.

Informacje uzyskane ze spisu służą do rozwiązywania licznych problemów społecznych i potrzeb życiowych społeczeństwa.

Rada Ministrów postanowiła, że spis odbywać się będzie **w dniach od 7 do 13 grudnia 1978 r.** i dotyczyć będzie ludności zamieszkałej stale i przebywającej czasowo **według stanu o północy z dnia 6 na dzień 7 grudnia 1978 r.**

Spis przeprowadzą rachmistrze spisowi. Rachmistrzów i osoby uczestniczące w pracach spisowych obowiązuje przestrzeganie **tajemnicy statystycznej.** Nie wolno ujawniać żadnych informacji zebranych od osób objętych spisem powszechnym. Każde naruszenie tajemnicy statystycznej jest karalne.

Rachmistrz spisowy będzie zadawał pytania dotyczące m.in. okresu i przyczyny nieobecności lub czasowego przebywania, płci, roku urodzenia, stanu cywilnego, poziomu i kierunku wykształcenia, faktu pobierania nauki, głównego źródła utrzymania. Osoby pracujące spyta o dokładny adres miejsca pracy, nazwę zakładu pracy, charakter pracy (pracownik, ajent, chałupnik, praca na rachunek własny...) i nazwę stanowiska wynikającą z umowy o pracę bądź rodzaj wykonywanych czynności. Osoby nie pracujące, urodzone w latach 1914—1960 spyta o przyczyny nie pozwalające na podjęcie pracy zawodowej. Użytkowników gospodarstwa rolnego rachmistrz będzie pytał o powierzchnię ogólną gospodarstwa rolnego, kto z członków rodziny pracuje w tym gospodarstwie przez cały rok, a kto okresowo (ile miesięcy w roku), a także od kiedy (od którego roku) pracuje poza gospodarstwem.

Rachmistrz zada również pytanie czy w rodzinie jest osoba, która z powodu kalectwa lub przewlekłej choroby ma **całkowicie** lub **poważnie ograniczoną zdolność** wykonywania **czynności podstawowych** dla danego wieku, takich jak praca zawodowa, prowadzenie gospodarstwa domowego, nauka w szkole, dla osób starszych — zdolność do samoobsługi, a dla dzieci — zabawa. Chodzi przy tym o stany długotrwałe trwające co najmniej od 6 miesięcy. Niezależnie od tego rachmistrz

zapyta czy osoba ta posiada orzeczenie Komisji Lekarskiej d/s Inwalidztwa i Zatrudnienia (KIZ) i przyznaną grupę inwalidztwa.

Informacje o warunkach mieszkaniowych dotyczyć będą powierzchni ogólnej mieszkania, liczby izb, wyposażenia w instalacje sanitarne i ogrzewcze, niektórych informacji o budynku, w którym znajduje się mieszkanie oraz z jakiego tytułu jest ono zajmowane (z tytułu własności, spółdzielczego prawa, przydziału, umowy najmu itd.).

W dobranych losowo 10% mieszkań rachmistrz zapyta dodatkowo mieszkańców o miejsce urodzenia i poprzednią miejscowość zamieszkania (i jej dokładną nazwę, b. powiat, województwo), w jakiej rodzinie się urodził (robotniczej, chłopskiej itp.), przyczynę zmiany miejsca zamieszkania, a także o warunki dojeżdżania lub dochodzenia do pracy lub szkoły. Wyjaśnia się, że pytanie o miejsce urodzenia dotyczy tej miejscowości, w której w chwili urodzenia danej osoby stale zamieszkiwała jej matka (a nie tej, w której przykładowo np. znajdował się szpital położniczy).

Ważna dla kraju akcja spisowa tylko wtedy spełni swoje zadanie, kiedy każdy obywatel weźmie udział w spisie i udzieli dokładnych i rzetelnych informacji.

Obywatelu!

Nikt w spisie nie może być pominięty!
Przygotuj dane o sobie i swojej rodzinie!
Wypełnij pozostawiony przez rachmistrza formularz pomocniczy!
Jeżeli masz jakieś wątpliwości, zgłoś się do najbliższego biura spisowego!

GENERALNY KOMISARZ SPISOWY
prof. dr hab. Stanisław Kuziński
PREZES
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

UWAGA.

Rachmistrz spisowy ..... (nr legitymacji .....)
zgłosi się dla dokonania spisu w dniu ..... grudnia około godziny .....

Uprasza się, aby w tym czasie była obecna przynajmniej jedna osoba dorosła, która mogłaby przekazać wypełniony formularz pomocniczy i udzielić wyczerpujących odpowiedzi na pytania podstawowego formularza spisowego.

Jeżeli byłoby to niemożliwe, uprasza się o pozostawienie informacji (na kartce w drzwiach, u sąsiadów) w jakim dniu i w jakich godzinach będzie mógł rachmistrz zastać w mieszkaniu kogoś z dorosłych domowników.

Zakł. Graf. „Tamka", W-wa. Zam. 1111/Am/78.

DLACZEGO PRZEPROWADZAMY SPIS?

W każdym współczesnym kraju statystyka państwowa dostarcza niezbędnych informacji dla planowania i zarządzania gospodarką narodową.

Nie wszystkie jednak problemy i dziedziny życia społecznego mogą być systematycznie badane i obserwowane na podstawie sprawozdawczości. Dotyczy to przykładowo informacji o strukturze ludności zamieszkałej w indywidualnych gospodarstwach rolnych, wielkości i składu osobowego gospodarstw domowych i rodzin, warunków mieszkaniowych, w jakich one żyją itp.

Należy podkreślić, że tylko spis powszechny umożliwia uzyskanie **w jednym czasie** danych o pełnej strukturze demograficznej i społeczno-zawodowej ludności nie tylko dla kraju ale, również dla poszczególnych województw, miast i gmin, a nawet dla każdej miejscowości wiejskiej i osiedli mieszkaniowych w miastach.

Tak więc decyzja o przeprowadzeniu spisu powszechnego i jego tematyka wynikają z aktualnych potrzeb polityki społeczno-gospodarczej kraju. Szybkie tempo przemian w naszym kraju w ostatnich latach wymaga coraz pełniejszej wiedzy o potrzebach i aspiracjach społeczeństwa, aby zapewnić coraz korzystniejsze warunki jego dalszego rozwoju.

Wychodząc z tych przesłanek Rada Ministrów zdecydowała, że najbliższy Narodowy Spis Powszechny w Polsce zostanie przeprowadzony w dniach 7—13 grudnia 1978 r. Będzie to kolejny 6 spis w Polsce niepodległej, a 4 w Polsce Ludowej.

Dane statystyczne uzyskane w wyniku spisu powszechnego pozwolą również — dzięki odpowiednim zasadom ustalonym przez organizacje międzynarodowe (ONZ, RWPG) — na ocenę niektórych zjawisk demograficznych i społecznych na tle innych krajów.

KOGO I CO BĘDZIEMY SPISYWAĆ?

W każdym mieście i na wsi spisem zostaną objęte wszystkie osoby mieszkające tam stale i przebywające czasowo oraz zajmowane przez nie mieszkania. **I na tym polega powszechność spisu.**

Dla zapewnienia warunków zebrania informacji zgodnych ze stanem rzeczywistym — rachmistrz spisowy odwiedzi bezpośrednio każde mieszkanie i każdą rodzinę; stąd mówimy, że spis jest **bezpośredni.** Stosowana także będzie zasada **imienności** przy zbieraniu danych spisowych, co znacznie ograniczy możliwość pominięcia kogokolwiek w trakcie dokonywania spisu.

TAJEMNICA STATYSTYCZNA

Rachmistrzów spisowych i osoby uczestniczące w pracach spisowych obowiązuje przestrzeganie tajemnicy statystycznej. Polega ona na tym, że nie można ujawnić żadnych indywidualnych informacji uzyskiwanych w trakcie dokonywania spisu. Wszystkie bowiem dane uzyskane w spisie mogą być wykorzystane **tylko i wyłącznie do celów statystycznych.** Również i wypełnione formularze spisowe uję-

te zresztą w formie zestawień zbiorczych nie mogą być wykorzystane dla innych celów niż statystyczne. Tajemnica statystyczna jest chroniona prawem i naruszenie jej grozi sankcjami karnymi. Dlatego też każdy obywatel powinien okazać pomoc rachmistrzowi i ułatwić mu wykonywanie czynności przez podawanie danych zgodnych z rzeczywistością — potrzebnych tak dla niego samego, jak i dla kraju.

JAKIE INFORMACJE UZYSKAMY ZE SPISU?

Tematyka spisu uwzględnia 5 podstawowych grup zagadnieniowych, a mianowicie:

1) **charakterystyka demograficzna** poszczególnych osób, tzn. płeć, wiek, stan cywilny, inwalidztwo;
2) **charakterystyka społeczno-zawodowa,** w której zostaną zaprezentowane poziom i kierunek wykształcenia oraz fakt uczęszczania do szkoły, źródło utrzymania, nazwa i adres zakładu pracy, charakter zatrudnienia, zajmowane stanowisko, fakt posiadania ewentualnej pracy dodatkowej, powierzchnia ogólna indywidualnego gospodarstwa rolnego, wkład pracy w gospodarstwo rolne, rodzaj posiadanego niezarobkowego źródła utrzymania, przyczyna nieaktywności zawodowej;
3) **charakterystyka gospodarstw domowych i ich rodzin** uzyskana w oparciu o pytania dotyczące stosunku do głowy gospodarstwa domowego oraz pytania o główne źródło dochodu gospodarstwa domowego;
4) **informacje o migracji ludności** zebrane metodą reprezentacyjną, tzn. tylko od 10% ludności (miejsce urodzenia, pochodzenie społeczne, od kiedy mieszka w danej miejscowości, skąd przybył oraz przyczyna przybycia, najbliższe ewentualne zamiary migracyjne), a także **informacje o dojazdach do pracy i szkoły** (miejsce, do którego dojeżdża, czas dojazdu, środek lokomocji);
5) **charakterystyka warunków mieszkaniowych ludności** uwzględniająca dane o powierzchni mieszkaniowej, liczbie izb, wyposażeniu mieszkań w różne instalacje, o rodzaju, wysokości, materiale ścian i formie własności budynku oraz informacje dotyczące tytułu zajmowania mieszkania przez gospodarstwo domowe.

ORGANIZACJA NARODOWEGO SPISU POWSZECHNEGO

Zgodnie z uchwałą nr 100 Rady Ministrów z dnia 20 maja 1976 r. w sprawie prac przygotowawczych do Narodowego Spisu Powszechnego w 1978 r. — pracami związanymi z przygotowaniem i przeprowadzeniem spisu na terenie całego kraju kieruje Prezes Głównego Urzędu Statystycznego jako **Generalny Komisarz Spisowy.** Natomiast na terenie województw, miast i gmin pracami spisowymi kierują **komisarze spisowi odpowiednich szczebli.** Na szczeblu wojewódzkim funkcje te pełni wojewoda lub jego zastępca, na szczeblu gminnym — naczelnik miasta lub gminy.

Organami wykonawczymi komisarzy spisowych są biura spisowe, w skład których wchodzą pracownicy

terenowych organów statystyki państwowej, terenowych organów administracji oraz pracownicy innych urzędów i instytucji państwowych.

Miasta liczące powyżej 20 tys. mieszkańców zostały podzielone na okręgi spisowe, w których utworzono okręgowe biura spisowe.

Bezpośrednimi wykonawcami czynności spisowych będą **rachmistrze spisowi.**

Od rzetelności i sumienności rachmistrzów, od ich taktownego i umiejętnego zachowania i zadawania pytań zależeć będzie w dużym stopniu jakość otrzymanych informacji.

W drugiej połowie października przeprowadzony zostanie werbunek rachmistrzów spośród osób zamieszkałych na terenie tych miejscowości, w których przeprowadzać będą spis. Ważne jest, aby rachmistrz znał teren i spisywaną ludność i aby ludność znała rachmistrza.

Podczas pełnienia czynności spisowych rachmistrze korzystają z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

Rachmistrze będą rekrutowani spośród młodzieży szkolnej i akademickiej, ludności pracującej i nie pracującej.

Za wykonywanie swoich odpowiedzialnych i trudnych obowiązków rachmistrze otrzymają ekwiwalent pieniężny w postaci nagrody uzależnionej od ilości spisanych jednostek. Warunkiem jej otrzymania jest jednak kompletne, terminowe i dokładne przeprowadzenie spisu. Jednocześnie pracownicy oddelegowani do wykonywania czynności spisowych otrzymają za ten okres w swoich zakładach pracy pełne wynagrodzenie wraz ze wszystkimi dodatkami, obliczone według zasad obowiązujących przy ustalaniu wynagrodzenia za okres urlopu wypoczynkowego.

JAK SPIS BĘDZIE PRZEPROWADZONY?

Na kilka dni przed rozpoczęciem spisu, rachmistrze dokonają **obchodu** przydzielonych im obwodów w celu sprawdzenia czy posiadane przez nich wykazy nieruchomości i mieszkań są kompletne. Jednocześnie odwiedzą oni każde mieszkanie, doręczą odezwę Głównego Urzędu Statystycznego zawierającą ważniejsze informacje o celu i zakresie tematycznym spisu oraz **uzgodnią** dzień i przybliżoną godzinę, w której przybędą dla dokonania spisu. Podczas tej wizyty **doręczą również formularz pomocniczy,** który przeznaczony jest do wpisania informacji o ogólnej powierzchni mieszkania oraz informacji o miejscu pracy (nazwie i adresie zakładu pracy, zajmowanym stanowisku) poszczególnych członków gospodarstwa domowego. **Druk ten powinien być dokładnie wypełniony i zwrócony rachmistrzowi w czasie dokonywania spisu.** W przypadku braku dokumentu stwierdzającego powierzchnię mieszkania, użytkownik mieszkania powinien dokonać pomiarów. Natomiast w przypadku trudności z wypełnieniem danych o zatrudnieniu, osoba pracująca powinna porozumieć się z zakładem pracy, w którym jest zatrudniona.

W uzgodnionym terminie rachmistrz spisowy przybędzie do mieszkania, aby dokonać spisu. Ważne jest, aby w tym czasie była w domu przynajmniej jedna

USTAWA

z dnia 16 lipca 1987 r.

o Narodowym Spisie Powszechnym 1988 r.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Narodowy Spis Powszechny 1988 r., zwany dalej „Spisem", będzie przeprowadzony na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach od 7 do 12 grudnia 1988 r., według stanu w dniu 6 grudnia 1988 r. godzina 24.00.

Art. 2. 1. Spis obejmie:

1) zamieszkane mieszkania, zamieszkane pomieszczenia oraz zamieszkane budynki,
2) osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach i pomieszczeniach, o których mowa w pkt 1.

2. Spis nie obejmie:

1) szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych, członków rodzin tych osób oraz innych osób korzystających z przywilejów i immunitetów na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych,
2) mieszkań i budynków zajętych na potrzeby osób, o których mowa w pkt 1.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) mieszkanie — wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku zespół izb lub jedną izbę, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, niezależnie od tego, czy są zamieszkane na podstawie jednego lub więcej niż jednego tytułu prawnego,
2) zamieszkane pomieszczenie — obiekt nie będący mieszkaniem, w którym zamieszkują osoby, to jest obiekt zbiorowego zamieszkania, pomieszczenie prowizoryczne i obiekt ruchomy,
3) zamieszkany budynek — budynek, w którym znajduje się chociażby jedno zamieszkane mieszkanie,
4) obiekt zbiorowego zamieszkania — zakład hotelarski, zakład udzielający pomieszczenia w związku z pracą, nauką, leczeniem się lub opieką społeczną oraz klasztor,
5) gospodarstwo domowe — zespół osób mieszkających i utrzymujących się wspólnie.

Art. 4. 1. W ramach Spisu będą zebrane następujące informacje o zamieszkanych mieszkaniach, zamieszkanych pomieszczeniach oraz zamieszkanych budynkach:

1) rodzaj zamieszkanej jednostki (mieszkanie, zamieszkane pomieszczenie),
2) nazwisko i imię osoby, od której pozostałe zamieszkałe wspólnie osoby wywodzą prawo do zamieszkiwania,
3) liczba izb (pokoi i kuchni) w mieszkaniu, powierzchnia użytkowa mieszkania, wyposażenie mieszkania w urządzenia techniczne, tytuł prawny do zajmowania mieszkania przez poszczególne gospodarstwa domowe,
4) czy zamieszkałe w jednym mieszkaniu osoby pozostające w różnych gospodarstwach domowych łączą więzy pokrewieństwa,
5) rodzaj budynku i rok jego wybudowania, liczba kondygnacji i zamieszkanych mieszkań w budynku, zarządzający budynkiem (właściciel budynku), rodzaj materiału ścian zewnętrznych i pokrycia dachu budynku, wyposażenie budynku w urządzenia i instalacje techniczno-sanitarne.

2. W ramach Spisu będą zebrane następujące informacje o osobach stale zamieszkałych i czasowo przebywających w spisywanych mieszkaniach i zamieszkanych pomieszczeniach:

1) nazwisko i imię, płeć, rok urodzenia, stan cywilny, rok zawarcia związku małżeńskiego, poziom i kierunek wykształcenia, stopień pokrewieństwa z pierwszą spisywaną osobą w gospodarstwie domowym,
2) czy mieszka stale lub przebywa czasowo,
3) łączny czas trwania nieobecności osoby stale zamieszkałej, ze wskazaniem, czy jest nieobecna w szczególności w związku z pracą, nauką lub opieką społeczną; łączny czas trwania obecności osoby przebywającej czasowo w szczególności w związku z pracą, nauką lub opieką społeczną,
4) źródło utrzymania: praca, niezarobkowe źródło utrzymania, na utrzymaniu innej wskazanej osoby,
5) nazwa i miejsce położenia zakładu pracy, zajmowane stanowisko oraz charakter zatrudnienia w podstawowym miejscu pracy, nazwa zakładu pracy i charakter zatrudnienia w dodatkowym miejscu pracy — jeżeli źródłem utrzymania jest praca,
6) rodzaj i pochodzenie niezarobkowego źródła utrzymania,

7) czy z powodu kalectwa lub przewlekłej choroby ma całkowicie lub powaznie ograniczoną zdolność wykonywania czynności podstawowych dla danego wieku,
8) czy posiada orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia co do grupy inwalidztwa,
9) powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego (działki rolnej) i wkład pracy w miesiącach pracy w ciągu roku w to gospodarstwo (działkę rolną),
10) rok zamieszkania w danej miejscowości,
11) nazwa województwa i charakter miejscowości (miasto, wieś) poprzedniego miejsca zamieszkania dla zamieszkałych po roku 1978 oraz źródło utrzymania w poprzednim miejscu zamieszkania,
12) główne i dodatkowe źródło utrzymania gospodarstwa domowego.

3. Formularz spisowy, zawierający pytania w zakresie podanym w ust. 1 i 2, ustali Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Wzór formularza spisowego podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypolitej Ludowej „Monitor Polski".

4. W ramach Spisu będzie przeprowadzone metodą reprezentacyjną — na zasadach dobrowolnego udziału — badanie dzietności kobiet.

Art. 5. 1. Osoby objęte Spisem są obowiązane do udzielenia rachmistrzom spisowym zgodnych ze stanem faktycznym odpowiedzi na pytania zawarte w formularzu spisowym w zakresie podanym w art. 4 w ust. 1 w pkt 1—4 oraz w ust. 2. W zakresie podanym w art. 4 w ust. 4 udzielenie odpowiedzi jest dobrowolne. Do udzielenia odpowiedzi o osobach małoletnich oraz nieobecnych są obowiązane pełnoletnie osoby wspólnie zamieszkałe.

2. W razie nieobecności osób obowiązanych do udzielenia odpowiedzi, zamieszkałych w obiektach zbiorowego zamieszkania, obowiązek udzielenia informacji, o których mowa w art. 4 w ust. 2, w zakresie posiadanej dokumentacji należy do zarządzających tymi obiektami.

3. Informacji o zamieszkanych budynkach nie stanowiących własności jednostek gospodarki uspołecznionej udzielają właściciele lub zarządcy.

4. Informacji o zamieszkanych budynkach zarządzanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej udzielają zarządzający tymi budynkami.

Rozdział 2

Organizacja Spisu.

Art. 6. Pracami związanymi z przygotowaniem i przeprowadzeniem Spisu kierują:

1) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego — całością prac jako Generalny Komisarz Spisowy; zastępcami Generalnego Komisarza Spisowego są: wyznaczony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wiceprezes oraz dyrektor Biura Spisów w Głównym Urzędzie Statystycznym,
2) wojewodowie oraz prezydenci miast: stołecznego Warszawy, Krakowa i Łodzi — w województwach jako wojewódzcy komisarze spisowi; zastępcami wojewódzkich komisarzy spisowych są dyrektorzy wojewódzkich urzędów statystycznych,
3) naczelnicy lub prezydenci miast, naczelnicy dzielnic oraz naczelnicy gmin (miast i gmin) — w jednostkach podziału terytorialnego stopnia podstawowego jako komisarze spisowi; zastępcami komisarzy spisowych w tych jednostkach są odpowiednio pracownicy urzędów miejskich, dzielnicowych, miast i gmin oraz gmin — wyznaczeni przez komisarzy spisowych.

Art. 7. 1. Wojewódzcy komisarze spisowi oraz komisarze spisowi w jednostkach podziału terytorialnego stopnia podstawowego utworzą, na okres przygotowania i przeprowadzenia Spisu, biura spisowe do wykonania prac związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem Spisu.

2. W skład biura spisowego wchodzą:

1) w biurze spisowym województwa — pracownicy wojewódzkiego urzędu statystycznego, urzędu wojewódzkiego (Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Urzędu Miasta Krakowa i Urzędu Miasta Łodzi) oraz jednostek gospodarki uspołecznionej, delegowani przez zatrudniające tych pracowników zakłady pracy,
2) w biurze spisowym jednostki podziału terytorialnego stopnia podstawowego — pracownicy urzędu miejskiego, dzielnicowego, miasta i gminy, gminy oraz jednostek gospodarki uspołecznionej, delegowani przez zatrudniające tych pracowników zakłady pracy.

3. Pracą biura spisowego kieruje zastępca komisarza spisowego.

Art. 8. 1. Spis przeprowadzą rachmistrze spisowi, powołani, za ich zgodą, przez komisarzy spisowych w jednostkach podziału terytorialnego stopnia podstawowego spośród pracowników urzędów terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego, przedsiębiorstw państwowych i innych jednostek gospodarki uspołecznionej, sołtysów, pełnoletnich uczniów, studentów oraz innych osób.

2. Rachmistrze spisowi w czasie pełnienia obowiązków spisowych podlegają ochronie prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 9. 1. Terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej, dyrektorzy przedsiębiorstw państwowych oraz kierownicy innych jednostek gospodarki uspołecznionej, na wniosek komisarzy spisowych, zwolnią od pracy i delegują na okres nie przekraczający 3 miesięcy pracowników powołanych do biur spisowych oraz na okres 16 dni roboczych pracowników powołanych na rachmistrzów spisowych; pracownicy ci zachowują w macierzystym zakładzie pracy prawo do pełnego wynagrodzenia, jakie otrzymaliby, gdyby w tym czasie wykonywali pracę w tym zakładzie.

2. Ministrowie Oświaty i Wychowania oraz Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także inni ministrowie nadzorujący szkoły, ustalą zasady udziału nauczycieli, studentów i uczniów szkół średnich w pracach spisowych.

3. W razie wypadku powstałego przy pełnieniu obowiązków spisowych, pracownikom, o których mowa w ust. 1, i członkom ich rodzin przysługują świadczenia od zakładu pracy, w którym pracownik jest zatrudniony, oraz inne świadczenia określone w przepisach o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

4. W razie wypadku powstałego przy pełnieniu obowiązków spisowych, studentom i uczniom, o których mowa w ust. 2, oraz innym osobom nie będącym pracowni-

kami, a także członkom ich rodzin przysługują świadczenia z tytułu wypadku na zasadach ustalonych w przepisach określających podstawę wymiaru renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, świadczeń dla pracowników, którzy ulegli wypadkom w szczególnych okolicznościach, oraz świadczeń dla osób nie będących pracownikami.

5. Pracownikom jednostek statystyki państwowej, wykonującym prace związane z przygotowaniem Spisu i opracowaniem jego wyników, przysługują dodatki spisowe w wysokości do 6000 zł miesięcznie, płatne ze środków przeznaczonych na pokrycie kosztów Spisu.

6. Szczegółowe zasady przyznawania dodatków spisowych ustali Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

7. Dodatek spisowy jest wolny od podatku od wynagrodzeń i potrąceń na składkę emerytalną.

Art. 10. 1. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego określi metodologię i sposób przeprowadzenia Spisu.

2. Ministrowie: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych oraz Sprawiedliwości — każdy w swoim zakresie działania — w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego określą szczegółowe zasady i sposób:

1) przeprowadzenia Spisu w obiektach i na terenach zamkniętych, pozostających w zarządzie podległych im jednostek organizacyjnych,
2) przeprowadzenia Spisu osób pełniących służbę lub zatrudnionych w podległych im jednostkach organizacyjnych, mieszkających poza obiektami zamkniętymi, oraz osób odbywających służbę wojskową,
3) udzielania informacji przez osoby pełniące służbę lub zatrudnione w podległych im jednostkach organizacyjnych, z zachowaniem tajemnicy państwowej i służbowej.

3. Ministrowie: Spraw Zagranicznych, Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Handlu Zagranicznego oraz Minister — Kierownik Urzędu Gospodarki Morskiej w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego określą sposób zebrania informacji o osobach przebywających czasowo za granicą.

4. Minister Spraw Zagranicznych zapewni dostarczenie Głównemu Urzędowi Statystycznemu wykazu adresowego osób, o których mowa w art. 2 w ust. 2.

5. Minister — Kierownik Urzędu do Spraw Wyznań w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego określi sposób spisywania osób duchownych oraz mieszkań znajdujących się na terenie instytucji wyznaniowych.

Art. 11. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może zarządzić na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego powtórzenie Spisu w tych obwodach, w których Spis został przeprowadzony wadliwie.

Rozdział 3

Spis próbny i kontrolny

Art. 12. 1. W ramach prac przygotowawczych do Spisu będzie przeprowadzony spis próbny w dniach od 8 do 14 grudnia 1987 r. według stanu w dniu 7 grudnia 1987 r. godzina 24.00.

2. Spis próbny obejmie:

1) zamieszkane mieszkania i zamieszkane pomieszczenia oraz zamieszkane budynki,
2) osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach i pomieszczeniach, o których mowa w pkt 1,

na obszarze: w województwie stołecznym warszawskim — gminy Jabłonna, w województwie białskopodlaskim — gminy Rossosz, w województwie ciechanowskim — gminy Glinojeck, w województwie częstochowskim — miasta i gminy Dobrodzień, w województwie elbląskim — gminy Gronowo Elbląskie, w województwie gorzowskim — gminy Przytoczna, w województwie jeleniogórskim — gminy Jeżów Sudecki, w województwie kaliskim — gminy Blizanów, w województwie krośnieńskim — miasta Lesko, w województwie leszczyńskim — miasta i gminy Krzywiń, w województwie łomżyńskim — gminy Mały Płock, w województwie nowosądeckim — gminy Lubień, w województwie piotrkowskim — gminy Mniszków, w województwie płockim — gminy Sanniki, w województwie sieradzkim — gminy Wróblew, w województwie skierniewickim — miasta Łowicz, w województwie suwalskim — gminy Raczki, w województwie tarnobrzeskim — miasta Sandomierz, w województwie wałbrzyskim — miasta i gminy Jaworzyna Śląska i w województwie włocławskim — miasta Lipno.

Art. 13. 1. W dniach od 13 do 17 grudnia 1988 r. w wylosowanych przez organy statystyki państwowej obwodach zostanie przeprowadzony spis kontrolny. Zakres oraz tryb przeprowadzenia spisu kontrolnego ustali Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Osoby objęte spisem kontrolnym są obowiązane umożliwić, na żądanie osób przeprowadzających ten Spis, sprawdzenie zgodności ze stanem faktycznym odpowiedzi udzielonych na pytania zawarte w formularzu spisowym oraz udostępnić posiadane w tym zakresie dokumenty.

Art. 14. Przepisy art. 2—10 stosuje się odpowiednio do spisu próbnego i spisu kontrolnego oraz w przypadku zarządzenia powtórzenia Spisu w trybie art. 11.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

Art. 15. Terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia podstawowego zapewnią sporządzenie na potrzeby Spisu wykazów nieruchomości i mieszkań zgodnie z zasadami i w terminie ustalonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 16. 1. Terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej udzielą nieodpłatnie niezbędnej pomocy organom statystyki państwowej w przeprowadzeniu Spisu, a w szczególności w zakresie środków transportu i łączności oraz przygotowania dokumentacji.

2. Jednostki gospodarki uspołecznionej udostępnią nieodpłatnie na potrzeby Spisu środki transportu na podstawie decyzji komisarzy spisowych.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*
Sekretarz Rady Państwa: *Z. Surowiec*

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
DEPARTAMENT SPISÓW I BADAŃ DEMOGRAFICZNYCH

GUS

NARODOWY SPIS POWSZECHNY
z dnia 6 grudnia 1988 r.

Formularz A

FORMULARZ MIESZKANIOWO-LUDNOŚCIOWY

Nr .....

Numer obwodu spisowego

Województwo .....

Miasto / Gmina .....

Miejscowość .....

Ulica (plac) .....

Nr ..... nieruchomości

Nr ..... mieszkania

Dla każdego zamieszkanego **mieszkania (pomieszczenia prowizorycznego, obiektu ruchomego)** należy wyznaczyć odrębny numer formularza A, bez względu na liczbę gospodarstw domowych zamieszkujących w tym mieszkaniu (pomieszczeniu prowizorycznym, obiekcie ruchomym) i bez względu na liczbę wypełnionych formularzy.

W obiektach zbiorowego zamieszkania odrębny numer formularza należy wyznaczyć każdemu formularzowi użytemu do spisania osób zamieszkujących w takim obiekcie.

Liczba załączonych dodatkowych formularzy A .....

Kolejny numer budynku w obwodzie

RODZAJ ZAMIESZKANEJ JEDNOSTKI

1

Mieszkanie	1
Pomieszczenie prowizoryczne lub obiekt ruchomy ..... (wpisać rodzaj)	2
Obiekt zbiorowego zamieszkania .... (wpisać nazwę)	

Jeżeli zamieszkaną jednostką jest:

mieszkanie
— w pyt. 1 zakreślić symbol 1
— w pyt. 2—5 wpisać odpowiednie dane liczbowe
— w pyt. 6—11 zakreślić obwódką właściwy symbol

pomieszczenie prowizoryczne lub obiekt ruchomy
— w pyt. 1 wpisać rodzaj i zakreślić symbol 2
— pyt. 2—11 przekreślić

obiekt zbiorowego zamieszkania
— w pyt. 1 wpisać nazwę
— pyt. 2—11 przekreślić

OPIS MIESZKANIA

Nazwisko i imię głównego lokatora lub właściciela mieszkania
.....
.....
.....

2 **Liczba pokoi** ⟶
(z oknem i o powierzchni nie mniejszej niż 4 m²)
Wykazać ogólną liczbę pokoi w mieszkaniu, tj. pokoje mieszkalne łącznie z pokojami wykorzystywanymi do celów zawodowych lub gospodarczych, przeznaczonymi do wynajmowania i z pokojami pustymi (jeżeli nie ma wpisać „0")

3 **Liczba kuchni**
a) **z oknem** i o powierzchni nie mniejszej niż 4 m² (jeżeli nie ma wpisać „0")
b) **bez okna** (tzw. ciemne kuchnie) lub z oknem ale o powierzchni mniejszej niż 4 m² (jeżeli nie ma wpisać „0")

4 **Liczba izb razem** ⟶
tj. suma liczb wpisanych w odpowiedzi na pyt. 2 i 3a

5 **Powierzchnia użytkowa mieszkania** ⟶ (wpisać w pełnych m²)
tj. suma powierzchni wszystkich znajdujących się w mieszkaniu pomieszczeń (pokoi, kuchni — z oknem lub bez okna, przedpokoju, łazienki, ustępu, spiżarni, obudowanej werandy i innych)

6	**Wodociąg**	jest w mieszkaniu		1
		nie ma w mieszkaniu	ale mieszkańcy korzystają wewnątrz budynku	2
			i mieszkańcy nie korzystają wewnątrz budynku	0
7	**Ustęp spłukiwany**	jest w mieszkaniu		1
		nie ma w mieszkaniu	ale mieszkańcy korzystają wewnątrz budynku	2
			i mieszkańcy nie korzystają wewnątrz budynku	0
8	**Łazienka w mieszkaniu**	jest		1
		nie ma		0
9	**Ciepła woda bieżąca w mieszkaniu**	jest	ogrzewana poza mieszkaniem	1
			ogrzewana w mieszkaniu	2
		nie ma		0
10	**Gaz w mieszkaniu**	jest	z sieci	1
			z butli	2
		nie ma		0
11	**Sposób ogrzewania mieszkania**	centralne ogrzewanie	zbiorowe	1
			indywidualne — gazowe	2
			indywidualne — na inne paliwo (na węgiel, koks, drewno, ropę)	3
		piece (na węgiel, drewno, trociny itp.)		4
		elektryczne piece akumulacyjne		5

SPIS LUDNOŚCI

				01	02
1	Numer osoby	Nazwisko			
		Imię			
2	**Mieszka tu stale** (i był 6 grudnia o godz 24^{00} obecny lub nieobecny) czy **przebywa czasowo?**			1. Mieszka stale — obecny 2. Mieszka stale — nieobecny 3. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 2. Mieszka stale — nieobecny 3. Przebywa czasowo
3	Dla mieszkających **stale — nieobecnych** oraz **przebywających czasowo** podać:	łączny czas trwania nieobecności lub przebywania		A. Do 2 miesięcy B. Powyżej 2 miesięcy	A. Do 2 miesięcy B. Powyżej 2 miesięcy
4		przyczynę nieobecności lub przebywania			
5	**Stopień pokrewieństwa z pierwszą spisaną osobą w gospodarstwie domowym.** Wpisać symbol wraz z określeniem				
6	**Płeć.** 1. M — mężczyzna, 2. K — kobieta			1. M 2. K	1. M 2. K
7	**Rok urodzenia.** Wpisać liczbę czterocyfrową				
8	**Stan cywilny.** Wpisać jedno z określeń: kawaler, panna, żonaty, zamężna, wdowiec, wdowa, rozwiedziony, rozwiedziona				
9	**Rok zawarcia obecnego małżeństwa** w urzędzie stanu cywilnego (w instytucji wyznaniowej przed 1946 r.) Wpisać dwie ostatnie cyfry roku zawarcia małżeństwa				
10	**Poziom wykształcenia.** Wpisać osobom urodzonym w 1973 r. i wcześniej symbol wraz z określeniem				
11	**Kierunek wykształcenia.** Wpisać: ogólnokształcący, mechaniczny, budowlany, rolny, medyczny itp.				
12	**Czy uczy się w szkole?**			1. Tak 2. Nie	1. Tak 2. Nie
13	**Powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego (działki rolnej).** Wpisać pierwszej spisanej osobie w gospodarstwie domowym			..... ha ..... a	..... ha ..... a
ŹRÓDŁA UTRZYMANIA — PRACA I					
14	**Nazwa zakładu pracy**				
15	**Nazwa miasta lub gminy,** na terenie której położony jest zakład pracy. Wpisać np. m. Płock, gm. Jabłonna			.....	.....
16	**Charakter zatrudnienia** Wpisać symbol wraz z określeniem				
17	**Na jakim stanowisku pracuje?** Wpisać nazwę stanowiska określającą dokładnie rodzaj wykonywanych czynności lub pełnionych funkcji				
ŹRÓDŁA UTRZYMANIA — PRACA II					
18	**Nazwa zakładu pracy**				
19	**Charakter zatrudnienia** Wpisać symbol wraz z określeniem				
20	**Wkład pracy w gospodarstwo rolne (działkę rolną)** Osobom wnoszącym wkład pracy w gospodarstwo rolne (działkę rolną) wpisać liczbę miesięcy pracy			..... miesięcy w roku 1988	..... miesięcy w roku 1988
ŹRÓDŁA UTRZYMANIA — NIEZAROBKOWE ŹRÓDŁO					
21		**Rodzaj.** Wpisać symbol wraz z określeniem			
22		**Uzyskane z tytułu pracy własnej**		1. Poza rolnictwem 2. W indyw. gospodarstwie rolnym 3. W rolnictwie pozostałym 4. Nie dotyczy	1. Poza rolnictwem 2. W indyw. gospodarstwie rolnym 3. W rolnictwie pozostałym 4. Nie dotyczy
ŹRÓDŁA UTRZYMANIA					
23	**Rodzaj głównego źródła utrzymania.** Wpisać jedno z określeń: praca, niezarobkowe źródło, na utrzymaniu osoby Nr.....				
24	Czy z powodu **kalectwa** lub **przewlekłej choroby** ma **całkowicie** lub **poważnie ograniczoną zdolność** wykonywania **czynności podstawowych dla danego wieku?**			1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie 0. Nie	1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie 0. Nie
25	**Czy posiada orzeczenie KIZ** (Komisji Lekarskiej do spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia) **o grupie inwalidztwa?**			1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy 0. Nie	1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy 0. Nie
26	**Od kiedy mieszka** (przebywa) **w tej miejscowości?** Osobom mieszkającym od urodzenia wpisać „00". Pozostałym osobom wpisać dwie ostatnie cyfry roku przybycia				
Wypełnić dla osób przybyłych tu po roku 1978, tj.w latach 1979—1988					
27		**Poprzednie miejsce zamieszkania**	**nazwa województwa**		
28			**charakter miejscowości** Wpisać symbol wraz z określeniem		
29		**Źródło utrzymania w poprzednim miejscu zamieszkania** Wpisać symbol wraz z określeniem			
30		**Czy mieszkał z użytkownikiem gospodarstwa rolnego lub sam był użytkownikiem?** Wpisać symbol wraz z określeniem			

03	04	05	06	
				1
1. Mieszka stale — obecny 2. Mieszka stale — nieobecny 3. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 2. Mieszka stale — nieobecny 3. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 2. Mieszka stale — nieobecny 3. Przebywa czasowo	1. Mieszka stale — obecny 2. Mieszka stale — nieobecny 3. Przebywa czasowo	2
A. Do 2 miesięcy B. Powyżej 2 miesięcy	A. Do 2 miesięcy B. Powyżej 2 miesięcy	A. Do 2 miesięcy B. Powyżej 2 miesięcy	A. Do 2 miesięcy B. Powyżej 2 miesięcy	3
				4
				5
1. M 2. K	1. M 2. K	1. M 2. K	1. M 2. K	6
				7
				8
				9
				10
				11
1. Tak 2. Nie	1. Tak 2. Nie	1. Tak 2. Nie	1. Tak 2. Nie	12
..... ha ..... a	..... ha ..... a	..... ha ..... a	..... ha ..... a	13
				14
.....	.....	.....	.....	15
				16
				17
				18
				19
..... miesięcy w roku 1988	..... miesięcy w roku 1988	..... miesięcy w roku 1988	..... miesięcy w roku 1988	20
				21
1. Poza rolnictwem 2. W indyw. gospodarstwie rolnym 3. W rolnictwie pozostałym 4. Nie dotyczy	1. Poza rolnictwem 2. W indyw. gospodarstwie rolnym 3. W rolnictwie pozostałym 4. Nie dotyczy	1. Poza rolnictwem 2. W indyw. gospodarstwie rolnym 3. W rolnictwie pozostałym 4. Nie dotyczy	1. Poza rolnictwem 2. W indyw. gospodarstwie rolnym 3. W rolnictwie pozostałym 4. Nie dotyczy	22
				23
1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie 0. Nie	1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie 0. Nie	1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie 0. Nie	1. Tak — całkowicie 2. Tak — poważnie 0. Nie	24
1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy 0. Nie	1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy 0. Nie	1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy 0. Nie	1. Tak — I grupy 2. Tak — II grupy 3. Tak — III grupy 0. Nie	25
				26
				27
				28
				29
				30

OPIS GOSPODARSTW DOMOWYCH

			1	gospodarstwo domowe	2	gospodarstwo domowe	3	gospodarstwo domowe
1	Źródło utrzymania gospodarstwa domowego	główne	☐	.....	☐	.....	☐	.....
		dodatkowe	☐	.....	☐	.....	☐	.....
2	Tytuł prawny do zajmowania mieszkania przez gospodarstwo domowe		☐	.....	☐	.....	☐	.....

3	**Spokrewnienie osób spisanych w różnych gospodarstwach domowych**	W mieszkaniu spisano:		
		0	jedno gospodarstwo domowe	
		1	dwa gospodarstwa domowe lub więcej	i osoby ze wszystkich gospodarstw są spokrewnione
		2		i osoby z przynajmniej dwóch gospodarstw są spokrewnione
		3		i osoby ze wszystkich gospodarstw nie są spokrewnione

Pytania 2 i 3 dotyczą tylko gospodarstw domowych zamieszkujących w mieszkaniu. Dla gospodarstw domowych zamieszkujących w pomieszczeniu prowizorycznym lub obiekcie ruchomym te pytania należy przekreślić.

OPIS BUDYNKU

Wypełnić dla budynku, w którym spisano co najmniej 1 mieszkanie. Odpowiedzi na pytania 1—10 udzielić tylko raz — w pierwszym spisywanym mieszkaniu. W pozostałych mieszkaniach w tym budynku tę część formularza przekreślić.

Zarządzający budynkiem (właściciel) .....
(nazwa instytucji lub nazwisko i imię właściciela)

1	**Budynek stanowi własność**	terenowego organu administracji państwowej (np. przedsiębiorstwa gospodarki mieszkaniowej, urzędu miasta/gminy)	1	
		spółdzielni mieszkaniowej	2	
		innej jednostki uspołecznionej (np. zakładu pracy, organizacji społeczno-politycznej)	3	
		prywatną — i w budynku jest co najmniej jedno mieszkanie zajmowane na podstawie tzw. nakazu kwaterunkowego	4	
		prywatną — i w budynku nie ma mieszkań z nakazami kwaterunkowymi	5	
		instytucji wyznaniowej	6	
2	**Rodzaj budynku**	mieszkalny	1	
		mieszkalno-inwentarski lub mieszkalno-gospodarski (związany z gospodarstwem rolnym)	2	
		zbiorowego zamieszkania (więcej niż w połowie zajęty przez internat, hotel, szpital itp.)	3	
		niemieszkalny (więcej niż w połowie zajęty przez biuro, sklep, szkołę itp.)	4	
3	**Rodzaj materiału ścian zewnętrznych budynku**	niepalny (mur, beton, cegła itp.)	1	
		palny (drewno, mur pruski itp.)	2	
4	**Rodzaj materiału pokrycia dachu**	eternit lub dachówka	1	
		blacha	2	
		papa	3	
		inny	4	
5	**Liczba kondygnacji**	budynek parterowy	0	
		budynek piętrowy ..... wpisać liczbę pięter		
6	**Rok (okres) wybudowania budynku**	przed 1918 r.	01	
		1918—1944	02	
		1945—1960	03	
		1961—1970	04	
		1971—1978	05	
		1979—1980	06	
		1981—1982	07	
		1983—1985	08	
		1986 r.	09	
		1987 r.	10	
		1988 r.	11	
7	**Wodociąg**	jest w budynku — z sieci	1	
		jest w budynku — lokalny	2	
		nie ma w budynku ale jest na nieruchomości	3	
		nie ma w budynku i nie ma na nieruchomości	0	
8	**Kanalizacja**	jest w budynku — z odprowadzeniem do sieci	1	
		jest w budynku — z odprowadzeniem do urządzenia lokalnego	2	
		nie ma w budynku	0	
9	**Centralne ogrzewanie**	jest w budynku — z sieci	1	
		jest w budynku — lokalne	2	
		nie ma	0	
10	**Liczba zamieszkanych mieszkań w budynku** (oznaczonych na str. 1 tym samym kolejnym numerem budynku)			

.....
(podpis rachmistrza spisowego)

Druk ZWS — Zam. 75/88 — 14200000

ZARZĄDZENIE NR 11
PREZESA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO
z dnia 19 lutego 1988 r.
(znak: SD-13-34-3)

w sprawie sposobu przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1988 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 w związku z art. 14 ustawy z dnia 16 lipca 1987 r. o Narodowym Spisie Powszechnym 1988 r. (Dz. U. Nr 22, poz. 129) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Wprowadza się instrukcję w sprawie sposobu przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1988 r., stanowiącą załącznik do zarządzenia.

2. Instrukcję, o której mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio do spisu kontrolnego oraz w przypadku zarządzenia powtórzenia spisu w trybie określonym w ust. 11 ustawy, wymienionej na wstępie.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes

(Wiesław Sadowski)

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
DEPARTAMENT SPISÓW I BADAŃ DEMOGRAFICZNYCH

NARODOWY SPIS POWSZECHNY 6 XII 1988

INSTRUKCJA

w sprawie sposobu przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1988 r.

WARSZAWA 1988

SPIS TREŚCI

Część I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Podstawy prawne spisu i postanowienia wstępne 5
§ 2. Data i zakres spisu 5
§ 3. Obowiązek zachowania tajemnicy statystycznej 6
§ 4. Obowiązek ludności 6

Część II. ZASADY ORGANIZACJI SPISU

§ 5. Organizacja spisu 7
§ 6. Zasady spisywania osób przebywających czasowo za granicą 9
§ 7. Badanie dzietności kobiet 9
§ 8. Formularze indywidualne 10
§ 9. Zadania terenowych organów administracji państwowej 10
§ 10. Rodzaje druków spisowych 11
§ 11. Zasady szkolenia organów spisowych 12
§ 12. Koszty spisu 13
§ 13. Popularyzacja spisu 13
§ 14. Meldunki 14
§ 15. Opracowanie informacji opisowych z przebiegu prac spisowych 14

Część III. PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DLA ORGANÓW SPISOWYCH WOJEWÓDZTW

§ 16. Zadania komisarzy spisowych i ich zastępców 15
§ 17. Organizacja i zadania biur spisowych województw 16
§ 18. Przygotowanie dokumentacji do spisu 18
§ 19. Szkolenie organów spisowych stopnia wojewódzkiego i podstawowego 18
§ 20. Odbiór druków spisowych 19
§ 21. Sporządzenie zestawienia zbiorczego na formularzu N-woj 20
§ 22. Przyjęcie i kontrola materiałów spisowych 20
§ 23. Sporządzenie zestawień zbiorczych dla województwa na formularzach C-woj i D-woj 21
§ 24. Spis kontrolny 22

Część IV. PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DLA ORGANÓW SPISOWYCH W JEDNOSTKACH PODZIAŁU TERYTORIALNEGO STOPNIA PODSTAWOWEGO ORAZ DLA ODDZIAŁÓW MIEJSKICH BIUR SPISOWYCH

§ 25. Zadania komisarzy spisowych i kierowników oddziałów miejskich biur spisowych w jednostkach podziału terytorialnego stopnia podstawowego 22
§ 26. Organizacja i zadania biur spisowych jednostek podziału terytorialnego stopnia podstawowego 23
§ 27. Sposób przygotowania kart budynku 25
§ 28. Czynności związane z przeprowadzeniem spisu w obiektach zamkniętych 25
§ 29. Sposób postępowania z formularzami N-obw i N-gm 26
§ 30. Nabór kandydatów na rachmistrzów 27
§ 31. Szkolenie i zatwierdzanie rachmistrzów spisowych 28
§ 32. Rozdział druków spisowych 29
§ 33. Obchód przedspisowy 30

§ 34. Odprawa przedspisowa 31
§ 35. Czynności spisowe 32
§ 36. Załatwianie reklamacji ludności 32
§ 37. Przyjęcie i przekazanie materiałów spisowych 33
§ 38. Zasady przeprowadzenia ewentualnego spisu powtórnego 35
§ 39. Sporządzenie zestawienia zbiorczego na druku C-gm 36
§ 40. Sporządzenie zestawienia zbiorczego na druku D-gm 36

ZAŁĄCZNIKI

Nr 1. Schemat organizacji aparatu spisowego 8
Nr 2. Wzory meldunków 37
Nr 3. Terminarz czynności biur spisowych województw 38
Nr 4. Terminarz czynności biur spisowych w jednostkach podziału terytorialnego stopnia podstawowego 40

Załącznik do zarządzenia nr 11
Prezesa GUS z dnia 19 lutego 1988 r.

INSTRUKCJA

w sprawie sposobu przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego 1988 r.

CZĘŚĆ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Podstawy prawne spisu i postanowienia wstępne

1. **Podstawy prawne spisu stanowią:**
   1) ustawa z dnia 16 lipca 1987 r. o Narodowym Spisie Powszechnym 1988 r. (Dz. U. Nr 22, poz. 129), zwana dalej „ustawą",
   2) ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o statystyce państwowej (Dz. U. Nr 7, poz. 58),
   3) uchwała nr 168/85 Rady Ministrów z dnia 21 października 1985 r. w sprawie programu badań statystycznych na lata 1986—1990,
   4) postanowienie nr 45/86 Prezydium Rządu z dnia 30 października 1986 r. w sprawie warunków realizacji zadań statystyki państwowej i przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego w 1988 r.
2. Użyte w instrukcji określenia oznaczają:
   1) wojewódzcy komisarze spisowi — wojewodów oraz prezydentów: miasta stołecznego Warszawy, Krakowa i Łodzi,
   2) biura spisowe województw — biura spisowe utworzone przez wojewódzkich komisarzy spisowych,
   3) komisarze spisowi — naczelnicy lub prezydenci miast, naczelnicy dzielnic, naczelnicy gmin (miast i gmin) w jednostkach podziału terytorialnego stopnia podstawowego,
   4) biura spisowe jednostek podziału terytorialnego stopnia podstawowego — biura spisowe utworzone przez komisarzy spisowych w jednostkach wymienionych w pkt. 3 oraz oddziały miejskich biur spisowych,
   5) obwody spisowe — jednostki spisowe obejmujące przeciętnie 250 osób i ok. 65 mieszkań.

§ 2

Data i zakres spisu

1. Narodowy Spis Powszechny zwany dalej „spisem" zostanie przeprowadzony na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniach od 7 do 12 grudnia 1988 r., według stanu w dniu 6 grudnia 1988 r. godzina 24^{00}.
2. **Spis obejmie:**
   1) zamieszkane mieszkania, zamieszkane pomieszczenia oraz zamieszkane budynki,

IV

NARODOWE SPISY POWSZECHNE W 2002 R.

DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 14 stycznia 2000 r. **Nr 1**

TREŚĆ:
Poz.:

USTAWA

1 — z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2001 r. 1

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

2 — z dnia 30 listopada 1999 r. w sprawie ustanowienia odznaki honorowej „Za zasługi dla budownictwa", ustalenia jej wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu noszenia . 18

ROZPORZĄDZENIA:

3 — Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 grudnia 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i wzorów legitymacji służbowych i innych dokumentów funkcjonariuszy Straży Granicznej, organów właściwych do ich wydawania oraz zasad dokonywania wpisów w tych dokumentach 21

4 — Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie warunków organizacyjnych, kadrowych i technicznych, jakie powinny zostać spełnione przez gminy wnioskujące o przejęcie zadań i kompetencji starosty w zakresie geodezji i kartografii 23

1

USTAWA

z dnia 2 grudnia 1999 r.

o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2001 r.

Rozdział 1

Termin i zakres spisu

Art. 1. Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań, zwany dalej „spisem", będzie przeprowadzony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dniach od 22 maja 2001 r. do 9 czerwca 2001 r., według stanu w dniu 21 maja 2001 r. o godzinie 24^{00}.

Art. 2. 1. Spisem zostaną objęte:

1) osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach, obiektach i pomieszczeniach, o których mowa w pkt 2,

2) mieszkania i budynki, w których znajdują się mieszkania, oraz zamieszkane obiekty zbiorowego zakwaterowania i inne zamieszkane pomieszczenia nie będące mieszkaniami,

3) osoby nie mające miejsca zamieszkania.

2. Spis nie obejmie:

1) szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych, członków rodzin tych osób oraz innych osób korzystających z przywilejów i immunitetów na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych,

2) osób ubiegających się o azyl,

3) mieszkań, budynków, obiektów i pomieszczeń będących własnością przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) mieszkaniu — oznacza to wydzielony trwałymi ścianami, w obrębie budynku, zespół izb lub jedną izbę, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, niezależnie od tego, czy są zamieszkane na podstawie jednego lub więcej niż jednego tytułu prawnego,

2) budynku — oznacza to budynek, w którym znajduje się chociażby jedno mieszkanie,

3) obiekcie zbiorowego zakwaterowania — oznacza to obiekt, gdzie przebywa większa liczba osób, np. internat, dom akademicki lub studencki, hotel pracowniczy, dom dziecka, zakład wychowawczy, dom rencisty, dom pomocy społecznej, dom zakonny, klasztor, szpital, sanatorium, schronisko turystyczne, hotel, motel, pensjonat, noclegownia,

4) zamieszkanym pomieszczeniu nie będącym mieszkaniem — oznacza to pomieszczenie nie przystosowane do celów mieszkalnych i zamieszkane tymcza-

sowo (np. strych, pralnia, suszarnia), obiekt ruchomy (np. barakowóz, przyczepa kempingowa, barka) lub inne pomieszczenie, które w czasie spisu jest jedynym miejscem zamieszkania osoby spisywanej,

5) gospodarstwie domowym — oznacza to zespół osób mieszkających i utrzymujących się wspólnie lub jedną osobę utrzymującą się samodzielnie,

6) głowie gospodarstwa domowego — oznacza to osobę, która dostarcza najwięcej środków na utrzymanie gospodarstwa domowego,

7) pracy głównej — oznacza to pracę, która zwykle zajmuje najwięcej czasu albo jest pracą jedyną; jeżeli prace zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, z której osiągany jest wyższy dochód,

8) pracy dodatkowej — oznacza to pracę, która zajmuje zwykle najwięcej czasu spośród innych prac poza pracą główną; jeżeli prace zajmują taką samą ilość czasu, pracą dodatkową jest ta, z której osiągany jest wyższy dochód,

9) dochodach z własności — oznacza to dochody uzyskiwane przez właścicieli aktywów finansowych lub aktywów rzeczowych nie produkowanych (głównie gruntu i zasobów złóż naturalnych),

10) dochodach z najmu — oznacza to dochody z najmu mieszkania lub budynku,

11) niezarobkowym źródle utrzymania — oznacza to emeryturę, rentę, zasiłek, dodatek szkoleniowy, alimenty, stypendium, świadczenie przedemerytalne,

12) źródle utrzymania — oznacza to dochody z pracy, dochody z własności i najmu oraz dochody z niezarobkowych źródeł utrzymania,

13) wyposażeniu mieszkania w urządzenia techniczno-sanitarne — oznacza to wyposażenie mieszkania w wodociąg, ustęp spłukiwany, ciepłą wodę, łazienkę, gaz,

14) obiektach i terenach zamkniętych — oznacza to obiekty i tereny pozostające w zarządzie Ministra Obrony Narodowej i Szefa Urzędu Ochrony Państwa oraz ministrów właściwych do spraw: wewnętrznych, administracji publicznej, sprawiedliwości i zagranicznych oraz podległych im jednostek organizacyjnych.

Art. 4. 1. W ramach spisu będą zebrane następujące informacje o osobach stale zamieszkałych i czasowo przebywających w mieszkaniach, budynkach, obiektach i pomieszczeniach, określonych w art. 2 ust.1 pkt 2:

1) nazwisko i imię osoby spisywanej, czy w miejscu spisywania mieszka stale, czy przebywa czasowo, czy jest obecna w czasie spisu, czas trwania i przyczyna przebywania lub nieobecności oraz dla przebywających czasowo za granicą lub przybyłych z zagranicy — kraj aktualnego lub poprzedniego pobytu,

2) data urodzenia, płeć, stopień pokrewieństwa, powinowactwa lub innego związku z głową gospodarstwa domowego,

3) stan cywilny, miesiąc i rok zawarcia małżeństwa i czy osoba spisywana pozostaje faktycznie w związku małżeńskim,

4) poziom posiadanego wykształcenia, czy osoba spisywana kontynuuje naukę i w jakiej formie,

5) czy z powodu kalectwa lub przewlekłej choroby ma ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych dla swojego wieku,

6) czy posiada aktualne orzeczenie — wydane przez odpowiedni organ orzekający — ustalające niezdolność do pracy, stopień niepełnosprawności, celowość przekwalifikowania, grupę inwalidzką bądź uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego,

7) kraj urodzenia i obywatelstwo,

8) okres zamieszkiwania (pobytu) w miejscowości aktualnego miejsca zamieszkania oraz dla przybyłych — miejscowość w Polsce lub kraj poprzedniego pobytu,

9) czy w ostatnim tygodniu poprzedzającym spis wykonywała pracę, z której osiągała dochód lub zarobek, bądź nieodpłatnie pomagała w rodzinnej działalności gospodarczej; dla wykonujących pracę opis pracy głównej: status zatrudnienia, wykonywany zawód lub zajmowane stanowisko bądź rodzaj wykonywanych czynności, podstawowy rodzaj działalności zakładu będącego miejscem pracy głównej, opis pracy dodatkowej: podstawowy rodzaj działalności zakładu będącego miejscem pracy dodatkowej,

10) czy osoba spisywana poszukuje pracy i jest gotowa do jej podjęcia oraz czas poszukiwania pracy,

11) czy jest użytkownikiem gospodarstwa rolnego (działki rolnej) lub członkiem gospodarstwa domowego użytkującego gospodarstwo rolne (działkę rolną), jaka jest powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego (działki rolnej) oraz liczba przepracowanych miesięcy w gospodarstwie rolnym (na działce rolnej) w ciągu ostatnich 12 miesięcy,

12) główne i dodatkowe źródło utrzymania,

13) rodzaje pobieranych świadczeń z niezarobkowych źródeł utrzymania.

2. W ramach spisu będą zebrane następujące informacje o gospodarstwach domowych:

1) główne i dodatkowe źródło utrzymania,

2) tytuł prawny zamieszkiwania w mieszkaniu.

3. W ramach spisu będą zebrane następujące informacje o mieszkaniach i budynkach, w których znajdują się mieszkania, obiektach zbiorowego zakwaterowania i innych zamieszkanych pomieszczeniach nie będących mieszkaniami, odpowiednio:

1) o mieszkaniach:

a) czy jest zamieszkane, czy nie zamieszkane,

b) czy jest jedynym lub głównym miejscem zamieszkania, czy drugim przeznaczonym do czasowego lub sezonowego przebywania,

c) czyją jest własnością,

d) powierzchnia użytkowa, w tym wykorzystywana wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej,

e) liczba pokoi, w tym wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej,
f) liczba i charakterystyka pomieszczeń kuchennych,
g) wyposażenie w urządzenia techniczno-sanitarne, sposób ogrzewania i rodzaj energii stosowanej do ogrzewania,

2) o budynkach:
a) rodzaj budynku oraz liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych,
b) określenie rodzaju własności (współwłasności),
c) okres wybudowania,
d) wyposażenie w instalację wodociągową i kanalizacyjną oraz jej rodzaj (sieciowa, lokalna),

3) o zamieszkanych obiektach zbiorowego zakwaterowania i innych zamieszkanych pomieszczeniach nie będących mieszkaniami.

Art. 5. 1. W ramach spisu zostanie przeprowadzone badanie narodowości obejmujące wszystkie osoby podlegające spisowi.

2. W badaniu, o którym mowa w ust.1, zostaną postawione następujące pytania:

1) do jakiej narodowości zalicza się osoba spisywana,

2) w jakim języku najczęściej rozmawia w domu.

Art. 6. Formularz spisowy zawierający pytania w zakresie tematycznym określonym w art. 4 i 5, oznaczony symbolem A, stanowi załącznik nr 1 do ustawy.

Art. 7. 1. W ramach spisu zostaną przeprowadzone dodatkowe badania:

1) migracji długookresowych trwających co najmniej 12 miesięcy w latach 1989—2001,

2) dzietności kobiet — na wylosowanej metodą reprezentacyjną próbie kobiet w wieku 16 i więcej lat.

2. W badaniu, o którym mowa w ust.1 pkt 1, zostaną zebrane informacje o miejscu i kraju stałego zamieszkania, miejscu, kraju i okresie poprzedniego zamieszkania, przyczynie zmiany poprzedniego miejsca zamieszkania i źródle utrzymania w poprzednim miejscu zamieszkania.

3. Formularz spisowy zawierający pytania w zakresie tematycznym określonym w ust. 2, oznaczony symbolem M, stanowi załącznik nr 2 do ustawy.

4. W badaniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zostaną zebrane informacje o dacie i miejscu urodzenia osoby spisywanej, miesiącu, roku i miejscu zawarcia małżeństwa (powstaniu związku partnerskiego), miesiącu i roku ustania małżeństwa (związku partnerskiego), liczbie żywo urodzonych dzieci, imieniu, płci, miesiącu i roku urodzenia dziecka oraz o dalszych zamierzeniach prokreacyjnych.

5. Formularz spisowy zawierający pytania w zakresie tematycznym określonym w ust. 4, oznaczony symbolem D, stanowi załącznik nr 3 do ustawy.

6. Udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w formularzu D, o którym mowa w ust. 5, jest dobrowolne.

Rozdział 2

Obowiązki spisowe i ochrona danych

Art. 8. 1. Udzielanie odpowiedzi na pytania zawarte w formularzach spisowych A i M, o których mowa w art. 6 i art. 7 ust. 3, jest obowiązkowe.

2. Osoby objęte spisem obowiązane są do udzielenia ścisłych, wyczerpujących i zgodnych z prawdą odpowiedzi na pytania zawarte w formularzach spisowych. Do udzielenia odpowiedzi o osobach małoletnich oraz o osobach nieobecnych obowiązane są pełnoletnie osoby wspólnie z nimi zamieszkałe.

3. W obiektach zbiorowego zakwaterowania, w przypadku braku możliwości bezpośredniego spisania osoby, danych dotyczących imienia i nazwiska, płci, daty urodzenia, czasu trwania i przyczyny przebywania, informacji o miejscu poprzedniego zamieszkania oraz poziomie wykształcenia udzielają — w zakresie posiadanej dokumentacji — zarządzający tymi obiektami.

4. W przypadku osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3, postanowienia art. 4 stosuje się odpowiednio. Jeżeli nie będzie możliwe uzyskanie odpowiedzi na pytania zawarte w formularzach spisowych, dokonujący czynności spisywania odnotuje liczbę tych osób, ich płeć oraz domniemany wiek.

5. Informacji o budynkach zarządzanych przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej udzielają zarządzający (administrujący) tymi budynkami.

6. Informacji o budynkach stanowiących własność osób fizycznych udzielają właściciele, użytkownicy lub administratorzy tych budynków.

7. Informacji o nie zamieszkanych mieszkaniach udzielają zarządzający (administrujący) budynkami, w których te mieszkania się znajdują.

Art. 9. Wszystkie zbierane i gromadzone w spisie dane osobowe i dane indywidualne są poufne i podlegają szczególnej ochronie tajemnicą statystyczną na zasadach określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668); dane te mogą być opracowywane wyłącznie z zastosowaniem zasad podanych w art. 35 powołanej ustawy.

Art. 10. Osoby wykonujące prace związane z przygotowaniem, przeprowadzeniem i opracowaniem wyników spisu są obowiązane do bezwzględnego przestrzegania tajemnicy statystycznej, określonej w art. 10 ustawy o statystyce publicznej, i mogą być dopuszczone do wykonywania tych prac po przeszkoleniu i pouczeniu o istocie tajemnicy statystycznej oraz po złożeniu pisemnego przyrzeczenia o treści określonej w art. 12 ustawy o statystyce publicznej.

Rozdział 3

Organizacja spisu

Art. 11. 1. Przygotowanie, zorganizowanie i przeprowadzenie spisu oraz opracowanie, udostępnienie i rozpowszechnienie wynikowych informacji statystycznych należy do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Pracami związanymi ze spisem kierują:

1) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego — całością prac jako Generalny Komisarz Spisowy; zastępcami Generalnego Komisarza Spisowego są osoby wyznaczone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
2) wojewoda — na terenie województwa, jako wojewódzki komisarz spisowy; zastępcą wojewódzkiego komisarza spisowego jest dyrektor urzędu statystycznego,
3) wójt, burmistrz, prezydent miasta — na terenie gminy jako gminny komisarz spisowy; zastępcą gminnego komisarza spisowego jest osoba wyznaczona przez gminnego komisarza spisowego.

Art. 12. 1. Generalny Komisarz Spisowy, wojewódzcy komisarze spisowi oraz gminni komisarze spisowi utworzą, na okres przygotowania i przeprowadzenia spisu, biura spisowe do wykonania prac związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem spisu.

2. W skład biur spisowych wchodzą oddelegowani przez komisarzy spisowych pracownicy urzędów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz służb statystyki publicznej.

3. Pracą biura spisowego kieruje zastępca komisarza spisowego.

4. Pracę gminnych biur spisowych nadzoruje dyrektor urzędu statystycznego.

Art. 13. 1. Zadania gmin, w ramach prac związanych ze spisem, obejmują:

1) należące do kompetencji organów gminy, w ramach zadań własnych i zadań zleconych, obowiązki zaktualizowania:
   a) nazewnictwa ulic i placów oraz numeracji nieruchomości,
   b) ewidencji ludności,
   c) oznakowania ulic i nieruchomości,
2) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zlecane niniejszą ustawą:
   a) zaktualizowanie sporządzonych i przekazanych przez urząd statystyczny wykazów nieruchomości i mieszkań w zakresie:
      — danych adresowych mieszkań i budynków,
      — nazwiska i imienia głównego lokatora,
      — liczby osób zameldowanych na pobyt stały i na pobyt czasowy powyżej 2 miesięcy w poszczególnych mieszkaniach,
      — powierzchni użytkowanego gospodarstwa rolnego (działki rolnej)

   oraz uzupełnienie tych wykazów o informacje dotyczące nazwy i adresu jednostki zarządzającej (administrującej) budynkiem,
   b) zorganizowanie przeprowadzenia spisu na terenie gminy, w tym:
      — delegowanie pracowników urzędu gminy do prac spisowych i na szkolenia organizowane przez urzędy statystyczne,
      — nabór kandydatów na rachmistrzów spisowych,
      — przeprowadzenie szkolenia rachmistrzów spisowych,
      — rozdział druków spisowych,
      — nadzorowanie czynności spisowych,
      — przyjmowanie od rachmistrzów spisowych formularzy spisowych,
      — kontrola kompletności formularzy w obwodach spisowych oraz kontrola kompletności i poprawności zapisów na formularzach spisowych,
      — uporządkowanie i przekazanie całości materiałów spisowych do wojewódzkiego biura spisowego.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór wykazu nieruchomości i mieszkań, o którym mowa w ust.1 pkt 2 lit. a), zawierający wykaz informacji przewidzianych do aktualizacji i uzupełnienia przez gminy.

3. Nadzór merytoryczny nad realizacją zadań, o których mowa w ust.1 pkt 2, sprawuje dyrektor urzędu statystycznego w województwie, na którego terenie znajduje się gmina.

4. Środki na wykonanie zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2, będą przekazywane gminom przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za pośrednictwem dyrektorów urzędów statystycznych sukcesywnie, w terminach umożliwiających realizację kolejnych etapów prac; ostateczne rozliczenie nastąpi w terminie do 30 października 2001 r.

Art. 14. 1. Czynności spisywania dokonują, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, rachmistrze spisowi powołani przez dyrektora urzędu statystycznego na wniosek gminnego komisarza spisowego spośród osób pełnoletnich, posiadających co najmniej średnie wykształcenie oraz godnych zaufania.

2. W obiektach i na terenach zamkniętych oraz w obiektach zamkniętych instytucji wyznaniowych spis przeprowadzą rachmistrze spisowi powołani przez dyrektora urzędu statystycznego na wniosek zarządzających tymi obiektami, terenami i instytucjami.

3. W przypadku gdy osoba spisywana deklaruje wypełnienie formularzy spisowych we własnym zakresie, rachmistrz spisowy pozostawia formularze spisowe i odbiera je w ustalony sposób.

4. Rachmistrza spisowego przed dopuszczeniem do czynności spisywania zastępca gminnego komisarza spisowego poucza o obowiązku zachowania tajemnicy statystycznej; rachmistrz spisowy przed przystąpieniem do czynności spisowych składa na piśmie przyrzeczenie, o którym mowa w art. 10.

5. Przy wykonywaniu czynności spisowych rachmistrz spisowy posługuje się umieszczonym na widocznym miejscu identyfikatorem zawierającym zdjęcie oraz imię i nazwisko rachmistrza, pieczęć urzędu statystycznego oraz pieczątkę imienną i podpis dyrektora urzędu statystycznego, który wydał identyfikator.

6. Rachmistrzowi spisowemu przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych.

7. Rachmistrze spisowi wypełnione formularze spisowe przekazują bezpośrednio po spisaniu do gminnego biura spisowego.

Art. 15. 1. Całość prac związanych ze spisem jest finansowana z budżetu państwa w części dotyczącej Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Osoby wykonujące prace związane ze spisem, z wyłączeniem osób, o których mowa w ust. 3, otrzymują wynagrodzenie w ramach zawieranych na wykonanie określonych czynności umów zlecenia lub umów o dzieło.

3. Pracownicy urzędów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, oddelegowani przez komisarzy spisowych do pracy w biurach spisowych, za czas wykonywania prac związanych ze spisem zachowują prawo do wynagrodzenia u swojego pracodawcy.

4. Osobom, o których mowa w ust. 3, zastępcom komisarzy spisowych i innym pracownikom służb statystyki publicznej wykonującym prace związane ze spisem mogą być przyznawane dodatki spisowe i nagrody, a komisarzom spisowym — nagrody.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, kryteria obliczania wynagrodzenia za wykonywanie czynności związanych ze spisem dla osób, o których mowa w ust. 2, oraz wysokość i zasady przyznawania dodatków spisowych i nagród, o których mowa w ust. 4.

Art. 16. 1. W razie wypadku powstałego przy wykonywaniu obowiązków spisowych rachmistrzom spisowym i innym osobom wykonującym czynności na rzecz spisu oraz członkom ich rodzin przysługują świadczenia pieniężne z tytułu wypadku na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach określających świadczenia dla pracowników, którzy ulegli wypadkom w szczególnych okolicznościach, oraz świadczenia dla osób nie będących pracownikami.

2. Przepis ust.1 stosuje się także do osób, które nie mają prawa do świadczeń z tytułu wypadku na podstawie odrębnych przepisów.

3. Roszczenia w sytuacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, zgłasza się do organów statystyki publicznej, które sporządzają dokumentację w trybie określonym ustawą z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144, z 1989 r. Nr 35, poz.192, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 94, poz. 422, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1996 r. Nr 24, poz. 110 i Nr 100, poz. 461 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118) oraz przekazują ją terenowemu oddziałowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 17. Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, może zarządzić, w drodze rozporządzenia, powtórzenie spisu w tych obwodach, w których spis został przeprowadzony w niepełnym zakresie, określając termin powtórnego przeprowadzenia czynności spisowych oraz obwody spisowe nimi objęte.

Rozdział 4

Spis próbny i kontrolny

Art. 18. 1. W ramach prac przygotowawczych do spisu będzie przeprowadzony spis próbny w dniach od 23 maja 2000 r. do 10 czerwca 2000 r. według stanu w dniu 22 maja 2000 r. o godzinie 24^{00}.

2. Spis próbny obejmie:

1) osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach, obiektach i pomieszczeniach, o których mowa w pkt 2,

2) mieszkania i budynki, w których znajdują się mieszkania, oraz zamieszkane obiekty zbiorowego zakwaterowania i inne zamieszkane pomieszczenia nie będące mieszkaniami,

3) osoby nie mające miejsca zamieszkania

na obszarze następujących gmin: Warszawa-Wilanów, Daleszyce, Pyskowice, Sejny, Stryków, Ustka, Działdowo i Działdowo miasto.

Art. 19. 1. W dniach od 18 czerwca 2001 r. do 26 czerwca 2001 r. w wylosowanych obwodach spisowych zostanie przeprowadzony spis kontrolny.

2. Spis kontrolny polega na sprawdzeniu kompletności przeprowadzonego spisu, poprawności zapisów w formularzach spisowych oraz zgodności podstawowych cech ze stanem faktycznym.

3. Rada Ministrów ogłosi, w drodze rozporządzenia, wylosowane obwody objęte spisem kontrolnym.

Art. 20. Przepisy art. 2—16 stosuje się odpowiednio do spisu próbnego i spisu kontrolnego oraz w przypadku zarządzenia powtórzenia spisu w trybie art. 17.

Rozdział 5

Przepis końcowy

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*